

Nemar rýna í bankana

Útlendingarnir fengju falleinkunn

10

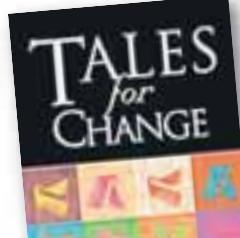
Ráðstefna

Ísland á hringborð Economist

12-13

Breytingastjórnun

Sögur þjóna nýjum tilgangi

18

KÁRI STEFÁNSSON Kári er forstjóri DeCode.

ENN TAPAR DeCode

Tap DeCode Genetics, móðurfélags Íslenskrar erfðagreiningar, nam á fyrsta ársfjórðungi þessa árs 20,3 milljónum Bandaríkjadal, eða tæplega 1,5 milljörðum íslenskra króna. Samkvæmt árshluta uppgjöri sem birt var í gær nam tap á sama tíma í fyrra 16,9 milljónum dala.

Í tilkynningu til Nasdaq kauphallaðarinnar segir fyrirtækjóð meira tap skýrast af auknum kostnaði við rannsóknir og þróunarstarf í lyfjaframleiðslu.

Þá jukust tekjur fyrirtækisins og námu á fyrsta ársfjórðungi 10,1 milljón Bandaríkjadal eða tæpum 740 milljónum króna. Á sama tíma í fyrra voru tekjurnar 9,5 milljónir dala.

- óká

Sjóvá selt

Milestone ehf., sem er í eigu Karls Wernerssonar og fjölskyldu, hefur keypt 33,4 prósenta hlut Glitnis banka í Sjóvá. Milestone átti fyrir 66,6 prósenta hlut í

Sjóvá og hefur því keypt félagið að fullu. Söluverðið var 9,5 milljardar og innleysir Glitnir á yfirstandandi ársfjórðungi rúmlega 2,4 milljarða króna í söluhagnad.

Samhliða viðskiptunum kaupir Glitnir banki hlut Milestone í fjárfestingarfélagini. Mætti hf. sem félöginn eiga til helminga eftir viðskiptin. Hyggjast þau eiga í áframhaldandi samstarfi sín á milli um fjárfestingar í gegnum það.

- hhs

FRÉTTIR VIKUNNAR

Methagnaður Straums | Straumur-Burðarás hagnaðist um 19,1 milljarð króna á fyrsta ársfjórðungi og jókst hagnaður um 317 prósent á milli ára.

Bætir við | Oddaflug, eignarhaldsfélag Hannesar Smárasonar, hefur bætt við sig 4,73 prósenta hlut í FL Group og á eftir kaupin 23,63 prósent af heildarhlutafé félagsins.

Umfram væntingar | Hagnaður KB banka hefur aldrei verið meiri á einum ársfjórðungi eða 18,8 milljardar og jókst um tæp 70 prósent milli ára.

Metviðskiptahalli | Vöruskiptajöfnuður var óhagstæður um 13,4 milljarða króna í mars. Í mars í fyrra var vöruskiptajöfnuðurinn óhagstæður um 6,3 milljarða.

Enginn ávinnungur | Aðalhagfræðingur Seðlabankans, Arnór Sighvatsson, telur hættu á að sjálfstæður gjaldmiðill hér á landi auki fremur sveiflur en dragi úr þeim.

Promens kaupir | Promens, dótturfélag Atorku Group, hefur eignast allt hlutafé í Elkhart Plastics (EPI) sem rekur fjórar hverfisteypuverksmiðjur í Bandaríkjum.

Uppgjör Ticket | Hagnaður sænsku ferðaskrifstofunnar Ticket á fyrsta ársfjórðungi nam um 13,1 milljón SEK á móti 7,2 milljónum SEK hagnaði á sama tímabili árið 2005.

Bakkavör kaupir | Bakkavör hefur keypt breska fyrirtækjóð New Primebake sem er stærsti framleiðandi brauðvara í Bretlandi og veltir 4,6 milljörðum króna á ári.

Eignaaukning bankanna riflega landsframleiðslan

Bankastjóri Landsbankans telur að þær aukist enn frekar á öðrum ársfjórðungi vegna veikingar krónunnar. Samanlagður hagnaður fjármálfyrirtækja yfir 60 milljarðar.

Eggert Þór Áðalsteinsson
skrifar

Eignir bankanna og Straums halda áfram að vaxa hratt. Á fyrsta ársluta hækkuðu þær um 1.330 milljarða króna sem er aukning um riflega landsframleiðslu. Til samanburðar nam hrein eign lífeyrissjóðakerfisins 1.200 milljörðum um síðustu áramót samkvæmt tólmum frá Seðlabankanum. „Auðvitað er bað að annig með okkar efnahagsreikning, eins og með allra íslenskra fyrirtækja í dag sem eiga mikið af erlendum eignum og skuldum, að þeir penjast út með veikingu krónunnar,“ segir Sigurjón P. Árnason, bankastjóri Landsbankans.

Stórhlið af stækkun eigna bankanna á fyrstu þremur mánuðunum er tilkomini vegna lækkunar krónunnar. Sigurjón segir að gera megi ráð fyrir að þetta haldi áfram á öðrum ársfjórðungi í samræmi við þróun gjaldeyrismarkaða að undanförnu.

Samanlagður hagnaður viðskiptabankanna briggja og Straums-Burðaráss var yfir 61 milljardur króna á fyrstu þremur mánuðum ársins. Öll félöginn skiluðu methagnaði á einum ársfjórðungi og voru öll uppgjörin yfir væntingum meðaltalsspáa greiningardeilda bankanna. Þegar bornar eru saman endanlegar niðurstöður og afkomuspár kemur í ljós að hagnaður varð 10,5 milljörðum meiri en spáð hafði verið. Þannig var afkoma KB banka 3,4

milljörðum króna umfram spár, hagnaður Straums var 3,1 milljardí meiri, Glitnir var 2,5 milljörðum fyrir ofan spár markaðsaðila og Landsbankinn 1,3 milljörðum.

Allir stærstu tekjupættir viðskiptabankanna jukust verulega á milli ára, hvort sem um er að ræða hreinar vaxtatekjur, þóknatekjur eða tekjur af verðréfæign og öðrum fjárfestingum. Vöxtur tekna kemur að miklu leyti erlendis frá og verður varla langt að bíða að yfir helmingur rekstrartekna allra bankanna komi þaðan.

Prátt fyrir að allir bankarnir hafi skilað góðum tólmum hafa þeir lækkað eftir birtingu afkomutalna. Úrvalsvítsalan hafði lækkað nú rúm tvö prósent eftir hádegi í gær og leiddu fjármálfyrirtækjina lækkuvína.

Sjá nánar bls. 2

HAGNAÐUR FJÁRMÁLA- FYRIRTÆKJANNA (UPPHÆÐIR Í MILLJÓNUM)

	Hagnaður á fyrsta ársfjórðungi	Meðaltalspár bankanna	Hagnaður umfram spár
Glitnir	9.098	6.495	+2.603
Landsbankinn	14.276	12.930	+1.346
KB banki	18.798	15.399	+3.399
Straumur	19.080	15.911	+3.169
Alls	61.252	50.735	+10.517

Sviar kveikja á Kaupþingi banka

Viðskipti með bréf Kaupþings banka hafa stóraust í OMX-kauphöllinni í Stokkhólmi samkvæmt færslutölum frá fyrsta ársfjórðungi þessa árs.

FJÖLDI VIÐSKIPTA MED BRÉF KAUPÞINGS BANKA

Ársfj.	ICEX	OMX
Q1 2005	2.850	1.184
Q2 2005	2.644	1.021
Q3 2005	3.013	1.390
Q4 2005	2.988	1.712
Q1 2006	8.173	6.791

Heimild: Kaupþing banki

Pau hafa nálægt því sexfaldað miðað við sama ársfjórðug í fyrra, en þá voru 1.184 færslur skráðar í OMX miðað við 6.791 á nýliðnum ársfjórðungi.

Jónas Sigurgeirsson framkvæmdastjóri samskiptasviðs í KB banka segir að eftir sem áður sé stærstur hluti verðmætis viðskiptanna með bréf bankans í kauphöllinni hér heima, eða um 90 prósent, þar sem hér sé höndladað með fleiri hluti. „En 45 prósent af fjölda færslna er hins vegar í Svíþjóð,“ segir hann og telur að í því megi merkja nokkra þróun.

„Aukningin í fjölda viðskipta er mun meiri í Svíþjóð og kauphöllin þar farin að vega meira í viðskiptum með bréf félagsins. Pau voru alltaf um þrjú til fimm prósent af virði þeirra, en eru nú komin upp í 10 prósent.“ Jónas segir bankann fagna auknum áhuga í Svíþjóð. „Fólk er búið að vera að fylgjast með okkur síðustu ár og áhuginn er að kvíkna,“ segir hann.

Kaupþing banki var skráður í kauphöllina hér heima árið 2000 en í kauphöllina í Stokkhólmi í desember árið 2002.

- óká

Góð
ávoxtun
og lítil
áhætta

Góð og örugg
ávoxtun á lausafé fyrir
einstaklinga, fyrirtæki,
sveitarfélög og aðra fjarfesta.
Kynntu þér ótvíræða kosti
Peningabréfa hjá ráðgjófum
Landsbankans.

12,1%

Peningabréf
Landsbankans

Peningabréf eru fjarfestingsarsjóður í skilningi laga nr. 30/2003, um verðréfásjóði og fjarfestingsarsjóði. Sjóðurinn er rekinn af Landsvaka hf., rekstrafelagi með starfsleyfi FME. Landsbanki Íslands hf. er vörluðaði sjóðsins. Athugli fjarfesta er vakin á því að fjarfestingsarsjóður hafa rými fjarfestingsarheimildir skv. lögumnum heldur en verðréfásjóður. Um frekari upplýsingar um sjóðinn, m.a. hvað varðar muninn á verðréfásjóðum og fjarfestingsarsjóðum og fjarfestingsarheimildir sjóðsins, vísast til útbodslýsingar og útdráttar úr útbodslýsingum sem nálgast má í afgreiðslum Landsbanki Íslands hf. auk upplýsinga á heimasiðum bankans, landsbanki.is.

*Nafnávöxtun á ársgrundvelli frá 3. apríl - 2. maí 2006.

Landsbankinn
Banki allra landsmanna

410 4000 | landsbanki.is

GENGISPRÓUN

	Vika	Frá áramótum
Actavis	4%	21%
Alfesca	0%	-4%
Atorka Group	8%	-6%
Bakkavör	2%	-4%
Dagsbrún	-6%	-6%
FL Group	-3%	2%
Flaga	16%	-18%
Glitnir	-1%	-2%
KB banki	0%	2%
Kögun	0%	21%
Landsbankinn	-2%	-13%
Marel	1%	12%
Mosaic Fashions	-3%	-4%
Straumur	1%	6%
Össur	-2%	-4%

Miðað við gengi í Kauphöll á mánuðaginn

GOTT UPPGJÖR LANDSBANKANS Hagnaður jökst um 136 prósent milli ára og var sá mesti frá upphafi á einum árshluta.

Hagnaður LÍ eykst um 136 prósent

Uppgjörið vel fyrir ofan væntingar. Tekjur erlendis frá nema helmingi rekstrartekna.

Hagnaður Landsbankans nam tæpum 14,3 milljörðum króna á fyrsta ársfjórðungi sem er mesti hagnaður bankans á einum árshluta. Til samanburðar hagnaðist bankinn um sex milljarða á sama tímabili fyrir ári síðan. Aukningin er 136 prósent.

Uppgjörið er umfram spár hinna bankanna; KB banki reiknaði með 13,4 milljarða króna hagnaði en Glitnir bjóst við 12,5 milljörðum.

Arðsemi eigin fjár eftir skatta er 63,5 prósent á ársgrundvelli.

Hreinar vaxtatekjur bankans voru 8.934 milljónir og meira

Hagnaður Glitnis þrefaldast milli ára

Hagnaður 2,5 milljörðum yfir spám. Gengishagnaður 2,3 milljarðar í Noregi.

Glitnir skilaði um 9,1 milljarðs hagnaði á fyrsta ársfjórðungi sem er þrefalt meiri hagnaður en á sama tíma í fyrra. Meðaltalsspár KB banka og Landsbankans hljóðuðu upp á tæpa 6,5 milljarða þannig að uppgjörið er langt umfram spár.

Hreinar vaxtatekjur Glitnis voru 7.830 milljónir króna á ársfjórðungnum og hækkuðu um 75 prósent á milli ára. Hreinar þjónustutekjur voru 5.626 milljónir og hreinar tekjur af veltufjáreignum og veltufjárskuldu, eins og hlutabréfum og skuldabréfum,

voru 3.229 milljónir króna. Er það aukning um 159 prósent. Hreinar rekstartekjur voru um 17,3 milljarðar króna og jukust því um 109 prósent milli ára.

AFKOMA GLITNIS Á FYRSTA ÁRSFJÓRDUNGI OG SPÁR

(í milljónum kr.)

	(í milljónum kr.)
Hagnaður	9.098
Spá KB banka	6.960
Spá Landsbankans	6.030
Meðaltalshagnaður	6.495

Rekstarkostnaður á tímabilinu var 5.873 milljónir og hækkar um 39 prósent frá sama tímabili í fyrra.

Í tilkynningu frá bankanum segir að 60 prósent hagnaðar fyrir skatta komi erlendis frá, þar af 3,3 milljarðar frá fjárfestinga- og alþjóðasviði. Gengishagnaður í Noregi var 2,3 milljarðar króna.

Heildareignir bankans voru 1.836 milljarðar í lok mars og jukust um fjórðung frá áramótum. Lækkun íslensku krónunnar skýrir að hluta til þennan vöxt.

Eigið fé bankans jökst um 31

NÍU MILLJARÐA HAGNAÐUR Afkoma Glitnis var þrefalt hæri á fyrsta ársfjórðungi en á sama tíma í fyrra. Hagnaður var langt umfram væntingar.

prósent frá áramótum, eða um 27 milljarða, og var 111 milljarðar í lok mars. Að hluta til kemur aukningin vegna hlutafjáruvninga.

- eba

Eignir LSR, LV og Gildis jukust um 123 milljarða

Framúrskarandi ávöxtun innlendra hlutabréfa skilar sér í metávöxtun. Hreinar eignir vaxa um 19-26 prósent milli ára.

Eggert Þór Áðalsteinsson
skrifar

Hreinar eignir stærstu lífeyrissjóðanna jukust um 19-26 prósent milli áranna 2004 og 2005. Þetta svarar því að heildareignir tíu stærstu sjóðanna hafi aukist um 184 milljarða króna. Eignir þriggja stærstu lífeyrissjóðanna, Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins (LSR), Lífeyrissjóðs verzlunarmanna (LV) og Gildis lífeyrissjóðs, jukust um rúma 123 milljarða króna á síðasta ári en þeir bera höfuð og herðar yfir aðra íslenska lífeyrissjóði hvað stærð varðar. Eignir LSR hækkuðu um 48 milljarða, eignir LV um 40 milljarða og eignir Gildis um 35 milljarða.

Eignir lífeyrissjóða breytast annars vegar með þeirri ávöxtun sem faest af verðbréfum og öðrum eignaflokum, en hins vegar með iðgjöldum og lífeyrissgreiðslum til sjóðfélaga.

Innlend hlutabréf, sem vega þungt í eignasafni

VIÐ ELLIHEIMILID GRUND Góð ávöxtun var hjá stærstu lífeyrissjóðum landsins milli áranna 2004 og 2005, en í eignasafni sjóðanna vega þungt innlend hlutabréf.

lífeyrissjóðanna, skiluðu frábæri ávöxtun á síðasta ári, þriðja árið í röð, en Úrvalsvísitala Kauphallar Íslands hækkaði um 64,7 prósent. Nafnávöxtun af innlendum hlutabréfum var um 72 prósent hjá Gildi og LV en LSR sýndi 63 prósenta raunávöxtun af innlendum hlutabréfum.

Jafnframt sýndu stærstu sjóðirnar metávöxtun. Gildi sýndi hæsta raunávöxtun af þeim sjóðum sem hafa birt uppgjör sín, tæplega átján prósenta raunávöxtun, raunávöxtun LV var yfir sextán prósent og LSR, Lífeyrissjóður Norðurlands og Samvinnulífeyrissjóðurinn skiluðu yfir fjórtán prósenta ávöxtun að raunvirði.

Ætla má að sameiningarmál verði áberandi innan lífeyrissjóðakerfisins á næstu misserum, þannig að sjóðirnir stækki en þeim fækki að sama skapi. Almenni lífeyrissjóðurinn stækkaði umtalsvert með sameiningu við Lífeyrissjóð lækna á síðasta ári, Frjálsi tók yfir Lífeyrissjóð Bolungarvíkur um síðustu áramót og nú stendur til að sameina Lífeyrissjóðinn Lifiðn og Samvinnulífeyrissjóðinn, sem eru í níunda og tíunda sæti yfir stærstu lífeyrissjóði landsins.

TÍU STÆRSTU LÍFEYRIS-SJÓÐIRNIR Í ÁRSLOK 2005

Lífeyrissjóður	2005*	2004*	Raunávöxtun
LSR	227,4	179,8	14,0%
LV	191,0	150,7	16,1%
Gildi	181,3	145,8	17,8%
Sameinaði lífeyrissjóðurinn	71,9	59,8	12,0%
Almenni lífeyrissjóðurinn	64,4	51,7	11,6% **
Lífeyrissjóður Norðurlands	47,5	39,2	14,0%
Frjálsi lífeyrissjóðurinn	44,8	35,7	11,0% ***
Söfnunarsjóður lífeyrissréttinda	41,4	33,8	13,3%
Lifiðn	33,4	27,2	11,3%
Samvinnulífeyrissjóðurinn	28,9	24,3	14,2%
Alls	932	748	

* Heildareignir í milljörðum

** Raunávöxtun af Ævisafni 1

*** Raunávöxtun hjá Frjálsa 1

Heimild: Árskýrlur lífeyrissjóðanna

Er þak á þinni starfsemi?

Allir þurfa þak yfir höfuðið - líka þitt fyrirtæki!

"Hefur þú kynnt þér kosti eignaleigu við fjármögnum atvinnuhúsnaðis? Með sérnsiðinni ráðgjöf í bland við persónulega þjónustu, höfum við hjá Lysingu hjálpað fyrirtækjum af öllum stærðum og gerðum að koma þaki yfir sína starfsemi."

Sigurbjörg Leifsdóttir

Ráðgjafi, fyrirtækjasvið

LÝSING
Fjármögnum í takt við þínar þarfir

Suðurlandsbraut 22
Glerárgötu 24-26
Sími 540 1500 Fax 540 1505
www.lysing.is

124 SINNUM TIL TUNGLSINS

Starfsemi okkar teygir sig viða og hefur sannað gildi þess að fá góða hugmynd frá Íslandi. Einstakt leiðakerfi með skiptistöð á Keflavíkurflugvelli, tilðar áætlunarferðir í farþegaflugi og fjölbætt þjónusta í frakt- og leiguflugi eru grundvöllur að velgengni okkar og sifellt aukinni hlutdeild á alþjóðamarkaði. Samtals flugu vélar á vegum Icelandair Group 47.485.000 km árið 2005 sem samsvarar því að flogið væri 124 sinnum fram og til baka til tunglsins.

Minni halli í haust

Mikinn vöruskiptahalla á fyrsta fjórðungi ársins má að verulegu leyti skýra með auknum innflutningi á fjárfestingar- og rekstrarvörum og samdrætti í öllum helstu flokkum útflutningsvara. Í Morgunkorni Glitnis banka segir líklegt að samdrátturinn sé tíma-bundinn. Er viðnað til sundurliðunar Hagstofunnar á inn- og útflutningi en þar kemur fram að innflutningur hafi aukist um 22 prósent frá sama tíma í fyrra. Á sama tíma dróst útflutningur hins vegar saman um 5 prósent. Verðþróun á erlendum mörkuðum varð til þess að verðmæti

útflutnings jókst um tæplega 4 prósent en verðmæti innflutnings um 29 prósent, að því er fram kemur í Morgunkorninu.

Þá segir að verðþróun á alþjóðamörkuðum hafi verið hagstæð undanfarin misseri, jafnt á áli sem sjávarfurðum, og allar líkur eru á að halli á vöruskiptum minni verulega þegar líða tekur á árið, sér í lagi ef hægir á innflutningi neysluvara. Á næsta ári munu svo enn draga úr vöruskiptahallanum þegar álver og virkjun á Austurlandi verði fullbúin auk bess sem líkur séu á að hægi á fjárfestingum í húsnæði. - jab

BAKKABRÆÐUR Í INNKAUPUM

Frá því að Bakkavör tök yfir Geest hafa fjögur ný fyrirtæki bæst að hluta eða öllu leytí við samstæðuna.

Ágúst Guðmundsson, stjórnarformaður Bakkavarar, hefur sagt að félagið vilji styrkja stöðu sína enn frekar á svíði tilbúinna matvæla í Bretlandi en þessi hluti markaðarins vex mun hraða en matvælamarkaðurinn í heild.

- epa

FJÁRFESTINGAR BAKKAVARAR FRÁ GEEST-YFIRTÖKUNNI

Fyrirtæki	Framleiðsla	Kaupdagur	Kaupverð*
Hitchen Foods	Ferskt niðurskorið grænmeti og salat	17.10.2005	4,7
Creative Foods (40%)	Salót fyrir veitingahúsakeðjur	24.3.2006	Trúnaðarmál
Primebake	Kældar brauðvörur	27.4.2006	Trúnaðarmál
Laurens Patisseries	Kældir einfirréttir	30.4.2006	17,6

* í milljörðum króna

Baugur orðaður við HoF

Breskir fjölmöðlar full-yrtu í gær að Baugur undirbúi nú yfirtökutilboð í bresku verslunarkeðjuna House of Fraser. Telja þeir er að Baugur muni gera tilboð sem hljóði upp á 309 milljónir punda á næsta dögum. Hlutabréf í House of Fraser, sem skráð er í kauphöllina í London, hækkuðu mikil í gær eftir að fyrirtæki tilkynnti um viðræður sem hugsanlega gætu leitt til yfirtoku keðjunnar. Gengi bréfanna í gær fór hæst í 130 pens á hlut en stóð í 127,25 pensum eða 8,25 prósenta hækjun á hlut um

tvöleytið í gær.

Í apríl keypti Baugur 9,48 prósenta hlut í House of Fraser sem á og rekur 61 verslun í Bretlandi og á Írlandi.

Gunnar Sigurðsson, framkvæmdastjóri fjárfestingar Baugs í Bretlandi, hafði lítið að segja um málid. „Þetta er áhugavert fyrirtæki sem býr yfir mjög góðu vörumerki. Það er það sem við höfum að leiðarljósi við kaupin á hlut okkar í síðastliðnum mánudí. En um síðustu sögusagnirnar á markaðnum vil ég ekkert segja.“ - hhs

Ekki bara spari að spara!

Stuttur skuldabréfasjóður
11,33% nafnávöxtun*

* frá 01.01.2006–01.04.2006 á ársgrundvelli.

Hljómin og haf – SÍA

Atlantic orðað við Denerco Oil

Umsvíf færeyska félagsins myndu margfaldast.

Atlantic Petroleum, færeyska olíuleitarféluginu í Kauphöllinni, hefur verið boðið að leggja fram kauptilboð í danska olíufélagið Denerco Oil samkvæmt frétt Jótlundspóstins.

Denerco er í samstarfi við fimm olíu- og gasleitarfyrirtæki í danska, býska, hollenska og breska hluta Norðursjávar aust bess sem það stundar olíuleit í Óman. Það velti 1,2 milljörðum danskra króna í fyrra og nam hagnaður fyrir skatta 400 milljónum danskra króna. Danska olíufyrirtækið er því miklu

stærra en Atlantic sem er enn tekjulaust.

Danske bank, LD, Monberg & Thorsen eru þrír stærstu hlutfafarnir í Denerco með samanlagt 77 prósent hlutafjár en mikil hækjun olíuverðs ku vera ástæða þess að eigendur bjóða félagið til sölu.

Hafa eigendur sett sig í samband við nokkur félög sem kunna að vera áhugasöm um að leggja fram tilboð. Í frétt Jótlundspóstins kemur fram að Shell, Statoil og Norsk Hydro telji Denerco Oil vera of líttina bita

OLÍUBORPALLUR Denerco er í samstarfi við fjölda olíu- og gasleitarfyrirtækja í Norðursjó. Nordcphotos/AFP

en bæði bresk og hollensk félög hafa verið nefnd sem mögulegir kaupendur ásamt Atlantic. - epa

Tekjurnar minnka með minni halla

Efnahagsspár gera ráð fyrir að á næsta ári dragi hratt úr innflutningi vara á borð við bíla og heimilstækja. Um leið verður ríkið af tekjum í formi innflutningsgjalta.

Óli Kristján Ármannsson
skrifar

Í nýrri þjóðhagsspá fjármálaráðuneytisins er gert ráð fyrir tölverðum samdrætti í innflutningi á næsta ári vegna áhrifa af gengi krónunnar og minnandi umsvifa og eftirsprungi í hagkerfinu. Þar verður ríkið af umtalsverðum tekjum.

Á móti kemur að útflutningsgreinarnar njóta góðs af gengislækkun krónunnar, segir í nýrri þjóðhagsspá og gert ráð fyrir nokkurri verðmæta-aukningu í útflutningi þegar á þessu ári. Á næsta ári er svo spáð umtalsverðri aukningu í útflutningi, bæði í magni og verðmæti. „Þá munu stóriðjuframkvæmdir undanfarinna ára skila af sér riflega helmingsmagnaukningu í álfutflutningi.

Jón Bjarki Bentsson, sérfræðingur á greiningardeild Glitnis banka, segir ljóst að tölverð af tekjuauka ríkissjóðs á síðasta ári sé til kominn af auknum innflutningi. „Ef skoðað er vorugjald af bifreiðum varð þar 60 prósenta aukning rétt eins og í innflutningi á bifreiðum. Þar er um að ræða nokkuð stórar tölur og sjálfssæt stærsti pósturinn sem tengist beinum innflutningi,“ segir hann og telur því ljóst að þegar hægist á í neyslu dragist saman tekjur ríkisins bæði af innflutningggjöldum og virðisaukaskatti. „Svo kemur á móti að gengisfall krónunnar hjálpar útflutningnum þótt dragi úr innflutningi og þar koma náttúrlega skatttekjur líka.“ Jón Bjarki sagði þó erfitt að vega þær tölur saman.

Bilar vega nokkuð þungt í tekjum ríkissjóðs, en af bifreiðagjöldum er ætlað að ríkið hafi tekjur upp á um 19,5 milljarða fyrir árið 2005. Árið áður námu þær tekjur 12 milljörðum og 8,6 milljörðum króna

NÝIR BÍLAR Á HAFNARBAKKANUM Í REYKJAVÍK Gengisþróun krónunnar gerir að verkum að stórdregur úr innflutningi á næsta ári. Ríkið verður því af tekjum um leið og viðskiptahalli minnkar.

Markaðurinn/GVA

árið 2003.

Þorsteinn Þorgeirsson, skrifstofustjóri efna-hagsskrifstofu fjármálaráðuneytisins, segir að í útreikningum þjóðhagsspá ráðuneytisins sé gert ráð fyrir áhrifum af viðsnúningi í utanríkisviðskiptum, en áréttar að allar spár um tekjur ríkisins séu breytingum háðar enda verði ekki samþykkt á Alþingi fjárlög fyrir næsta ár fyrir en í haust. Í nýgerðri þjóðhagssáætlun ráðuneytisins er hins vegar gert ráð fyrir að þessu ári verði rúmlega 26 milljarða króna afgangur á ríkissjóði, en snúist svo í tæplægla 12 milljarða króna halla á næsta ári. Þar kemur þó til meira en tekjutap vegna minni innflutning, því pá er líka gert ráð fyrir áhrifum tveggja prósenta lækkunar á tekjuskatt og útgjöldum vegna framkvæmda sem áður hefur verið frestað til að slá á þenslu.

JÓN BJARKI BENTSSON

spron
VERÐBRÉF

„Að mínu mati hentar Vigor Viðskiptahugbúnaður öllum fyrirtækjum sem vilja öflugt, öruggt og ekki síst stöðugt fjárhagskerfi.“

Bjarni Sólbergsson, framkvæmdastjóri fjármálasviðs Orkubús Vestfjarða

Til vitnis um íslenskt hugvit

Vigor Viðskiptahugbúnaður

Öflugasti íslenski viðskiptahugbúnaðurinn

Vigor viðskiptahugbúnaður frá TM Software er ein öflugasta viðskiptahugbúnaðarsvíta sem hefur alfarið verið þróuð og framleidd á Íslandi. Vigor er hagkvæm lausn sem uppfyllir flestar kerfisþarfir fyrirtækja og stofnana.

Innleiðing íslensks hugbúnaðar í fyrirtæki og stofnanir hefur ótvíraða kosti í för með sér þar sem viðskiptavinir hafa beinan aðgang að þeim sem þróað hafa kerfið og þurfa ekki að eltast við flókin samskipti við erlenda hönnuði. Þetta gefur einnig aukinn stöðugleika og meiri möguleika á sérlausnum sem henta þínu fyrirtæki.

Vigor viðskiptahugbúnaður

Fjárhags- og viðskiptakerfi
Fylgirita- og samþykktarkerfi
Áætlanakerfi
Greiningarskýrslur
Greiðslukerfi
Innheimtukerfi
Eignakerfi
Verkbókhald
Forðabókhald
Sölukerfi
Vörukerfi
Innkaupakerfi
Launakerfi

Sérlausnir

Orkureikningakerfi
Skaðabótakerfi
Aksturskerfi
Gámaleigukerfi
Kæligeymslukerfi
Áhaldaleigukerfi

TM Software, framleiðandi Vigor viðskiptahugbúnaðar, er eitt stærsta hugbúnaðarfyrirtæki landsins og hefur hlutið viðurkenningu sem eitt af framsæknustu fyrirtækjum Evrópu. Um 460 manns starfa hjá TM Software.

Skýrari launakjör

Stjórn bandarískra fjármálaeftirlitsins, SEC, hefur lagt til breytingar á lögum um launakjör stjórnenda hjá fyrirtækjum í Bandaríkjunum. Markmið breytinganna er að draga fram í dagsljósið kaupréttarákvæði, lifeyrisgreiðslur, og önnur hlunndi stjórnenda fyrirtækjanna til að svípta hulunni af raunverulegum launakjörum þeirra. Þúist er við því að hluthafar fyrirtækjanna verði ánægðir með breytingarnar sem vonast er til að verði að lögum á næsta ári.

Mörg fyrirtæki hafa begar gert launakjör stjórnendanna

BANDARÍKJADOLLARAR Bandarískra fjármálaeftirlitið vill gera launakjör stjórnenda hjá fyrirtækjum gegnsærri, en önnur fyrirtæki reyna enn hvað þau geta til að fela þau með flóknum bókhalds-kækjum, að mati SEC, sem hefur þrýst á fyrirtæki síðastliðinum 14 ár að fá skýrari upplýsingar um raunveruleg kjör og hlunnindi stjórnenda fyrirtækja í Bandaríkjunum.

- jab

Minni sala á lófatölvum

Sala á lófatölvum hefur minnkað mikið og er spáð að salan muni halda áfram að dragast saman á næstunni.

Samkvæmt upplýsingum samtakanna Handheld Qview, sem safna upplýsingum um sölu á lófatölvum, seldust 1,5 milljónir stykkja á fyrsta ársfjórðungi 2006. Það er 22,3 prósenta samdráttur frá sama tíma í fyrra.

Á síðasta ári seldust 7,5 milljón lófatölvar en það er 16,7 prósenta minna en árið 2004.

Samdrátturinn varð mestur á fyrsta ársfjórðungi 2006 hjá hátæknifyrtækjunum Dell, sem

hefur 11,4 prósenta markaðshlutdeild á lófatolvumarkaðnum, og Hewlett-Packard, sem hefur 26,2 prósenta markaðshlutdeild.

Sala á lófatölvum dróst saman um 33,8 prósent hjá Dell en 30,3

prósent hjá Hewlett-Packard.

Priðji stóri framleiðandi lófatölvu í heiminnum er Acer, sem hefur 6,5 prósenta markaðshlutdeild en sala á lófatolvum dróst saman um 10,8 prósent hjá fyrirtækinu á fyrsta ársfjórðungi. Eina fyrirtæk-

ið sem horfði fram á betri tíð var hátæknifyrtækjum Mio, sem jók sölu á lófatölvum um 84,4 prósent á fyrstu þremur mánuðum ársins. Fyrirtækið hefur einungis 3 prósenta hlutdeild á markaði með lófatölvum.

Talið er að ástæðan fyrir samdrætti í sölu á lófatölvum sé sú að farsímar eru örðir fullkomnari og geta orðið framkvæmt flest það sem hægt er að gera með lófatölvum. - jab

LÓFATÖLVA Sala á lófatolvum hefur dregist saman milli ára.

Microsoft undir væntingum

Hagnaður bandarískra hugbúnadarrisins Microsoft Corp. jókst um 16 prósent á síðasta ársfjórðungi. Helsta ástæða aukningarárinnar er meiri eftirspurn fyrirtækja og einstaklinga eftir hugbúnaði fyrirtækisins. Í afkomuspá fyrirtækisins kemur hins vegar fram að hagnaður fyrirtækisins hafi verið minni en sérfræðingar gerðu ráð fyrir. Í kjölfarið lækkaði gengi hlutabréfa í fyrirtækinu um sex prósent á fjármálamörkuðum á Wall Street vegna þessa.

Að sögn bandarískra fjármálasérfræðinga er mikil þróun í gangi innan veggja fyrirtækisins og dregur það úr vexti fyrirtækisins. Þá sé von á nokkrum meiri vexti fyrirtækisins á næstu tveimur árum en fjöldi nýrra

BILL GATES, STOFNANDI OG STJÓRNARFORMAÐUR MICROSOFT Hagnaður Microsoft var undir væntingum fjármálasérfræðinga á síðasta ári.

forrita frá Microsoft munu líta dagsins ljós á arinu. Þar á meðal er nýjasta stýrikerfið, Windows Vista.

- jab

Pútín skammaður

Klara Furse, forstjóri Kauphallarinnar í Lundúnum í Bretlandi (LSE), skrifaði Vladimír Pútín, forseta Rússlands, bréf í síðustu viku þar sem hún skammadi hann fyrir að koma í veg fyrir að bandaríski fjárfestirinn William Browder geti sinnt starfi sínú í Rússlandi.

Browder, sem hefur breskt vegabréf, stýrir einum stærsta hlutabréfasjóði Rússlands, Hermitage Capital Management, sem meðal annars er stóri hlutfari í rússneska gasfyrirtækinu Gazprom. Hann var stöðvaður á Sheremetyevo-flugvelli í Moskvu í nóvember síðastliðnum og meinað að koma inn í landið af öryggisstæðum. Honum hefur enn ekki verið hleypt inn í landið þrátt fyrir tilraunir ýmissa ráðamanna, svo sem Jacks Straw, utanríkisráðherra Bretlands.

Í afriti af bréfi Furse, sem breska fjármálblaðið Financial Times hefur komist yfir, segir að ef hindra eigi starf eins stærsta fjárfestis í Rússlandi þá séu það mjög neikvæð skilaboð og geti komið í veg fyrir að aðrir fjárfestar hugsi sig tvísvar um áður

WILLIAM BROWDER Browder stýrir einum stærsta hlutabréfasjóði Rússlands en hefur verið meinað að koma til landsins síðan í nóvember.

en þeir kaupa í rússneskum fyrirtækjum.

Stjórn LSE vildi hvorki játa því né neita hvort forstjóri Kauphallarinnar hefði sent bréf til Pútíns.

- jab

Bílaframleiðendur ræða við Bush

Bandarískir bílaframleiðendur vilja minnka eftirspurn eftir hefðbundnu eldsneyti

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson
skrifar

Æðstu stjórnendur þriggja bílaframleiðenda í Bandaríkjunum munu funda með George W. Bush, forseta Bandaríkjanna, 18. maí næstkomandi og ræða við hann um orku- og lífeyrissjóðsmál og um að fara að nota bensíblöndu til að draga úr eftirspurn eftir hefðbundnu eldsneyti.

Að sögn bandarískra dagblaðsins New York Times er um að ræða stjórnendur hjá General Motors, Ford og Chrysler Group. Bílaframleiðendurnir eru sagðir hafa lengi leitað eftir því að ræða við forsetann vegna óhagstæðrar stöðu þeirra á heimaþjóðum. Fyrirtækin öll hafa tapað umtalsverðri markaðshlutdeild í Bandaríkjunum og skilað tapi í kjölfar harðandi samkeppni við erlenda bílaframleiðendur, ekki hvað síst frá Japan. Á meðal þess sem staðið hefur í bílaframleiðendum eru auknar lífeyrissjóðskuldbindingar, sem leggjast þungt á fyrirtækin og hafa skilað sér í dýrari bílum. Segja þeir að japanskir bílaframleiðendur glími ekki við sama vanda og því séu japanskir bílar ódýrari.

Pá hyggjast bílaframleiðendurnir ræða við forsetann um notkun etanóblandaðs eldsneytis, sem kallast E85, en það er talið minnka þörf Bandaríkjamanna fyrir hefðbundni eldsneyti. Ford og General Motors hafa framleitt bíla með vélum fyrir eldsneytisblönduna og Chrysler greindir frá því í síðustu viku að fyrirtækið hefði í hyggju að hefja framleiðslu á slíkum bílum. Hins vegar eru engar reglugerðir til í Bandaríkjunum um verðlagningu á slíku eldsneyti auk þess sem engar bensínsstöðvar selja slíkan orkugjafa. Vona bílaframleiðendurnir að með fundinum verði stigð skref í þá átt að fjölgum bílum sem ganga fyrir blöndu af etanóli og hefðbundnu bensíni og muni niðurstaðan verða sú að eftirspurn eftir hefðbundnu eldsneyti minnki.

Að sögn New York Times hefur forsvarsmónum erlendra bílaframleiðenda, s.s. Toyota, ekki verið boðið til fundarins. Toyota er um þessar mundir að opna sjóttu verksmiðjuna í Bandaríkjunum og leitar eftir staðsetningu fyrir sjóndu verksmiðjuna. General Motors og Ford hafa á sama tíma neyðst til að draga saman seglin, loka verksmiðjum og segja upp fjölda starfsfólkls.

12,2%

Peningamarkaðssjóður IV

*Nafnávöxtun í apríl 2006 á ársgrundvelli

ÍSLENSK VERÐBRÉF

EIGNASTÝRING ER OKKAR FAG!

460 4700 • www.iv.is

Peningamarkaðssjóður IV er fjárfestingarsjóður í skilningi laga nr. 30/2003 um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði. Athugið fjárfesta er vakin á því að fjárfestingarsjóður hafa rýmri fjárfestingarsjóði skv. lögum en verðbréfasjóðir og geta því verið áhættusamari. Frekari upplýsingar um sjóðinn, m.a. hvað varð muninn á verðbréfa-sjóðum og fjárfestingarsjóðum og fjárfestingarsjóði sjóðins er að finna í útbodslýsingu og útdrátti úr útbodslýsingu sem nálgast má hjá Íslenskum verðbréfum hf. auk upplýsinga á heimasiðu www.iv.is. Peningamarkaðssjóður IV er rekinn af Rekstrarfélagi verðbréfasjóða IV.

Aðeins það besta fyrir baðherbergið

d line
Heimsklassa hönnun

ASETA
BYGGINGAVÖRUR BYGGINGATÆKNI
Tunguhálsi 19, 110 Reykjavík. Sími 533 1600
aseta@aseta.is www.aseta.is

Skype á lista Time

Tveir frændur okkar íslendingar eru í flokki með hundrað áhrifamestu kaupsýslumönnum í heimi í nýjasta tölublaði bandarískra vikuritsins Time. Mennirnir eru Daninn Janus Friis og Svínn Niklas Zennström, sem fundu upp netsímahugbúnaðinn Skype og gerir netverjum kleift að nýta tölvur sínar til að hringja sín á milli með þartilgerðum símtækjum án þess að greiða fyrir það sérstaklega. Þeir Friis og Zennström eiga heiðurinn að öðrum hugbúnaði, sem þó er öllu vafasamari. Það er hinn geysivinsæli skráaskiptihugbúnaður Kaaza, sem þeir bjuggu til árið 2001.

Í umsögn Time, sem setur þá Friis og Zennström í flokk með frumkvöðlum, segir að þeir séu hugsjónamenn sem hafi

STÚLKA MED SKYPE-SÍMA Höfundar netsímahugbúnaðarins Skype eru á lista yfir áhrifamestu kaupsýslumenn ársins að mati Time.

umturnað fjarskiptaiðnaðinum. Netuppböðsvefurinn Ebay keypti Skype af þeim félögum á 2,9 milljarða Bandaríkjadalra á síðasta ári.

Friis er annar Daninn til að komast á lista Time yfir áhrifamestu menn í heimi. - jab

Góð spá fyrir Asíu

Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn (IMF) spáir 7 prósenta hagvexti á árinu í Asíu. Hagvöxtur hefur aukist mikið í álfunni á síðastliðnum árum, sér í lagi vegna mikils útflutnings á raftækjum. Spáir IMF að útflutningurinn muni halda áfram að aukast á næstunni. Það eina sem getur dregið úr frekari hagvexti er hækkan á olíuverði en innanlandsmarkaðir í Asíu gætu þurft að hækka verð á eldsneyti í takt við erlenda markaði. Sé það verkefni ríkisstjórnar í löndum álfunnar að koma í veg fyrir auknuna verðbólgu vegna þessa. M.a. verði að hvetja fólk til þess að draga úr neyslu og spara. Þessi ráð eigi þó

ÚR VERSLUN Í PEKING Í KÍNA Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn segir Kínverja verða að draga úr neyslu og auka sparnað.

fremur við Kínverja en aðra íbúa álfunnar, að sögn IMF.

Þá segir í spá IMF að þrátt fyrir fremur jákvæða spá verði Asíulöndin að halda áfram að greiða niður skuldur sínar jafnframt því að bæta kjör og menntun íbúa landanna. - jab

Hagfræðingurinn John Kenneth Galbraith láttinn

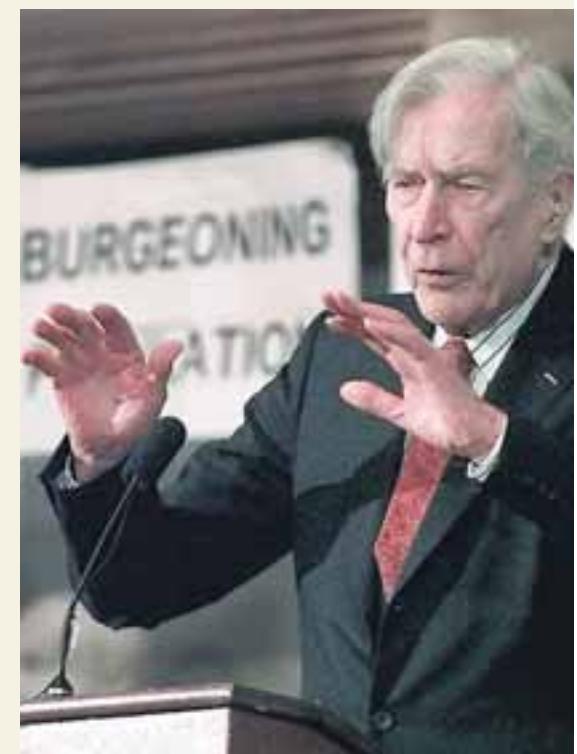
Einn af áhrifamestu hagfræðingum síðustu aldar er láttinn. Hann fjallaði m.a. um aukið bil á milli ríkra og fátækra.

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson
skrifar

John Kenneth Galbraith, einn af áhrifamestu hagfræðingum síðustu aldar, lést á Mount Auburn sjúkrahúsini í Cambridge í Bandaríkjum á laugardag, 97 ára að aldri. Galbraith fæddist í Ontario í Kanada 15. október árið 1908. Foreldrar hans voru innflytjendur frá Skotlandi.

Galbraith útskrifaðist með B.Sc. gráðu frá landbúnaðarháskólanum í Ontario árið 1931 og doktorsgráðu í hagfræði frá Berkeley-háskóla í Kaliforníu í Bandaríkjum þremur árum síðar. Sama ár bauðst honum staða til eins árs við háskólan í Cambridge í Bretlandi. Þar komst hann í kynni við kenningar breska hagfræðingsins Johns Maynard Keynes og gerðist ötull fylgismaður hans. Eftir það kenndi hann við nokkrá háskóla en árið 1943 settist Galbraith í ritstjórstóli bandarískra viðskiptatímartsins Fortune og stýrði hann því allt fram til 1948 er hann gerðist professor í hagfræði við Harvard-háskóla. Þeirri stöðu hélt hann þar til hann létt af störfum fyrir aldurs sakir árið 1975.

Galbraith var öflugur penni en hann skrifaði um 40 bækur um efnahagsmál og riflega þúsund blaða- og tímaritsgreinar um ýmis málefni á ferlinum. Eitt af þekktustu verkum hans eru brjár tengdar bækur um bandarísk efnahagsmál, sem hann skrifaði á árunum 1952 til 1967. Þar fjallaði hann meðal annars um velferðarkerfið og aukið bil á milli ríkra og fátækra í Bandaríkjum eftir seinni heimsstyrjöld. Eitt rita Galbraiths, Iðnríki okkar daga, kom út í íslenskri þýðingu í flokki lærðómsrita á vegum Hins íslenska bókmennatafélags árið 1970. Bókin er ágrip sem Galbraith skrifaði sjálfur upp úr þekktustu bók sinni, The

JOHN KENNETH GALBRAITH Galbraith var einn af þekktustu hagfræðingum síðustu aldar og skrifaði um 40 bækur um efnahagsmál og riflega þúsund blaða- og tímaritsgreinar um ýmis málefni. Mynd/AP

New Industrial State, sem kom út þremur árum áður, fyrir breska lesendur sína. Í umsögn um bókina segir að þar sé fjallað um eðli kapítalisma og sósialisma.

En

u
h
g
y
i
j

u
h
g
y
i
j

Hästens

since 1852

www.hastens.com

Í LSR og LH eru 27.269 virkir sjóðfélagar.
Meðal þeirra eru íþróttakennarar og
aðrir félagar í Kennarasambandi Íslands.

Traustur lífeyrissjóður – örugg samfylgd

Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2005

	A-deild LSR	B-deild LSR	Séreign LSR	LSR samtals	Lsj. hjúkr.- fræðinga	LSR & LH samtals
Iðgjöld	9.326,4	2.349,8	664,2	12.340,3	230,8	12.571,1
Lífeyrishækkanir	0,0	4.868,5	0,0	4.868,5	364,6	5.233,1
Uppgreiðslur og innb. v/skuldbindinga	0,0	7.934,6	0,0	7.934,6	393,7	8.328,3
Lífeyrir	(267,9)	(12.096,2)	(55,1)	(12.419,1)	(833,9)	(13.253,1)
Fjárfestingatekjur	10.154,1	25.139,4	408,8	35.702,3	2.933,7	38.635,9
Fjárfestingagjöld	(171,6)	(395,1)	(1,6)	(568,3)	(47,0)	(615,2)
Rekstrarkostnaður	(51,2)	(168,0)	(4,8)	(224,1)	(20,0)	(244,1)
Hækkun á hreinni eign á árinu	18.989,8	27.633,0	1.011,5	47.634,3	3.021,9	50.656,1
Hrein eign frá fyrra ári	48.484,7	128.105,4	3.271,1	179.861,1	15.519,9	195.381,0
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris	67.474,4	155.738,4	4.282,6	227.495,4	18.541,8	246.037,2

Efnahagsreikningur 31.12.2005

	A-deild LSR	B-deild LSR	Séreign LSR	LSR samtals	Lsj. hjúkr.- fræðinga	LSR & LH samtals
Fjárfestingar	65.955,4	152.858,9	4.238,7	233.053,0	17.791,2	240.844,3
Kröfur	548,4	318,0	2,1	868,5	6,3	874,8
Aðrar eignir	1.166,1	3.249,2	72,6	4.487,9	816,6	5.304,5
Eignir samtals	67.669,9	156.426,1	4.313,4	228.409,4	18.614,2	247.023,5
Skuldir	195,5	687,7	30,8	914,0	72,4	986,4
Hrein eign til greiðslu lífeyris	67.474,4	155.738,4	4.282,6	227.495,4	18.541,8	246.037,2
Eignir utan efnahagsreiknings						
Krafa á launagreiðendur vegna lífeyris		155.662,7		155.662,7	20.411,6	176.074,3

Kennitölur 2005

	A-deild	B-deild	Séreign leið I	Séreign leið II	Séreign leið III	LSR samtals	Lsj. hjúkr.- fræðinga
Nafnávöxtun	18,8%	19,1%	13,5%	9,0%	8,4%	18,9%	18,5%
Hrein raunávöxtun	14,0%	14,2%	8,8%	4,6%	3,9%	14,0%	13,7%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðstu 5 ára *	5,3%	6,6%	3,5%	7,4%	5,8%	6,3%	6,1%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðstu 10 ára **	5,7%	5,9%				5,7%	5,8%
Verðbréfæign í íslenskum krónum (%)	67,4%	73,1%	69,3%	81,4%	100%	71,4%	69,1%
Verðbréfæign í erlendum gjaldmiðlum (%)	32,6%	26,9%	30,7%	18,6%	0,0%	28,6%	30,9%
Meðalfjöldi virkra sjóðfélaga	18.858	7.646	2.304	782	285	26.504	765
Meðalfjöldi lífeyrisþega	546	9.282	9	3	15	9.989	521
Rekstrarkostnaður í % af eignum	0,09%	0,12%	0,12%	0,13%	0,15%	0,11%	0,12%

* Meðaltal hreinnar raunávöxtunar hjá Séreign LSR er reiknað frá stofnun einstakra leiða.

** 10 ára meðaltal er eingöngu birt fyrir þær deildir sem hafa starfað í 10 ár eða lengur. Hjá A-deild LSR er meðaltalið reiknað frá stofnun 1997.

Lífeyrisskuldbindingar skv. tryggingafræðilegri úttekt 31.12.2005

A-deild LSR
19.497,2
39,2%
(7.313,7)
-3,6%

Í yfirliti um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2005, efnahagsreikningi 31.12.2005 og lífeyrisskuldbindingum skv. tryggingafræðilegri úttekt 31.12.2005 eru fjárhæðir gefnar upp í milljónum króna.

Besta ávöxtun í sögu LSR og LH

Ávöxtun LSR og LH á árinu 2005 var sú besta frá upphafi. Nafnávöxtun nam 18,9% hjá LSR og 18,5% hjá LH. Hrein raunávöxtun var 14,0% hjá LSR og 13,7% hjá LH. Sjóðirnir leggja áherslu á að fylgja vel mótaðri fjárfestingastefnu og hafa að leiðarljósí að verðbréfasöfn sjóðanna séu vel dreifð með tilliti til áhættu.

Stjórn LSR

Maríanna Jónasdóttir, stjórnarformaður
Birna Lárusdóttir
Eiríkur Jónsson
Gunnar Björnsson
Páll Halldórsson
Sigrún V. Ásgeirs dóttir
Trausti Hermannsson
Ögmundur Jónasson

Stjórn LH

Ásta Möller, stjórnarformaður
Elsa B. Friðfinnsdóttir
Jóhannes Pálason
Maríanna Jónasdóttir
Framkvæmdastjóri
Haukur Hafsteinsson

Ársfundur 17. maí

Ársfundur LSR og LH verður haldinn miðvikudaginn 17. maí nk. á Hótel Nordica, Suðurlandsbraut 2, kl. 15:00. Fundurinn er opinn öllum sjóðfélögum og launagreiðendum.

LSR
LÍFEYRISSJÓÐUR
STARFSMANNA RÍKISINS

Útlendingarnir fengju falleinkunn

Landsbankinn þarf að sýna fram á traustari og dreifðari tekjumyndun til að standa jafnfætis hinum stóru bönkunum. Hópur viðskiptadeildarnema á Bifröst bar saman íslenska og erlenda banka í misserisverkefni. Óli Kristján Ármannsson hitti hópinn sem furðar sig á vinnubrögðum erlendra greiningardeilda.

„Samanburður íslenskra og erlendra banka“ heitir misserisverkefni fimm viðskiptanema við Viðskiptaháskólanum á Bifröst sem skilað var í byrjun bessa mánaðar. Fyrir verkefnið sem er í skýrslu formi fengu nemnarir níu í einkunn, þá hæstu sem gefin er.

„Við höfum haldið hópinn og nú fengið níuna tvívar í röð,“ segir Heiðar Lári Halldórsson stoltur, en ásamt honum unnu verkefnið Bjarni Þór Einarsson, Haukur Skúlason, Kristján Örn Jónsson og Orri Sigurðsson. „Efnið völdum við af því að umræðuefnið var heitt og okkur lék forvitni á að vita hvað stæði á bak við gagnrýni sem komið hefur fram hjá erlendum greiningardeildum á íslensku bankanna,“ bætir Kristján Örn við. „En fyrir leikmann getur verið erfitt að áttu sig á því.“

FJÁRFESTINGARNAR ERU ARÐBÆRAR

Aðalviðfangsefni skýrslunnar er að meta rekstur og markaðsaðstæður stóru bankanna hér og þeir þættir skoðaðir með hliðsþón af rekstri þriggja erlendra banka, Goldman Sach's, Deutsche Bank og Jyske Bank. Niðurstaðan er sú að nokkru muni á íslensku bönkunum í skipulagi og þá sérstaklega á Kaupþingi banka og Glitni, meðan Landsbankinn sé líkari Kaupþingi banka. Þá kom einnig í ljós að Kaupþing banki og Deutsche Bank eru líkir að uppyggingu. „Báðir bankar byggja afkomu sína að verulegu leyti á gengishagnaði auk þess sem tekjumyndun og dreifing þeirra er mjög ápekk en báðir sækja þeir um 30 prósent tekná sinna á heimamarkað. Fjármögnum þeirra er þó nokkuð ólík þar sem Kaupþing banki fjármagnar sig mikil til með útgáfu skuldabréfa en Deutsche Bank fjármagnar sig mest með innlánnum sem gerir endurfjármögnum hans traustari,“ segir í skýrslunni.

Þeir félagar furða sig á hvernig bankarnir voru settir undir einn hatt í erlendri gagnrýni, en við skoðun segja þeir að komið hafi í ljós að slík nálgun standist engan veginn. Þeir segja kerfisáhættu bankakerfisins almennt ofmetna þó finna megi í henni sammleikskorn, sér í lagi í áhyggjum af horfum á hlutabréfamarkaði hér. Þá er komist að þeirri niðurstöðu að Kaupþing banki og Glitnir standist fyllilega alþjóðlegan samanburð í rekstri, en Landsbanki Íslands burfi að sýna fram á traustari og dreifðari tekjumyndun til að standa þeim jafnfætis. Þeir segja gríðarlegan vöxt erlendra skulda bankanna til kominn vegna bæði beinna og óbeinna fjárfestinga erlendis, en telja skuldarnar þó ekki gagnrýniverðar þar sem fjárfestigarnar virðist hafa skilað framúrskarandi arðsemi, sem sjáist vel í uppgjörum bankanna.

CAD-HLUTFALL* BANKA BORIÐ SAMAN

Banki	Hlutfall
Deutsche Bank 13,5%	
Kaupþing banki 12,2%	
Landsbankinn 13,1%	
Glitnir 12,6%	
Jyske Bank 11,4%	

*CAD hlutfallið segir til um eiginfjártöðu banka og þarf að vera yfir átta prósentum. Mörkin eru sett til þess að bankarnar geti stjórnad lausafjártöðu sinni og staðið við ótímabærar skuldbindingar.

Heimild: Íslenskir bankar, misserisverkefni við Viðskiptaháskólanum á Bifröst, vor 2006.

FENGU NÍU FYRIR VERKEFNI Á BIFRÖST Kristján Örn Jónsson, Heiðar Lári Halldórsson, Orri Sigurðsson, Bjarni Þór Einarsson og Haukur Skúlason fengu hæstu einkunn fyrir misserisverkefni við viðskiptadeild Viðskiptaháskóla. MARKAÐURINN/VILHELM

Í BANKNUM íbúðalán, segja höfundar verkefnis um samanburð á bönkum, vera lágt hlutfall af heildareignum þeirra. Það sé þó líklegt til að hækka því margv bendi til að íbúðalánasjóður hverfi í nánni framtíð að fullu af þeim markaði.

VIÐSKIPTAHÁSKÓLINN Á BIFRÖST Oft á tímum eru misserisverkefni í viðskipta- og lögfraðideild Viðskiptaháskóla á Bifröst unnin í samvinnu við fyrirtæki og stofnanir í lok hvers misseris í fjögurra til sex manna hópum. MARKAÐURINN/VILHELM

Strákarnir segja hins vegar ljóst að bankarnir búi við töluberða gjaldeyrisáhættu þar sem íslenska krónan sé bæði líttill og sveiflukenndur gjaldmiðill. „Eigið fé bankanna er í krónum, en mikil af eignum og skuldum í erlendri mynt. Þetta býðir að veikari króna lækkar eiginfjárhlfatlið,“ segir Heiðar, en Haukur bætir við að á móti komið að jákvæður gjaldeyrismun geri að verkum að hagnaður bankanna aukist og þar með eigið fé þeirra og þannig nái þessir hlutir að jafna sig dálitið út. „Bankarnir eru mjög vel staðsettir hvað varðar þennan jákvæða gjaldeyrismun, þeir eiga allir þrír fleiri eignir á móti skuldum erlendis.“ Þá segja þeir algengt að bankar verji sig gegn gjaldmiðlaáhættu og segja krónuna bjóða upp á ákveðna spákaupmennsku. „Svo getur líka verið að slíkt sé bara hluti af þeirra vörn, eða eignastýringu að vera viðbúnir svona skellum.“

HÆGIR Á VEXTINUM

Gagnrýni erlendra greiningardeilda rekja strákarnir til skýrslu Fitch 21. febrúar þar sem horfum á lánshæfismati ríkissjóðs var breytt úr jákvæðum í neikvæðar. Í verkefnið notuðust þeir því við líkani Merrill Lynch við að meta kerfisáhættu og komust meðal annars að því að auknar skuldur heimilanna mætti að mestu rekja til breyttra aðstæðna á fasteignamarkaði og benda að eignir hafi líka aukist á móti skuldum. Þá telja þeir áhyggjur af fasteignaverði ekki eiga við rök að styðjast þar sem þær hafi verið leiðréttning á of lágu fasteignaverði sem ólíklegt sé að gangi til baka. Þeir telja hins vegar áhyggjur af

lækkandi hlutabréfaverði réttmætar því ætla megi að vöxtur sé bundinn í gengi hlutabréfa sem útlit er fyrir að ekki muni hækka jafnhratt og áður, meðal annars vegna versnandi lánakjara bankanna. En þegar skýrslunni sleppir taká strákarnir jafnvel enn dýpra í árimni í hneykslan sinni á skrifum erlendu greiningardeilda. „Ef þær kjósa að fara í samanburð á borð við að bera saman landsframleiðslu og skuldir bankanna má benda á að hagnaður bankanna árið 2005 nam 10 prósentum af landsframleiðslu og leitun að öðru eins,“ segir Heiðar og strákarnir hlæja við. „Þetta er náttúrlega bara heimskulegur samanburður og við teljum allt að því kjánalegt að halda því fram að bankarnir megi ekki verða svo stórir að ríkið geti ekki hlaupið undir bagga með þeim,“ bætir hann við og strákarnir taka undir og telja ljóst að banki yrði ekki lengi að flytja sig úr landi ef hann teldi smæð ríkisins hamla vexti hans. „Svo má náttúrlega líta til Lúxemborgar og Sviss og bera þar saman landsframleiðslu og stærð banka. Þetta er náttúrlega bara gert til að ná fram skellifyrisögum,“ segja þeir og bæta við að matsvyrirtækið Moody's hafi komist að svipaðri niðurstöðu og þeir hafi gert í skýrslu sinni nú. „Skýrslan okkar kom út þriðja apríl og Moody's birti daginn eftir lánshæfismat sitt fyrir bæði ríki og banka. En niðurstaðan er að ekkert sé í raun athugavert við stöðu bankanna sem skili mjög góðri afkomu, en umræðan undanfarnar vikur og mánuði hafi gert að verkum að ekki sjái fyrir endann á því hvort um tjón sé að ræða, hvort skrifin séu spádómur, sem rætist af því einu að hafa

verið settur fram,“ segir Heiðar og telur verulega hafa skort á allan rökstuðning í neikvæðu skrifunum. „Það er dylgjað og allir settir undir sama hattinn. Þetta eru ófagleg vinnubrögð, segja strákarnir og telja að sérfræðingar greiningardeilda Danske Bank hefðu trúlega fengið falleinkunn á Bifröst fyrir svarta skýrslu sína. Strákarnir töldu hins vegar allir að bankarnir hér hefðu tekið allt of seint við sér í að bregðast við neikvæðum skrifum sem hafist hafi með hroðvirknislegri skýrslu Royal Bank of Scotland í október í fyrra. „Samt urðu þeir varir við að kjör þeirra versnuðu, en gerðu ekkert fyrr en bylgjan för óll af stað eftir áramót.“

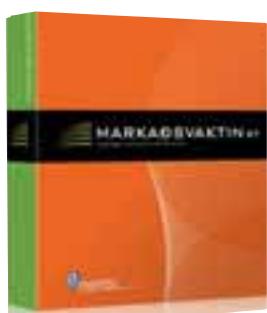
BANKARNIR HAFA ÓLÍKA TEKJUMYNDUN

„Tekjur banka eru aðallega þrískiptar, vaxtamunur, þóknar og gengishagnaður,“ áréttar Heiðar og segir tekjur Kaupþings banka vel dreifðar, með starfstöðvar á öllum Norðurlöndunum, auk Bretlands og Lúxemborgar, en um 30 prósent af tekjum komi héðan frá Íslandi. Í skýrslunni kemur fram að meirihluti tekna bankans komi frá Bretlandi og stafar það mest meginis af gengishagnaði þar, en gengishagnaður sé um 42 prósent af tekjum Kaupþings banka. „Hjá Deutsche Bank er það hlutfall 38 prósent, en það skýrir léleg grunnaðkoma bankans,“ segir Heiðar og félagar hans taka undir að kostnaðarhlutfall erlendu bankanna sé tölvert meira en þeirra íslensku. „Pegar gengishagnaður er tekinn frá kemur í ljós að grunnaðkoma Deutsche Bank er í raun óviðunandi,“ segir Haukur.

Meirihluti tekna Landsbankans er svo héðan, eða rúmlega 82 prósent og segja strákarnir gengishagnað vega þar þyngst eða um 34 prósent af heildartekjum bankans. Jafnframt benda þeir að um 20 milljarðar af 21 milljarðs króna gengishagnaði bankans á síðasta ári hafi komið frá Íslandi.

Glitni banka segja strákarnir svo frábrugðinn hinum að því leyti að gengishagnaður hans sé minni, en stóri hluti tekna bankans komi héðan eða 45 prósent. Þeir segja árangur bankans af stöðutöku í hlutabréfum á síðasta ársfjórðungi síðasta árs vera slakan, en helstu tekjur bankans séu vaxtatekjur hér og í Noregi, um 46 prósent af heildartekjum hans. „Allir bankarnir hafa tekjur erlendis frá en Kaupþing banki einna mest, eða um 70 prósent. Landsbankinn hefur um 18 prósent tekna sinna erlendis frá og Glitnir um 55 prósent,“ segja þeir félagar og bæta við að Jyske Bank hefur um 90 prósent tekna sinna í heima fyrir í Danmörku og þar með sé markaðsáhættu hans mest. „Tekjudreifing Jyske Bank er hins vegar frekar líkari tekjudreifingu Glitnis þar sem meginuppistaða tekna hans er komin af vaxtatekjum eða um 49 prósent.“

Strákarnir benda á að bæði Kaupþing banki og Glitnir séu með minna tap af útlánum en Deutsche Bank, sem sýni að áhættustýring bankanna sé góð. Hins vegar segja þeir að þar sem yfir 80 prósent af tekjum Landsbankans komi frá Íslandi mætti kalla tekjudreifingu bankans fremur einhæfa og að markaðsáhættu útlána sé veruleg. „Stærstur hluti lána Glitnis fer til Íslands og Noregs, ef talin eru með útlán til Danmerkur þá eru þar nær 90 prósent af heildarútlánum bankans. Ætla mætti að bessi svæði séu mjög tengd efnahagslega og áhættu í útlánadreifingu því tölverð,“ segja þeir ennfremur.

Markaðsvaktin - Veist þú hvað er að gerast á markaðnum í dag?

ÓKEYPIS
REYNSLUTÍMI
á www.mentis.is

Microsoft
CERTIFIED
Partner

Sigtuni 42 105 Reykjavík Sími 570 7600 info@mentis.is

omentis
HUGBÚNAÐUR

Afmælisgjöfin bín frá okkur

Apollo fagnar nú 20 ára afmæli sínu á Norðurlöndum. Íslenskum sólarfórum er boðið í veisluna, sem haldin verður á Svartahafsströnd Búlgaríu í allt sumar. Í stað þess að þiggja afmæliskveðjur frá ykkur viljum við gera okkar til að sem flestir sækji veisluna. Hér er afmælisgjöfin okkar til ykkar.

1.

Engin gengishækkun!

Þeir sem panta og staðfesta ferðapontun með greiðslu staðfestingargjalds í síðasta lagi 15. maí fá ferð sína á óbreyttu verði!

2.

5.000 kr. afsláttur á mann!

2ja og 3ja vikna ferðir 6. júní-25. júlí.

Gististaðir: Central, Dunav, Sredetz, Ballaton, Pliska og Longoza.

Nýir gististaðir (sjá heimasiðu okkar): Fiesta, Flamingo, New Jupiter og Kotva.

Í öllum tilfellum er takmarkaður fjöldi herbergja/ibúða í boði og fyrstur kemur, fyrstur fær.

3.

Óvissuferðir á broslegu verði

Apollo Smile eru óvissuferðir fyrir þá sem vilja fyrst og fremst komast í sólinu og á ströndina en leggja síður áherslu á gististaði.

Þú getur valið um gæði gistingarinnar

- **Apollo Smile – 3 sólir:** Gististaðurinn fær 3 sólir í gæðakerfi Apollo (milli-flokkur). Vikuverð frá 42.700 kr. á mann í tvibýli.*
- **Apollo Smile:** Gististaðurinn fær 2 sólir í gæðakerfi okkar. Vikuverð frá 39.700 kr. á mann í tvibýli.*
- **Óvissuferðir:** Við tryggjum svefnpláss með lágmarksþægindum. Vikuverð frá 45.200 kr. á mann í tvibýli.

*Netverð með sköttum

Náðu þér
í bækling!

Bókaðu
núna!
www.apollo.is

apollo

5 100 300 www.apollo.is

Langferðir ehf., Holtasmára 1, 201 Kópavogur

Bæklinger liggja frammi

á völdum Esso-stöðvum:

Reykjavík: Ártúnshöfði og Fossvogur.

Hafnarfjörður: Lækjargata

Akureyri: Leiruvegur

Ísland lagt á hringborð E

Economist mun halda ráðstefnu hér á landi þar sem brotnar verða til mergjar ýmsar spurnin hagkerfisins. Aðdragandinn nær rúm tvö ár aftur í tímann. *Hafliði Helgason* fjallar um koman spjall við **Pór Sigfússon** sem ýtti hugmyndinni úr vör og **Neil Prothero**, sérfræðing í málefnum.

Á bak við frábærlega skrifaðar greinar Economist eru ekki bara velskrifandi blaðamenn. Blaðið heldur úti öflugri sveit sérfræðinga sem greina hagkerfi og atvinnugreinar.

Innan þeirrar deilda er teymi sem stendur fyrir ráðstefnum um allan heim. Svonefndu hringborði Economist. Ísland og íslenskt viðskipta- og efnahagslíf er viðfangsefni hringborðs Economist sem haldið verður hér 15. maí. Hringborðið er það fyrsta sem tímartitið heldur á Norðurlöndunum.

Tímasetningin getur vart verið betri því kastljósið hefur beinst að Íslandi í umræðu um viðskipti og efnahagsmál síðustu vikur og mánuði. Hringborðið á sér þó miklu lengri aðdraganda þannig að tilvilkun ein ræður því að hringborðsumræðurnar lenda í brennidepli umræðunnar.

Pór Sigfússon, forstjóri Sjóvárs, og fyrrverandi framkvæmdastjóri Viðskiptaráðs er upphafsmaður þess að hringborðið er haldið hér. Hann setti sig í samband við Economist fyrir rúnum tveimur árum, eða í ársþyrjun 2004.

SÍMINN TEKINN UPP

„Kveikjan að þessu var sú að umræðan um Ísland var að aukast og hún var upp og niður. Við töldum að vandinn væri að erfitt væri að fá þá sem hefðu vigt til að fylla um okkur. Menn voru að reyna að kynna landið í gegnum eigin ráðstefnur, þar sem viðskiptalífið kynnti sig, annað hvort á vegum atvinnulífsins

eða sendiráðanna. Það vantaði að hafa þetta með meiri alþjóðlegum blæ. Í framhaldi af því sló ég á þráðinn.“

Pór segir aðdragandann langan. „Við kynntum fyrir þeim hvernig við sæjum þetta fyrir okkur. Þeir voru inná því að Ísland væri kynnt í þessu samhengi sem „The Nordic Tiger“. Þá skiptir ekki máli þó að við séum að ganga í

gegnum þessa ókyrrð nána. Það stendur eftir að hjá Economist eru menn áhugasamir um þetta módul, Íslandslíkanið.“

Hann segir að kynningarvægið á alþjóðavettvangi sé griðarlegt af sliku hringborði. „Economist sendir þetta til fimmtíðanum þúsund forystumanna fyrirtækja. Ísland kemst því inn á skrifborð fimmtíðanum þúsund forystumanna fyrirtækja í Evrópu og í Bandaríkjum. Þeir gætu svo ekki verið heppnari með tímasetninguna þar sem Ísland er mikið í umræðunni.“

ATHYGLIN VAR BYRJUD

Pór segir að tímasetningin sé góð fyrir Íslendinga. „Það gat ekki verið hentugri tímasetning fyrir okkur á fá slíkan alþjóðlegan stimpil sem ráðstefna á vegum aðila eins og Economist er. Þar við bætist að blaðamenn Economist beina sjónum sínum að landinu.“

Pór segir að Economist hafi sýnt Íslandi áhuga vegna umsvifa íslenskra kaupsýslumanna erlendis og einkum í Bretlandi. „Það var farið að spryrjast út víða og meðal blaðamanna að það eru þættir hér sem eru breytur sem kannski fáir eru að hugsa um, en skipta kannski öllu máli fyrir árangur Íslands. Við erum ung þjóð með trausta lífeyrissjóði. Vinnumenning hér er með þeim hætti að atvinnubáttakar er meiri en í nokkru OECD-landi. Þetta kveikir dálitið í mönnum. Menn eru leiðir að horfa alltaf á sömu tölurnar og sjá þetta sem viðbendingu um að það þurfi að horfa til annarra þáttar begar metinn er hagvöxtur næstu tíu ára. Til dæmis að hér sé frumkvöðlaára sem tvímælalaust hefur einkennt okkur að undanförnu.“

Pór segir að áhugi sé talsverður á smærri löndum og efnahagsprórun þeirra. „Dessi lönd eru eins og módel af stærri löndum og ég held að það

PÓR SIGFÚSSON, FYRRVERANDI FRAMKVÆMDASTJÓRI VIÐSKIPTARÁÐS Hringdi í Economist og valkt áhuga þeirra. Niðurstaðan varð sú að landið komst á kortið hjá þessu virta tímártí sem heldur fyrstu hringborðsumræður sínar um íslenskt viðskipta- og efnahagslíf.

**meist
arinn
IS**

þar sem þú finnur meistara
og fagmenn til verksins

Styrkir í boði til útgáfu á námsefni í löngreinum og öðrum greinum sem varða iðnað

Framtíð iðnaðar veltur á menntun og mannaði. Aukin þekking gefur iðnaðinum takmarkalaus tækifæri til vaxtar, nýsköpunar og útrásar. Mikilvægt er að nemendum í iðn- og starfsnámi standi til boða námsefni við hæfi. Samtök iðnaðarins auglýsa eftir umsóknun um styrki til útgáfu á námsefni í löngreinum og öðrum greinum sem varða iðnað. Sjá nánar á www.si.is.

iDAN.IS
veldu þér framtíð

[SÉRBLAÐ UM IÐNAÐ OG IÐNNÁM – MIÐVIKUDAGUR 3. MAÍ 2006]

iðnaðarblaðið

FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

EFNISYFIRLIT

ÉG GÆTI ÉTIÐ ÞIG
Súkkilaðitær **BLS. 2**

FRAMPÐRÓUN Í
IÐNMENNTUN
Fræðslusetrið lðunn **BLS. 2**

ATVINNUMÖGULEIKUM
FJÖLGAR
Kvikmyndagerð **BLS. 4**

TJALD ÁN FYLGİHLUTA
Sniðug lausn **BLS. 6**

GRUNNUR AÐ GÓÐRI
ÚTFLUTNINGSVÖRU
Gullsmíði **BLS. 7**

FAGLEGAR OG LÖGLEGAR
Snyrtifræðingar **BLS. 10**

SMEKKVÍSI SKIPTIR MÁLI
Nám í útstillingum **BLS. 10**

SJALDAN FELLUR EPLIÐ
LANGT FRÁ EIKINNÍ
Fetað í spor föðurins
BLS. 11

RAUNVERULEIKINN
VÍSINDASKÁLDISKAP
LÍKASTUR
Hátæknilegt gervihné
BLS. 12

TRAUST MENNTUN FYRIR
UNGT FÓLK
Tækni- og verkfræðideild
HR **BLS. 14**

0101010ATGC10101010ATGC

1010ATG

01010A

10ATG

01010101010ATGC1010

01010ATGC10ATGC0

0101010ATGC

010ATGC1010

ATGC01010A

**Framtíðin
er í okkar
höndum**

Áskorun til ríkisstjórnarinnar frá 16. janúar ásamt upplýsingum
um stefnu SI og tillögur er að finna í heild sinni á www.si.is

SI

Samtök iðnaðarins

Samtök íslenskra liftæknifyrtækja
Samtök sprotafyrirtækja
Samtök upplýsingatækifirrtækja

Framþróun í iðn-menntun í heild sinni

Fjögur fræðslusetur hafa sameinað starfsemi sína í fræðslu-setrinu lðunni, að Hallveigarstíg 1, sem verður opnað í dag.

Iðan fræðslusetur verður opnað í dag að Hallveigarstíg 1. Þetta er samstarfsverkefni fræðslumiðstöðva fjögurra iðngreina, þ.e. málmiðnaðarins, byggingariðnaðarins, hótel- og veitingaiðnaðarins og prenttækniðstofnunar. Hildur Elin Vignir, nýskipaður framkvæmdastjóri Iðunnar, segir að með þessari sameiningu sé vonast til að ná ákveðinum hagræðingu í rekstri og auknum slagkrafti varðandi framþróun í iðnmenntun í heild sinni. Hildur hefur um árabil verið viðriðin starfspróunar- og endurmenntunar-

að taka þátt í þessu nýja starfi, auk þess sem þetta er ákveðin áskorun fyrir mig.“

Fyrsta verkefni nýráðins framkvæmdastjóra verður að kortleggja þá starfsemi sem farið hefur fram í mismunandi fræðslustofnunum síðustu ár og skoða hvar sameiginleg tækifæri liggja. Starfsemin verður skipulögð með þetta fyrir augum og reynt að nýta það sem gefið hefur góða raun. „Það besta hjá einum verður innleitt hjá öðrum, en allt miðar þetta að því að byggja upp góða stofnun,“ segir Hildur.

Hildur Elin Vignir, framkvæmdastjóri fyrir framan Iðuna, nýtt fræðslusetur fjögurra iðngreina, sem verður opnað á Hallveigarstíg 1 í dag.

markaðinn hérlandis. Hún hefur nýlokið starfi sem forstöðumaður þjálfunarlæsna hjá IMG, en hefur einnig starfað sem fræðslustjóri, fyrst hjá Eimskipafélaginu og síðan Íslandsbanka. Hildur er bæði menntaður kennari og starfs- og námsráðgjafi og starfaði í grunnskólum Reykjavíkur áður en hún fór til starfa hjá Eimskipafélaginu.

„Í gegnum starf mitt hjá IMG vann ég töluvert með fræðslumiðstöðvum iðnaðarins og vissi af þessari sameiningu sem til stóð og þeim markmiðum sem henni er ætlað að ná. Ég hef mikla trú á því að sameiningin muni skila iðnaðinum miklu þegar til lengri tíma er lítið og fannst því einstakt tækifæri fölgjó i því að fá

Eins og fyrr sagði eru fræðslumiðstöðvar fjögurra iðngreina að sameinast í lðunni, en Hildur segist vonast til að fleiri iðngreinar sjá hag sinn í því að starfa undir þessari regnhlíf í framtíðinni. „Hlutverk fræðslusetursins er m.a. fölgjó i því að vinna að endur- og símenntun iðnaðarmanna, vera ráðgefandi fyrir fyrirtæki og starfsmenn í iðnaðinum varðandi uppbyggingu menntastefna og á viðari grundvelli. Síðast en ekki síst að vera ráðgefandi fagaðili gagnvart iðnaðilum og leiðandi afl í stefnumótun á námi meistarana,“ segir Hildur. Að mati hennar bendir þetta allt saman til að aðrar iðngreinar eigi fullt erindi í samstarf með lðunni.

Hérna sést Oddny Magnea með súkkulaðimolanum sem hún bjó til sjálf með sérhönnuðum mónum og hannaði umbúðir utan um.

FRÉTTABLADID/GVA

Ég gæti étið þig

Oddny Magnea Arnbjörnsdóttir tekur afsteypur af líkamshlutum og notar sem súkkulaðimót

„Ég gæti étið þig“, er yfirschrift lokaverkefnis Oddnyjar Magneu Arnbjörnsdóttur, nema í þríðöri hönnun úr Listaháskóla Íslands. Með heitinu er verið að vísa í gamalt orðatiltæki sem hefur táknað merkingu og er viðhaft þegar einhver þykir nógú góður til að vera ætilegur. Oddny hefur hins vegar kosið að gera orðatiltækinu bókstafleg skil með verkefni sínu sem samanstendur af súkkulaðimolum sem líta út eins og líkamshlutar á borð við tennur, varir og ungbarnataer.

Oddny segir áhuga hennar á mannslíkamanum, einkum húðinni, hafa verið kveikjuna að hugmyndinni. „Ég fór að skoða bækur sem sýndu skreytilist frá því í gamla daga, þá einkum ígrypta hluti, og fannst vera ákveðin samsvörum á milli þeirra og mannslíkamans með öllum sínum mynstrum. Auk

Á þessari mynd sjást varir í nokkrum litbrigðum.

þess fannst mér áhugavert að nota í verkefnið eitthvert form í algjörlega óbreyttri mynd. Með það að leiðarljósi fór ég að taka afsteypur af líkamshlutum og þegar upp var staðið fannst mér tilvalið að nota þær sem súkkulaðimót.“ Segja maetti að niðurstöðan sé örgrandi eftirréttur, því þarna á sér stað hugmyndafræðilegur samsláttur vinsællrar markaðsvörur tengdir

nautunum og einnar helstu bannhelgi Vesturlanda, nefnilega mannáts. Enda er ekki reynt að fela líkindin og súkkulaðimolarnir hafðir eins líkir fyrirmyndinni og unnt er. Neysla molanna ætti því að vekja blendnar tilfinningar hjá neytendum.

Ekki er nóg með að Oddny hafi gert mótin sjálf heldur bjó hún einnig til súkkulaðið úr þar til gerðum hráefnum og hannaði umbúðirnar utan um það. „Ég vildi vinna verkefnið bannig að ég gæti gert þetta sjálf frá a til ö svo ég hefði í lokin vöru tilbúna í dreifingu til endurslöuaðila. Pannig vildi ég geta komið fullbúinn vöru frá mér, þótt ég útiloki alls ekki samstarf við sælgætisframleiðendur sé gagnvæmur áhugi fyrir hendi. En það er eitthvað sem á bara eftir að koma í ljós og væri gaman að skoða,“ segir hún að lokum.

Afsteypur eru tekna af raunverulegum líkamshlutum og þær notaðar sem súkkulaðimót. Hér má t.d. sjá ungbarnataer sem eru aðeins eini þeirra neysluvara sem Oddny hefur búið til.

FRÉTTABLADID/GVA

Heildarlausnir

nest

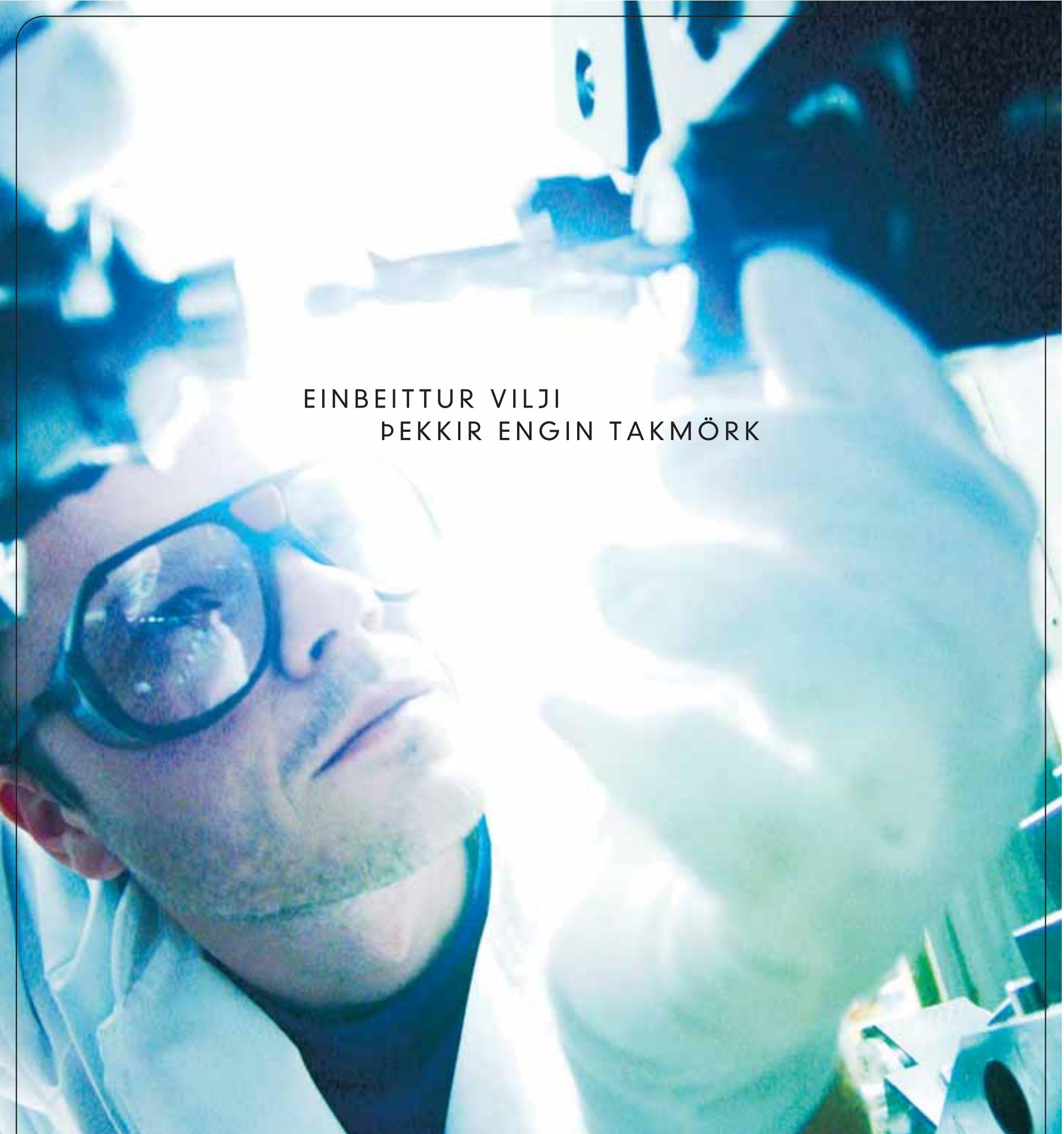
Agóðum jánum

Hönnun / Smiði / Viðgerðir / Þjónusta

HÉÐINN

Stóras 6 • IS-210 Garðabæ
Sími: 569 2100 • Fax: 569 2101 • www.hedinn.is

EINBEITTUR VILJI ÞEKKIR ENGIN TAKMÖRK

Frumkvöðlahugsun er grundvallarþáttur í fyrirtækjamenningu Össurar hf. Við leitumst sífellt við að yfirstíga hið ómögulega, finna nýjar og betri lausnir og nýta þekkingu okkar á sem hugvitsamlegastan hátt. Allt starf Össurar hf. einkennist af metnaði og er helgað fólk sem vill njóta sín til fulls.

Dugar skammt að geta lagt rör og brotið veggi

Rafvirkjun er ein þeirra iðngreina sem hafa þróast hratt.

Ein af þeim iðngreinum sem kennar eru við Iðniskólann í Reykjavík er rafvirkjun en hún hefur tekið örurum breytingum undanfarin ár og áherslur í kennslu og námsefni hafa breyst. Skúli Skúlason, nemur í rafvirkjun við skólann, lýkur sveinsprófi í júní til að útskrifast, en blaðamaður ræddi við Skúla til að fræðast betur um þessa atvinnugrein og áttu sig á því með hvaða hætti hún er að þróast.

Samkvæmt Skúla er hægt að velja tvennis konar námsleiðir í rafvirkjun við Iðniskólann í Reykjavík. „Í öðru tilviki ertu meira í vinnu en í skóla, eða í þrjú ár af fíorum þar sem þér eru eingöngu kennir verklegu þættirnir,“ segir Skúli. „Þannig sleppurðu við verklegu hliðina í skólanum. Í hinu tilvikinu er þessu nánast öfugt farið. Námið er í báðum tilvikum góður undirbúnungur fyrir atvinnumarkaðinn, en það hefur hins vegar breyst gífurlega undanfarin ár.“

„Nú er okkur kennt að leggja röralagnir og kapla, gerð rafmagnstaflna, hvernig skal tengja þær og setja upp öryggi. Svo erum við farnir að læra mikil á iðntölvustýringar svokallaðar, en með því á ég við að okkur sé nú kennt hvernig tæki á borð við verksmiðjufæribond virka

o.s.frv. Í stuttu máli sagt er meiri áhersla lögð á tæknilega þáttinn í náminu en áður tilokaðist, sem sést af því að tölukennsla og forritun gegna orðið stóru hlutverki. Það dugar skammt að geta aðeins lagt rör og brotið veggi, ef svo má að orði komast“, segir Skúli og hlær.

Gerðar eru miklar kröfur til nema sem eru að útskrifast í rafvirkjun í Iðniskólum og því til staðfestingar má nefna að Skúli fækki það lokaverkefni að hanna heilt rafkerfi í einbýlishús. Hann þurfti að leggja rafmagn og samskiptalagnir og setja upp loftnet, síma og svokölluð instabus-kerfi, sem er á einföldu máli miðstýrt kerfi sem nota má til að stjórna ljósnum, hita og jafnvel rafknúnum gluggatjöldum séu þau fyrrí hendi í húsnæðinu. Þótt slik kerfi séu ekki á allra færi vegna kostnaðar njóta þau tölverðra vin-sælda hérlandis um þessar mundir og fer eftirsprungur eftir þeim vaxandi. „Pess vegna þurfum við orðið að læra á uppsetningu þeirra,“ segir Skúli. Þetta sýnir einfaldlega hve brýn nauðsýn er á breyttum áherslum í námi eins og rafvirkjun þar sem stöðugt þarf að mæta breyttum þörfum markaðsins.

Björvar Bjarki Pétursson, kvikmyndagerðarmaður og eigandi Kvikmyndaskóla Íslands, segir atvinnumöguleikum fjölgja í kvikmyndaiðnaðinum.

FRETTABLAÐIÐ/ANTON

Atvinnumöguleikum í kvikmyndagerð fjölgar

Kvikmyndaskóli Íslands býður nemendum upp á þrjár nýjar brautir í haust.

Það er óhætt að segja að kvikmyndaiðnaðurinn hafi vaxið jafnt og þétt hérlandis undanfarin ár. Það sýnir sig m.a. í því að árlegur fjöldi framleiddra kvikmynda verður að teljast hár miðað við höfðatölu. Þá hefur gott gengi íslenskra kvikmyndagerðarmanna úti í heimi opnað augu erlendra starfsbraeðra þeirra fyrir þeim möguleikum sem hér eru fyrir hendi. Líkt og í öðrum iðngreinum þar sem framleiðsla eykst kallað þetta á fleiri fagaðila. Kvikmyndaskóli Íslands hefur um árabil sinn því brýna hlutverki að búa Íslendinga undir þessa þróun og hefur í þau fjórtán ár sem skólinn rekur sögu sína útskrifað eitthvað á 3.000 nemendur. Björvar Bjarki Pétursson, eigandi Kvikmyndaskóla Íslands, segir ásóknina í skólanum aldrei hafa verið meiri því nú sé barist um þau sæti sem þar standa til boða.

Samkvæmt Björvari Bjarka er margt að döfni hjá skólanum. Undanfarin þrjú ár hefur hann boðið upp á starfsmenntabraud, sem felst í fjögurra anna námi sem lýkur með prófi. Vegna mikillar ásóknar stendur nú til að víkka út starfsemi skólangs með stofnun þriggja nýrra námsbrauta næsta haust, er snúa að handritsgerð, hönnun og leiklist og almannatengslum. Handritabraud segir sig nokkuð sjálf, en það er rétt að Björvar Bjarki útskýri aðeins betur hvað átt er við með hinum tveimur.

Hönnunarbrautina segir Björvar Bjarki vera einstaka í sinni röð þar sem þar er blandað saman þremur meginþáttum, þ.e. kvikmyndatökum, leikmynda- og búningahönnun, og tölvu- og grafiskri viinnum. Þannig er í raun verið að svara þörfum iðnaðarins á hvorn veginn sem er. Komið er til móts við þá sem hafa áhuga að nýta tölukunnáttu sína innan kvikmyndagerðar og eins er verið að skapa viinuafli hérlandis fyrir umsvifamíkil fyrirtæki á borð við Latabæ og CCP.

„Pað sama gildir í raun um leiklistar- og almennatengslabraud

Kvikmyndaskóli Íslands hefur boðið upp á tveggja ára starfsmenntabraud. Í haust stendur til að stofna þrjár nýjar brautir við skólann, þar sem kennir verða handritsgerð, hönnun og leiklist og almenntengsl.

FRETTABLAÐIÐ/ANTON

setja á aldurstakmark. Samkvæmt Björvari Bjarka ljúka nemendur sem samvarar 70 einingum í haldbærur námi á framhaldsskólastigi þegar þeir útskrifast, þar sem grunnþekking á myndmiðlum ein og sér nýttist víða. Útskrifaðir nemendur fá innögungu í Félag kvikmyndagerðarmanna, FK. „Við ætlum okkur stóra hluti í þeim störfum sem eru að verða til í kringum iðnaðinn og fylgjum nemendum okkar vel eftir út á atvinnumarkaðinn. Við erum þegar í formlegu samstarfi við helstu ljósvakamiðla og kvikmyndagerðarfyrirtæki hérlandis um starfsmenntun nemenda okkar sem hefur gengið vel.“ Björvar Bjarki hvetur alla þá sem eru áhugasamir um kvikmyndagerð og þá atvinnumöguleika sem eru að opnast í bransanum að kynna sér skólann betur.

Kerrur í miklu úrvalli!

- Jeppakerrur
- Fólksbílakerrur
- Bílaflutningakerrur
- Kerrur með uppákeyrslubúnaði fyrir smávélar og mótorhjól.

VÉLAR:ÞJÓNUSTA

Járhálsi 2 110 Reykjavík Sími 5 800 200 www.velar.is

Nýir fisléttir tímar!

Fjölbreytt íslensk framleiðsla

Brunnur ø 1000 mm

Brunnur ø 1000 mm

Brunnur ø 600 mm

Brunnur ø 600 mm

Brunnur ø 400 mm

Kopalbrunnur ø 1000 mm

Famlenging ø 600 mm

Keila ø 600 / 1000 mm

Allar okkar vörur til fráveitulagna þola þyngstu umferð ökutækja!

Famlenging ø 400 mm

Vatnslásbrunnur

Fituskilja

Vatnsgeymir

Sandföng

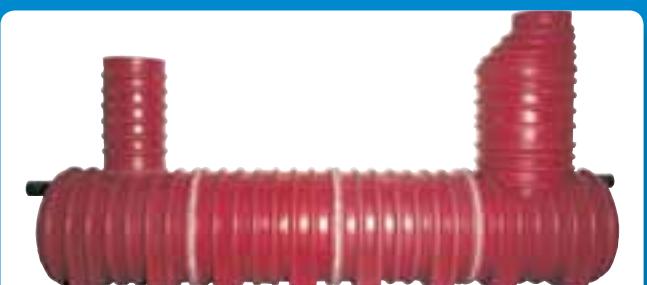
Sandskilja

Járbentir brunnhringir

Járbent lok

Sambyggð sand- og olíuskilja

Rotþró

Frauöplast

Takkamottur

Vegatálmar

Rauðbrúnir
brunnar og framleingingar
þola umferð þyngstu
blifreiða

Vottað umhverfisstjórnunar-
kerfi síðan 1999

BORGARPLAST HF.

Sefgarðar 1-3a • 170 Seltjarnarnes • Sími 561 2211 • Fax 561 4185 • borgarplast@borgarplast.is
Sólbakki 6 • 310 Borgarnes • Sími 437 1370 • Fax 437 1018 • ag@borgarplast.is

Vottað gæðakerfi
síðan 1993

www.borgarplast.is

Tjaldið má líka nota sem hálfgerðan regnjakka. Rétt er að taka fram að tjaldið á myndunum er þó frumgerð og því ekki fullþróað.

FRÉTTABLADÍÐ/STEFÁN

Lögun tjaldsins verður til þess að það brýtur betur af sér vind.

FRÉTTABLADÍÐ/STEFÁN

Tjald án fylgihluta

Stefán Pétur Sólveigaron hefur fundið upp sniðuga lausn fyrir þá sem vilja ferðast án mikils búnaðar.

Stefán Pétur Sólveigaron er nýútskrifaður í þrívíðri hönnun af hönnunar- og arkitektúrdeild Listaháskóla Íslands, en lokaverkefni hans er útvistartjald sem er sérstætt fyrir þær sakir að það er án allra fylgihluta og því fislétt.

Stefán segir hugmyndina að tjaldinu hafa sprottið upp úr leikjum með hrungi, en sé hrungjum snúið nágu hratt myndi þeir svokallaðan sameindarhring. Þannig hafi þetta byrjað og sé í raun eðlilegt framhald af áhuga hans á því að skapa

furðulega hluti, en námið hafi gefið honum gott frelsi til þess.

„Með tjaldinu vildi ég skapa eitt-hvað nyttsamlegt, eitthvað sem jafnvel mætti framleiða ef út í það væri farið,“ segir Stefán. „Ég ákvað því að gera rannsókn á einföldum tjöldum, áþekkum tjaldinu mínu, að því leytinu til að þau rétta sjálf úr sér. Athugun míni leiddi í ljós að öllum tjöldum sem ég skoðaði fylgdu aukahlutir í einhverri mynd, svo sem poki utan um tjaldið eða dúkur til að verja það fyrir rigningu. Ég

ákvað því að hanna tjald sem væri laust við allan fylgibúnað.“

Nú mætti ætla að tjald af þessu tagi myndi ekki henta vel í íslenskri veðráttu þar sem rok og rigning ræður gjarnan ríkjum, en Stefán segir lögun tjaldsins koma í veg fyrir að það fjúki þar sem það er lægra að aftan en framan og brjóti því vindinn mjög vel, auch þess sem það er fest niður með stögum. Samt sem áður sé alltaf erfitt að tjalda í roki og þar sé tjaldið engin undantekning.

Tjaldið er tilvalið fyrir einstaklinga og pör, en ekki er mikið plássemi fyrir bakpoka innan í því enda segir Stefán að það sé ekki hugsað fyrir bakpokaferðalög. Þar er þó ekki öll sagan sögð því tjaldið er líka gætt þeiri nýjung að samanbrotið má nota það sem eins konar regnjakka eða herðaslá, þannig að það býr yfir margi konar nota-gildi. Því er bara að bíða og sjá hvort tjald án fylgihluta verði nýjasta æðið sem grípur um sig á meðal Íslendinga.

Tjaldið er fislétt eins og hér sést þar sem hönnuðurinn Stefán Pétur Sólveigarson tjaldar með einföldum handtökum.

FRÉTTABLADÍÐ/STEFÁN

Bjarkey Björnsdóttir uppgötvaði að hún hafði áhuga fyrir rennismiði þegar hún hóf nám í málmiðnum við lönskólann í Reykjavík. Hér sést hún að störfum við rennibekkinn.

FRÉTTABLADÍÐ/VALLI

Kona í karlaveldi

Enn eitt karlavígið fellur. Fyrsti kvennemandinn útskrifast í rennismiði frá lönskólanum í Hafnarfirði.

Bjarkey Björnsdóttir er ein þeirra nema sem útskrifast nú úr lönskólannum í Hafnarfirði en hún er fyrsti kvennemandinn sem lýkur þar námi í rennismiði af málmiðnadeild. Því mætti segja að þar með sé ákveðið blað brotið í sögu skólans. En hvað réði því að Bjarkey valdi sér námsgrein sem hingað til hefur verið þéttsetan af karlmönnum?

„Ætli það hafi ekki verið forvitni sem rak mig áfram inn á þessa braut til að byrja með“, svarar Bjarkey. „Eins og svo margir aðrir hafði ég ekki hugmynd um út á hvað námið gekk. Ég hafði reyndar áhuga á að vinna með málma og ákvað því að fara í grunndeild málma. Í frambahli af því ákvað ég að prófa rennibekk og uppgötvaði strax hversu vel hann átti við mig.“

„Námið reyndist síðan vera margbætt og skemmtilegt, þar sem við lærum sitt lítið af hverju. Við

VIÐ MIÐLUM ORKU

Í næstum 60 ár höfum við miðlað raforku til landsmanna. Dreifikerfið okkar er afar víðfeðmt og á seinni árum hafa jarðstrengir tekið við hlutverki háspennulína í stórum stíl og aukið öryggi í afhendingu rafmagns.

Geturðu hugsað þér daglegt líf án rafmagns?

Gullsmíði grunnur að góðri útflutningsvöru

Undirbúningur að samkeppni í gullsmíði stendur yfir. Vegleg verðlaun eru í boði fyrir besta verkið.

Láki-1. Sigurvek i flokknum kvenlegasti vínfloksutappinn frá árið 1999. Hönnuður er Anna María Sveinbjörnsdóttir gullsmíður.

MYND/MAGNÚS HJÖRLEIFSSON

Hugrekki.
Sigurvekið i flokknum karlmannlegasti vínfloksutappinn frá árinu 1999. Hönnuður er Páll Sveinsson gullsmíður.

MYND/MAGNÚS HJÖRLEIFSSON

bá á það ráð að stilla verkunum til sýnis í landganginum í flugstöð Leifs Eirikssonar. Viðbrögðin létu ekki á sér standa. Það hreinlega rigndi yfir okkur fyrirspurnum í kjölfarið, ekki hvað sist frá erlendum aðilum sem vildu afla sér frekari fróðleiks um gullsmíði hérlandis.

Í ár er þema keppninnar skírnargjafir og er farið fram á við keppendur að þeir reyni að finna nýja fleti á þeim. „Hingað til hefur hönnun skírnargjafa einskorðast nokkuð við gerð krossa svo dæmi séu nefnd. Því væri gaman að sjá hvað fólk dettur í hug þegar því er gefið fullt frelsi til listrænnar tjáningar. Ef vel

Halla Bogadóttir, formaður Félags íslenskra gullsmíða.

FRETTABLAÐIÐ/E.ÖL

til tekst er fyr nefndur möguleiki á framleiðslu og eins eru í boði vegleg verðlaun. Í valinu felst auðvit að líka ákveðinn gæðastimpill fyrir sigurvegarann,“ segir Halla. Það er rétt að taka fram að eingöngu félagsmenn eru þátttökuhæfir.

Spennandi iðnnám

Iðnskólinn í Hafnarfirði:

BYGGINGA- OG MANNVIRKJANÁM. Námið hefst með einnar annar sameiginlegu grunnnámi en að því loknu velja nemendur fagnám í húsmíði, húsgagna-smíði, málaraíði, múraraiði, pípu-lögnum eða veggfóðrun/dúkalögnum. Fagnámið skiptist í tvennt, annars vegar bóklegt og verklegt nám í skóla og hins vegar vinnustaðanám. Skólinn býður fagnám í húsmíði, húsgagnasmíði og pípu-lögnum. Heildarnámstími er að jafnaði 4 ár og þar af er samningsbundið vinnustaðanám 72-96 vikur eftir iðngreinum. Náminu lýkur með sveinsprófi sem veitir rétt til starfa í iðnninni og til innögöngu í nám til iðnmeistaraprófs.

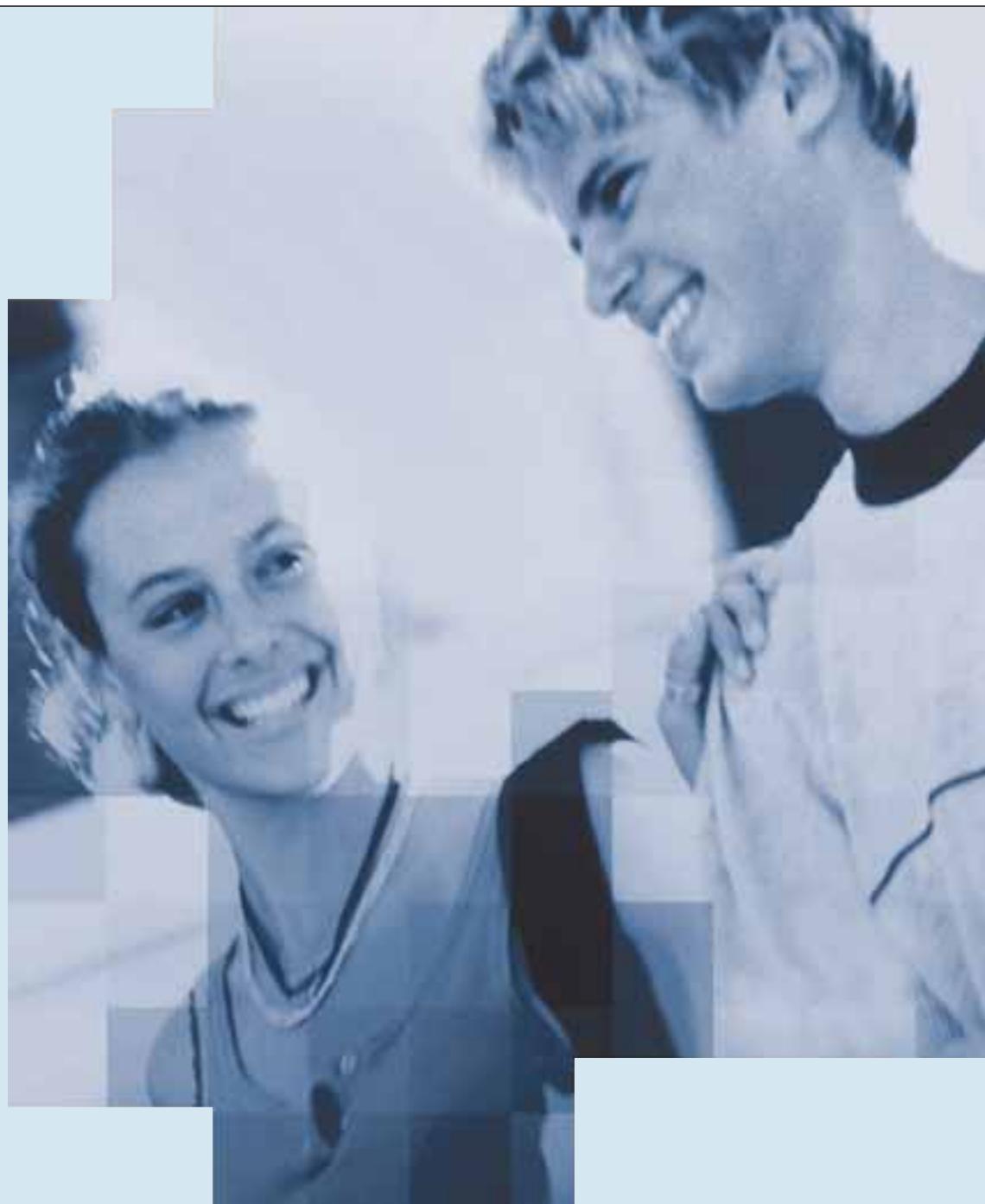

RAFIÐN. Rafiðngreinum er skipt í two flokka, veikstraum sem raf-eindavirkjun fellur undir og ster-kstraum sem rafveituvirkjun, raf-vélavirkjun og rafvirkjun falla undir. Við skólan er hægt að klára samningsbundið nám í rafvirkjun og fyrrihluta náms í rafeindavirkjun, en fyrsta árið er sameiginlegt og kallast grunndeild rafiðna. Almennt markmið með námi í rafiðngreinum er að nemar hafi við námslok öðlast nauðsynlega fræðilega og faglega þekkingu og þjálfun til að gegna störfum faglærðra við framleiðslu á raforku, raflagnir, uppsetningu/tengingu, bilanagreiningu og þjónustu við rafknúnar og rafeindastýrðar vélar, tæki, mannvirki og

hvers konar búnað. Heildarnámstími er að jafnaði 4 ár og þar af er samningsbundið vinnustaðanám 24-72 vikur eftir iðngreinum. Náminu lýkur með sveinsprófi sem veitir rétt til starfa í iðnninni og til innögöngu í nám til iðnmeistaraprófs.

Tekio af vefsíðu Iðnskólans í Hafnarfirði.

Íslenskt atvinnulíf árið 2010 Óskar eftir...

... verk- og tæknifræðingum til starfa. Í boði eru spennandi störf í alþjóðlegu umhverfi. Mikil erlend samskipti. Færni í ensku og spænsku skilyrði en kunnáttu í kínversku og hindí æskileg. Mjög góð laun. Háskóli Íslands og Háskólinn í Reykjavík bjóða nám sem veitir ungu fólk aðgang að þessum störfum.

HÁSKÓLI ÍSLANDS

FÉLAG UM
EFLINGU VERT- OG
TÆKNIMENNTUNAR

HÁSKÓLINN Í REYKJAVÍK

Samtök iðnaðarins

HÁSKÓLINN UM ALFRÆÐI OG KULTÚRU

Frá

Stefna Alcoa Fjarðaáls er að fjárfesta til framtíðar í öflugu þekkingarsamfélagi bæði innan og utan fyrirtækisins. Nú þegar hefur fyrirtækið lagt um 140 milljónir króna til samfélagsmála. Slík fjárfesting skilar sér í verðmætum mannuði sem aftur styrkir samfélagið enn frekar. Starfsmenn eru hvattir til að sinna samfélagsmálum og Fjarðaál greiðir styrki með þeim starfsmönnum sem vinna í págu góðgerðarsamtaka. Þannig á samfélagið allt að njóta góðs af.

Nemendur í Grunnskóla Reyðarfjarðar.

Bakarunnur

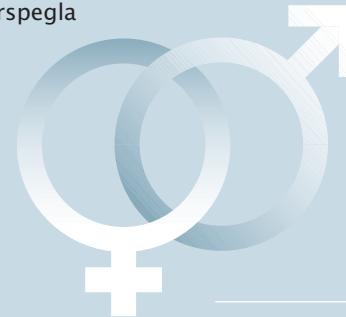
Menntun og reynsla

Margvisleg og spennandi störf verða í boði hjá Fjarðaáli. Við ætlum að mynda samhentan hót fólks með fjölbreyttu menntun og reynslu. Tæplega 40% starfsmanna verða með háskólamenntun eða iðnmenntun. Öll störf í fyrirtækinu verða góð störf.

Jafnvægi

Kyn og aldur

Starfsmenn Fjarðaáls eiga að endurspeglu og efla samfélagið. Æskilegt er að kynjahlutfall verði sem jafnast og öll störf í álverinu henta jafnt konum sem körlum. Jafnframt er stefnt að góðri aldursdreifingu og eðlilegri endurnýjun í fyrirtækinu.

Hluti af mannuðs- og samfélagsteyminu, við Upplýsingamiðstöð Fjarðaráls, með álveri í baksýn.

Liðsvinna

Ferli og teymi

Í álverinu í Fjarðabyggð verður unnið samkvæmt verkferlum í sjálfstýrðum teymum með víðtæk verksvið. Í teymunum verða leiðtoga sem styðja liðsmenn og sjá til þess að þeir búi yfir nauðsynlegri þekkingu. Kjarnateymum verður skipt upp í álframleiðslu, málvinnslu og framleiðsluþróun. Stoðteymi og þekkingarsetur veita kjarnateymum stuðning. Stöðugt verður leitast við að styrkja teymin og bæta verkferlin. Teymin munu sjálf koma að ráðningu nýrra liðsmanna þegar störf losna.

Fjölbreytni og fjölhæfni

Öll störf í álverinu eru fjölbreytt og munu allir starfsmenn takast á við ólík viðfangsefni. Að auki verður árlega boðið upp á nokkur starfsþjálfunartækifæri, þar sem áhugasamir starfsmenn fá þjálfun og reynslu á nýjum starfsvettvangi í 12 mánuði. Slík starfsþjálfun verður til dæmis á svíði öryggis-, umhverfis-, mannuðs- og gæðamála.

Þjálfun starfsmanna getur verið margþætt. Sálfraðingurinn og fræðslustjórin, Steinþór Þórðarson, er hér ásamt leiðbeinanda á reykðunarfæringu í Kanada.

Aðalheiður Vilbergsdóttir með son sinn, Birki Inga Óskarsson. Aðalheiður stýrir skrifstofu Fjarðaáls á Reyðarfirði.

Samfélagi til mannauðs

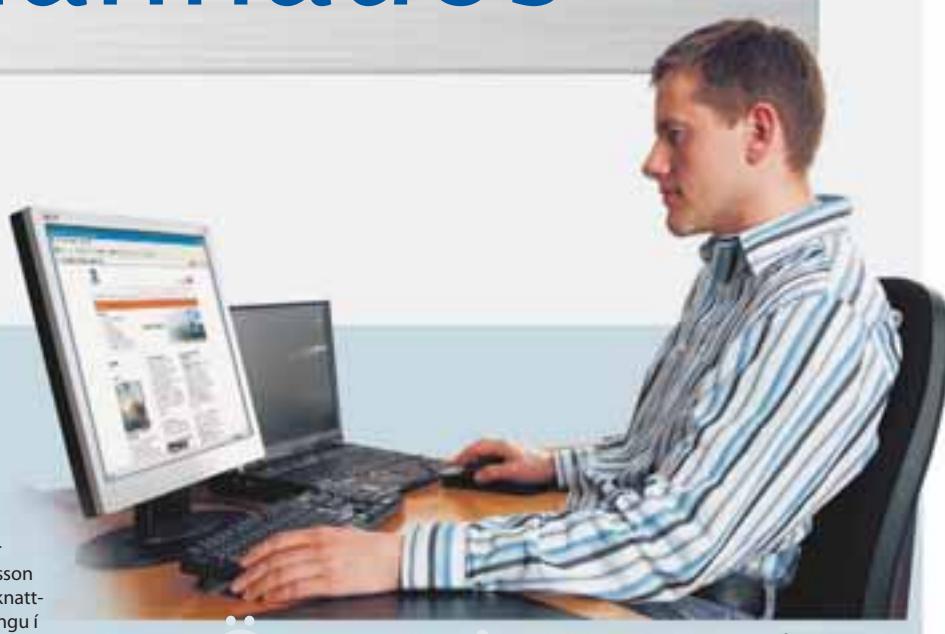
Tengsl

Samstarf og samráð

Áhersla verður lögð á að starfsmenn þekki sem best allar hliðar starfseminnar. Teymin munu hafa með sér náið samstarf og samráð um mál sem varða allt fyrirtækið og umhverfi þess. Allt að fimmtungi vinnutíma síns munu framleiðslustarfsmenn vinna í hópum að ýmsum sameiginlegum málum, svo sem umhverfis-, samfélags- eða gæðamálum.

Birkir Einar Gunnlaugsson maettur á knattspyrnuæfingu í Fjarðabýggðarhöllinni, kannski fullsnemma.

Stefán Guðjónsson, kerfisfræðingur, mun vinna við eitt af stærstu og öflugustu upplýsingakerfum á Íslandi.

Rekstrahagfræðingurinn, Bob Roy, ætlar að miðla starfsmönnum Fjarðaáls af langri reynslu sinni næstu tvö árin.

Tækifærir

Þjálfun og fræðsla

Fræðslusetur verður starfþrákt í álverinu og allir starfsmenn fá viðtæka þjálfun og fræðslu. Margir munu fá þjálfun í öðrum álverum Alcoa og um 40 erlendir sérfraðingar munu aðstoða við gangsetninguna.

Þekking og starfsþróun

Allir starfsmenn Fjarðaáls eiga að fá tækifær til að leysa fjölbreytt og krefjandi verkefni og vaxa og dafna í starfi. Starfsmenn munu öðlast verðmæta þekkingu sem á að nýtast til frambúðar bæði innan og utan fyrirtækisins.

Kaup og kjör

Íslenskur áliðnaður hefur greitt samkeppnishæf laun og starfsmannavelta í greininni hefur verið lítil.

Sören Kristinsson, sonur Ellenar Sæmundsdóttur, starfsmanns Fjarðaáls.

Ræktun

Hollusta og heilsuvernd

Starfsmönnum Alcoa Fjarðaáls á að líða vel í vinnunni. Í álverinu verður heilsusetur með hjúkrunarfræðingi og öðrum heilbrigðis-sérfræðingum. Í mótnueyti verður boðið upp á hollt og gott fæði undir leiðsögn næringaráðgjafa. Fjarðarál styður einnig heilsurækt starfsmanna.

Jafnvægi vinnu og einkalífs

Alcoa Fjarðaál á að vera fjölskylduvænn vinnustaður. Hvað í því felst nákvæmlega verður starfsmanna að ákveða í sameiningu. Hluti af þjónustu við starfsmenn mun einnig standa fjölskyldum þeirra til boða.

Öryggi

Vinnutilhögun og vinnutími

Störf í áliðnaði eru örugg og vinnutíminn yfirleitt fyrirsjánlegur. Álið verður að framleiða allan sólarhringinn, allt árið um kring. Í boði verða einnig hlutastörf fyrir fólk sem á erfitt með að vinna á vöktum eða vera í fullu starfi.

Mannauðsfræðingurinn, Sigrún Ólafsson, í Aflhúsi Iceland Spa & Fitness á Reyðarfirði.

Við tökum vel á móti þér

Við leggjum mikið upp úr því að finna rétt fólk í rétt störf. Rétt fólk ið getur haft mjög ólíka menntun og reynslu. Menntun getur verið fengin úr skóla lífsins og fólk getur hafa öðlast mikilvæga reynslu í gegnum uppeldis- eða félagsstarf. Ráðningarferlið er staðlað og allir umsækjendur eru boðaðir í viðtal. Umsóknum þarf að fylgja ferilskrá. Svæðisvinnumiðlun Austurlands aðstoðar umsækjendur á Austurlandi við að gera ferilskrá.

Viltu vera í liðinu okkar?

Við hvetjum konur jafnt sem karla til að sækja um störf hjá Fjarðaáli. Fæst okkar hafa starfað áður í álveri. Við tökum öll þátt í að móta nýtt fyrirtæki frá grunni. Við ætlum að vinna saman og læra hvert af öðru. Við ætlum að fara nýjar leiðir í stjórnun og skipulagi. Allir starfsmenn verða í lykilhlutverki. Styrkur fyrirtækisins verður í liðsheildinni.

Faglegar og löglegar

Félag íslenskra snyrtifræðinga vekur athygli á fagmennsku og fjölbreytni starfsins.

Snyrtifræði er ein þeirra greina sem fellur undir svokallaðan þjónustu ðíðana, þar sem viðskiptavinum er boðið upp á sérhæfða þjónustu sniðna að þörfum einstaklingsins. Undanfarið hefur borið nokkuð á auglysingaherferð á vegum Félags íslenskra snyrtifræðinga, undir slagorðinu Faglegar og löglegar, þar sem neytendum er bent á hvaða aðilar tilheyri félaginu. Anna María Jónsdóttir, snyrtifræðingur og stjórnarmeðlimur í Félagi íslenskra snyrtifræðinga, segir að markmið auglysinganna sé í raun tvíþætt. Bæði sé vakin athygli á starfandi fagaðilum hérlandis og eins því fjölbreytilega starfi sem snyrtifræðingar inna af hendi.

„Aðspurð segir Anna María að því miður séu dæmi þess að ólöggiltir aðilar titli sig sem snyrtifræðinga. Í þeim tilvikum sé helst um að ræða fólk sem lokið hafi námskeiðum sem uppfylla ekki tilskild skilyrði, til að mynda námskeið sem eru of stutt miðað við venjubundinn námstíma. Þó verði að fara varlega í að fella dóma yfir þessu fólk, þar sem námskeiðahaldarar hafi jafnvel talið því trú um að það útskrifist sem snyrtifræðingar þótt raunin sé önnur.

„Snyrtifræði er löggilt atvinnugrein og hana mega eingöngu þeir stunda sem lokið hafa sveins-prófi annað hvort hérlandis eða í sambærilegum skólum erlendis,“ segir Anna María. „Fyrir þá

sem hafa hug á að stunda nám í snyrtifræði á Íslandi stendur valið á milli Fjölbautarskólangs í Breiðholti og Snyrtiskólans í Kópavogi. Munurinn á milli skóla er m.a. sá að Snyrtiskólinn er einkaskóli þar sem námstími er skemmti en í Fjölbautarskólanum. Skýringin á þessu er m.a. sú að dæmigerður kennsludagur í Snyrtiskólanum er lengri en í Fjölbautarskólanum. Þá er nám Snyrtiskólans dýrara enda skólinn einkarekinn eins og áður sagði og því ekki ríkisstyrktur.“ Anna María segir að báðar leiðir séu góðar og gildar enda skili þær aðilum sömu réttindum.

„Það er líka rétt að taka fram, að í báðum tilvikum er gert ráð fyrir því að einstaklingar séu vel að sér í ýmsum námsgreinum sem lúta að heilbrigðiskerfinu áður en formlegt nám hefst og má þar nefna líffræði, efnaræði og sjúkdómafræði. Þetta er gert svo að snyrtifræðingar séu vel undir það búnir að takast á við það fjölbreytilega starf sem bíður þeirra að námi loknu,“ segir Anna María. „Starf snyrtifræðinga er nefnilega ekki eingöngu bundið við förðun eins og margir vilja halda heldur kemur meira til, húðomeðferðir af ýmsum toga o.s.fr. Þá kemur kunnáttá í rafmagnsfræði einnig að góðum notum þar sem notkun alls kyns rafteksjá þykir orðið eðlilegur hluti af starfinu. Slikur undirbúnungur verður gjarnan útundan á námskeiðunum sem ekki uppfylla okkar skilyrði og

„Starf snyrtifræðinga er ekki eingöngu bundið við förðun eins og margir vilja halda heldur kemur meira til,“ segir Anna María stjórnar-meðlimur í Félagi íslenskra snyrtifræðinga og eigandi Lauga Spa.

FRETTABLAÐIÐ/GVA

Fersk og hressandi

Súrmjólk

...þrófaðu allar!

...NÝPRENT EN...

Heiða hefur haft í nágu að snúa. Hér sést hún fyrir framan útstillingu sem hún gerði fyrir nýopnaða Spú-útnik verslun á Laugavegi 28.

FRETTABLAÐIÐ/ANTON

Smekkvísi skiptir máli

Nám í útstillingum er fjölbreyttara en margan gæti grunað.

Útstillingar er ein námsgreina sem Iðniskólinn í Hafnarfirði býður upp á. Margir eiga kannski erfitt með að gera sér í hugarlund hvers konar nám sé um að ræða og ímynda sér að það krefnist varla meira en minniháttar getu til að stilla búðargínum út í glugga. Heiða Agnarsdóttir útskriftarnemi af útstillingardeild gerir lítið úr svoleiðis mýtum og segir fleira fólgid í náminu.

„Við lærum allt frá því að binda almennilegan hnút með gyrti til þess að piðna rétt á plötur. Svo lærum við teikningu, litafræði og formfræði svo dæmi séu nefnd. Auk þess kjósa sumir að blanda öðru listnámi saman við námið, en sjálf hef ég einblínt á útstillingarnar,“ segir Heiða.

„Í sjálfu sér er kannski ekki um flókið nám að ræða, en það krefst engu að síður ákvæðinna náms-hæfileika og svo verður fólk að hafa þetta í sér. Það sýnir sig einfaldlega í muninum sem greina má á gluggaútstillingum á Laugaveginum, svo nærtækt dæmi sé tekið. Sumar útstillingarnar eru listilega vel útfærðar á meðan aðrar eru

hálfgert klúður.“ Heiða bendir jafnframt að gluggaútstilingar séu aðeins einn angri af þessu námi og tekur innanbúðarútstillingar sem dæmi um aðra hlið þess. „Það vill nefnilega oft gleymast að það er sægur af fólk sem hefur atvinnu af því að stilla vörum innanhúss í verslunum. Hlutirnir raða sér ekki af sjálfu sér í IKEA eða Hagkaup heldur kemur þar fagmenntað fólk við sögu.“

„Í sumum tilvikum er um að ræða fagfólk sem er kallað erlendis frá og á það oft við í tilvikum þegar um erlendar verslunarkeðjur er að ræða, þar sem útstillingarnar eiga að líkjast sem mest erlendin fyrir-myndinni. En slíkir aðilar hafa oft lokið námi í svokölluðu „fashion merchandising,“ sem líta má á sem framhaldsnám af þessu tveggja ára námi sem ég er að ljúka, þar sem meira er farið í markaðsfræði og sölutækni.“

Spennandi verður að sjá hvort kennsla í sliku námi verði tekin upp hérlandis, en það gæti aftur þýtt fleiri atvinnutækifæri fyrir íslenska útstillingarmenn.

Oddur Pétursson hafði öðlast góða reynslu í smíði hjá fóður sínum áður en hann hóf nám í húsmiði við Iðnskólann í Reykjavík. Af þeiri ástæðu lýkur hann náminu á styttri tíma en venja gerir ráð fyrir.

FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON

Sjaldan fellur eplið langt frá eikinni

Oddur Pétursson nemi í húsmiði fetar í fótspor föður síns.

Oddur Pétursson standar nám í húsmiði við Iðnskólann í Reykjavík. Faðir Odds er húsmiður og segir hann áhugann fyrir náminu hafa kvíknað þegar hann vann hjá föður sínum á sumrin. Hann hafi prófað nám í öðru en fljótegla upp-götvað að áhuginn var fremur fyrir húsmiði. Reynslan kemur Oddi til góða því hann sleppur þar af leiðandi við eins árs grunnnám og nær að klára námið á premur önnum með þéttsetinni töflu. Í veturn hefur Oddur lært að smíða verkfæraskáp, skúffu og stól svo dæmi séu nefnd, en það er gert svo nemendur fái tilfinningu fyrir

verkfærunum, segir Oddur. Svo spilar kunnáttu á vélar og í teikningu stórt hlutverk, bætir hann við. Næsta verkefni verður að byggja bústað, með klæðningum, gluggum og öðru sem fellur undir svið húsmiði, þannig að af nógu er að taka. Þetta sýnir einfaldlega hversu fjölbreytilegt og skemmtilegt námið er að mati Odds.

Að skólanámi loknu tekur við tæplega fimmtán mánaða reynslutími sem Oddur þarf að vinna, en yfirleitt er það um 18 mánaða langt. „Svo er það sveinsprófi“, segir hann. „Eftir það taka við tvö ár í vinnu áður en meistaranám hefur.“

Samkvæmt Oddi þurfa menn að hafa meistaranámið að baki til að vera með einkarekið fyrirtæki, en í því eru meðal annars kenndir kúrsar þar sem áhersla er lögð á bókfærslu og rekstur. Oddur segir að nemendur verði sjálfrir að finna sér meistara, en hann er svo heppinn að geta leit- að til föðurhúsa í því tilviki. Hvað framtíðinni viðvirkur segist Oddur ekki hafa áhuga á að starfa við uppslátt með hamar og nagla og telur að hann muni líklega snúa sér að sérsmiði á gluggum og hurðum. Það eigi hug hans allan eins og staðan sé nú og hann telur að fátt muni breyta því.

Spennandi iðnnám

Iðnskólinn í Reykjavík:

KLÆÐSKURÐUR OG KJÓLASAUMUR. Klæðskerar og kjólameistarar eru víða að störfum. Þeir vinna á hönnunardeildum við sniðagerð og tæknilega hönnun, við búningasaum í leikhúsum og fyrir kvíkmyndir. Einnig starfa þeir sem sjálfstædir atvinnurekendur. Nemendur af fataiðnabraud Iðnskólans í Reykjavík hafa hlotið viðurkennings fyrir hönnun og sauma bæði hér heima og erlendis.

ALMENNT NÁM. Almennar bóklegar greinar eru hluti af námi á öllum brautum Iðnskólans í Reykjavík. Allt almenna námið er mats-hæft á milli áfangaskóla. Einnig er hægt að stunda nám í almennum greinum einvörðungu í eina til fjórar annir. Það getur hentat nemendum sem ekki hafa gert upp við sig hvað þeir vilja læra.

Á almenna svíðinu er í boði viðbótarnám til stúdentsprófs af starfsnámsbrautum í samræmi við auglýsing nr. 371/2001 frá menntamálaráðuneytinu. Nemendum er ráðlagt að skipuleggja viðbótarnám sitt til stúdentsprófs eftir kröfum þess háskóla eða háskóladeilda sem þeir hyggjast stunda nám við.

Tæknibraut er fyrst og fremst undirbúningsur náms í Tækniháskóla Íslands en veitir einnig innögongu í verkfæðideild og fleiri deildir á háskólastigi. Á tæknibraut verða aðeins innritaðir nemendur sem hófu nám í IR haustið 2003 eða

fyrir. Við hlutverki tæknibrautar taka stúdentspróf af starfsnámsbrautum.

GULL- OG SILFURSMÍÐI. Starfið er einkum að hanna og smiða gripi úr þessum tveimur máltegundum en þó vinna gullsmiðir einnig úr öðrum efnum. Vinnan gerir miklar kröfur um skapandi og frjóa hugsun og margir gullsmiðir hafa náð langt á erlendum mörkuðum.

Gull- og silfursmiði er bæði verklegt og bóklegt nám. Mikil áhersla er á hönnun, efnisfræði og teikningar. Til að læra gull- og silfursmiði þarf að fá fjögurra ára námssamning hjá meistara og lýkur náminu með sveinsprófi.

Engin takmörk

Framtíð iðnaðar veltur á menntun og mannauði. Aukin þekking gefur iðnaðinum takmarkalaus tækifæri til vaxtar, nýsköpunar og útrásar.

Iðnfyrirtæki treysta á öflugt rannsóknar- og menntakerfi.

Samtök iðnaðarins

Borgartúni 35 - 105 Reykjavík - Sími 591 0100 - Fax 591 0101 - mottaka@si.is - www.si.is

Magnþrunnar ljósmyndir

Fagstefna og afmælishátið Ljósmyndarafélags Íslands er haldin 13-14. maí nk.

Í ár eru 80 ár liðin frá stofnun Ljósmyndarafélags Íslands, og af því tilefni verður haldin fagstefna og afmælishátið dagana 13.-14. maí næstkomandi á vegum Eimskip og Ljósmyndarafélagsins.

„Við erum með dagskrá báða daga, sem segja mætti að sé með tvískiptu móti“, segir Gunnar Leifur Jónasson formaður félagsins. „Fagstefna laugardagsins er haldin á Grand Hótel í Reykjavík og er eingöngu miðuð við atvinnumenn i ljósmyndun, bæði fyrir félagsmenn og fagaðila sem standa utan félagsins.“

Fagstefnan hefst um morguninn með aðalfundi, en honum fylgja svo öflugir fyrirlesrar viðsvegar utan úr heimi. Má þar nefna þekktu og virta ljósmyndara eins og Piu Sönströd

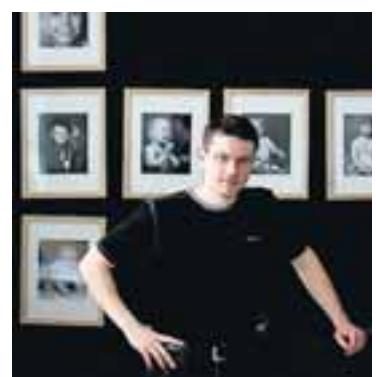

Mynd eftir Gréta Guðjónsdóttur ljósmyndara, myndin er ein þeirra sem sýndar verða á sýningunni.

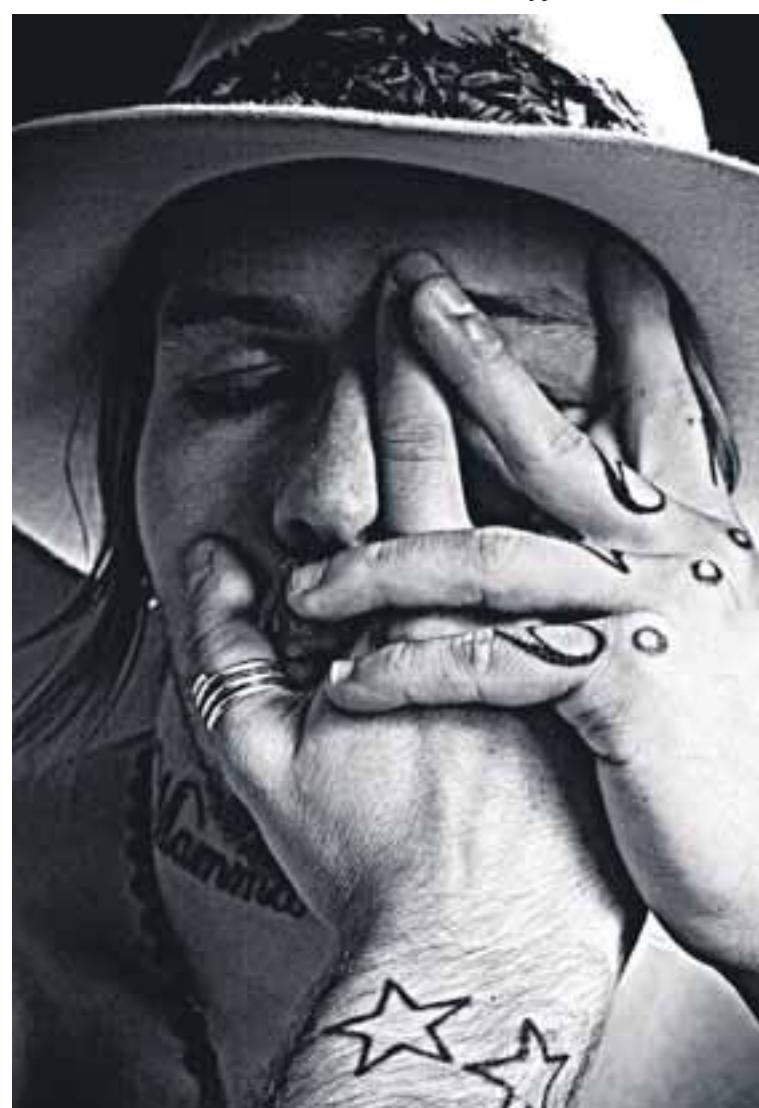
og Christopher Morris. Á milli atriða verður tilkomumikil myndasýning úr tímaritunum Hasseblad og Phase One. Loks má nefna vöruskynningu þar sem sýndar verða ýmsar tækni-

Ljósmynd eftir Eggert Jóhannesson.

Gunnar Leifur Jónasson, formaður Ljósmyndarafélags Íslands, sem í samvinnu við Eimskip stendur fyrir fagstefnu og afmælishátið dagana 13.-14. maí. FRÉTTABLAÐIÐ/WALL

Ljósmynd eftir Fróða Jónatan Grétarsson.

Hér sést Sigurborg Arnarsdóttir við rafeindastýrðu hnén, sem vakið hafa mikla athygli.

FRÉTTABLAÐIÐ/CVA

Raunveruleikinn ví sindaskáldskap líkastur

Össur ehf. vekur alþjóðlega athygli fyrir hönnun rafeindastýrðra stoðtækja.

Össur ehf. hefur verið leiðandi fyrirtæki á svíði heilbrigðismála hérlands sem og úti í heimi, m.a. vegna framleiðslu á stoðtækjum fyrir fatlaða. Á dögum var Össur eitt þeirra 36 fyrirtækja sem WEF útnefndi sem frumkvöðla á svíði orku, líftækni, heilbrigðis og upplýsingatækni. Ef marka má orð Sigurborgar Arnarsdóttur, upplýsingafulltrúi Össurar, er fyrirtækið enn í örum vexti og eru ýmsar nýjungar á döfinni, einkum þeim sem lúta að rafeindastýrðum vörum.

„Ég vil byrja á að segja hversu ánægð við erum með að vera í hópi þeirra fyrirtækja sem WEF valdi,“ segir Sigurborg. „Útnefningin sýnir einfaldlega að tekið er eftir þeiri tækni sem við búum yfir og erum að þroa. Á það náttúrulega einkum við um nýju rafeindastýrðu vörurnar frá okkur, eins og gervihnér Rheo Knee og Power Knee.“

Aðspurð um gerð hnjánna segir

Sigurborg að í síðara tilvikinu er reynt að líkja sem mest eftir raunverulegu hné þannig að sá sem ber það finni sem minnst fyrir muninum. „Lítil skynjari er festur á heilbrigða fótlegginn sem les hreyfingu hans og sendir boð til gervihnésins. Við það verður samsvörðu a milli fótleggja. Þannig má nýta gervihnéd til að lyfta sér upp, gagnstætt því sem áður var þegar menn urðu að gera það með heilbrigða fætinum og draga síðan hinn upp. Þetta nýtist vel þegar gengið er upp stíga eða brekkur.“

„Vara af þessari gerð er enn sem komið er mjög dýr í framleiðslu og því ekki á fær allra að festa kaup á henni,“ segir Sigurborg. „Eins og staðan er sjáum við ekki fyrir okkur að það breytist nema tryggingafélgögin skerist í leikinn. Það er auðvitað samfélagini í hag að skila sem flestum vinnufærum einstaklingum út í atvinnulífið og þessi vara

myndi vafalaust hjálpa mörgum við að yfirstiga þær hindranir sem þeir mæta í daglegu lífi. En það er þó einnig mikilvægt að hafa hugfast að með gerð þessa útbúnaðar erum við náttúrulega búin að ná ákveðinni tækní sem nýtist okkur í önnur kefni. Segja mætti að verið sé að gefa tóninn fyrir það sem koma skal í þessum geira.“

Framleiðsla á vörum frá Össur fer bæði fram í höfuðstöðvum fyrirtækisins að Grjóthálsi 5, þar sem 260 starfsmenn vinna, og einnig erlendis, en fyrirtækið hefur verið öflugt í að ryðja sér brautir inn á erlendan markað. Það hefur Össur m.a. gert með því að kaupa framleiðslu fyrirtækisins erlendis og reynt að nýta sér sérþekkingu þar�endra starfsmanna á ríkjandi markaðslögum, sem er að mati Sigurborgar ein besta aðferð til að ná sterki stöðu á erlendum vettvangi.

Áfangaskipt gæðavottun

Tillaga Samtaka iðnaðarins að nýju fyrirkomulagi á upptökum gæðastjórnunar innan fyrirtækja.

„Áfangaskipt gæðavottun er sértaekt verkefni,“ segir Ferdinand Hansen, verkefnisstjóri og ráðgjafi í gæðastjórnun hjá Samtökum atvinnulífsins. „Aðdragandi hennar er sá að frá árinu 1998 hafa samtökin aðstoðað og hvatt félagsmenn sína til að taka upp aðferðafræði gæðastjórnunar,“ segir Ferdinand.

Frá 1999 hafa samtökin lagt þeim iðnaði sem er í kringum mannvirkjagerð lið, með því að láta honum í té drög að gæðakerfum. „Ekki er haegt að láta menn fá fullmótað gæðakerfi upp í hendurnar, því innihald gæðakerfis lýsir því hvernig fyrirtæki er rekið og er það mjög mismunandi eftir rekstraraðilum,“ segir Ferdinand. Samkvæmt Ferdinand gekk vel að kynna þetta því um það bil hundrað fyrirtæki úr þessum geira hafa tekið þátt.

„Okkur þótti hins vegar upptaka gæðakerfa hjá öðrum iðngreinum ganga heldur seint fyrir sig,“ segir Ferdinand. Síðast þegar málm- og skipaiðnaðurinn fór í gegnum ákveðna forkönnun, kom til dæmis í ljós að þar vantaði einnig skerpingu

á stjórnun, skilgreiningum og öðru sliku til að auka framleiðini. Ferdinand álitur að seinaganginn megi að hluta rekja til þess að menn hafi miklað þetta örlið fyrir sér. „Við komumst að því að áfangaskipt gæðakerfi gæti verið lausnir.“ Áfangarnir eru fjórir, en þeir tveir fyrstu eru grunnur að því sem koma skal.

Þegar aðilar frá gæðaeftirliti Samtaka iðnaðarins fara í fyrirtæki til að athuga hvort farið sé eftir settum reglum, er gefið út vottorð eða viðurkenning á hverjum áfanga sem náð er. „Petta kemur öllum til góðs þar sem verkkaupar hafa gert aukna kröfu í samningum sinum við verkata um að þeir framvísi gögnum sem sýna að þeir geti afgreitt þau verkefni sem þeir eru ráðnir í,“ segir Ferdinand.

Pótt drögin að gæðakerfum eigi sér sjö ára sögu, er verið að hrinda hugmyndinni um áfangaskipta gæðavottun í gang. Ferdinand telur að hún muni vafalaust hljóta góðar undirktir. Þeir aðilar sem fengið hafa vottorð munu líkast til auglysa

Ferdinand Hansen, verkefnisstjóri og ráðgjafi í gæðastjórnun hjá Samtökum atvinnulífsins, hefur átt þátt í því að þróa nýja áfangaskipta vottun í gæðastjórnun.

það. Auk þess munu Samtök iðnaðarins birta á vef sinum lista yfir þá félagsmenn sem vottorðin hafa öðlast. Við það má baða að árleg úttekt verður gerð á starfssemi fyrirtækja til að sjá hvort reglum gæðastjórnunar sé fylgt eftir, en fyrirtæki missa viðurkenningu ef í ljós kemur að þau uppfylla ekki hæfisskilyrði.

Veldu þér framtíð!

Á Íslandi eru um áttatíu iðn- og starfsgreinar kenndar við tólf iðn- og verkmenntaskóla. Bíður tækifærið þín í einhverri þessara greina? Að loknu námi gefast tækifæri til vel launaðra starfa þar sem árangurinn er m.a. mældur í kílóum og metrum.

Þín bíður spennandi nám í þessum skólum:

Reykjavík

Iðnskólinn í Reykjavík, www.ir.is

Fjölbautaskólinn í Breiðholti, www.fb.is

Borgarholtskóli, www.bhs.is

Hafnarfjörður

Iðnskólinn í Hafnarfirði, www.idnskolinna.is

Reykjanesbær

Fjölbautaskóli Suðurnesja, www.fss.is

Akranes

Fjölbautaskóli Vesturlands, www.fva.is

Ísafjörður

Menntaskólinn á Ísafirði, www.fvi.is

Sauðárkrúkur

Fjölbautaskóli Norðurlands Vestra, www.fnv.is

Akureyri

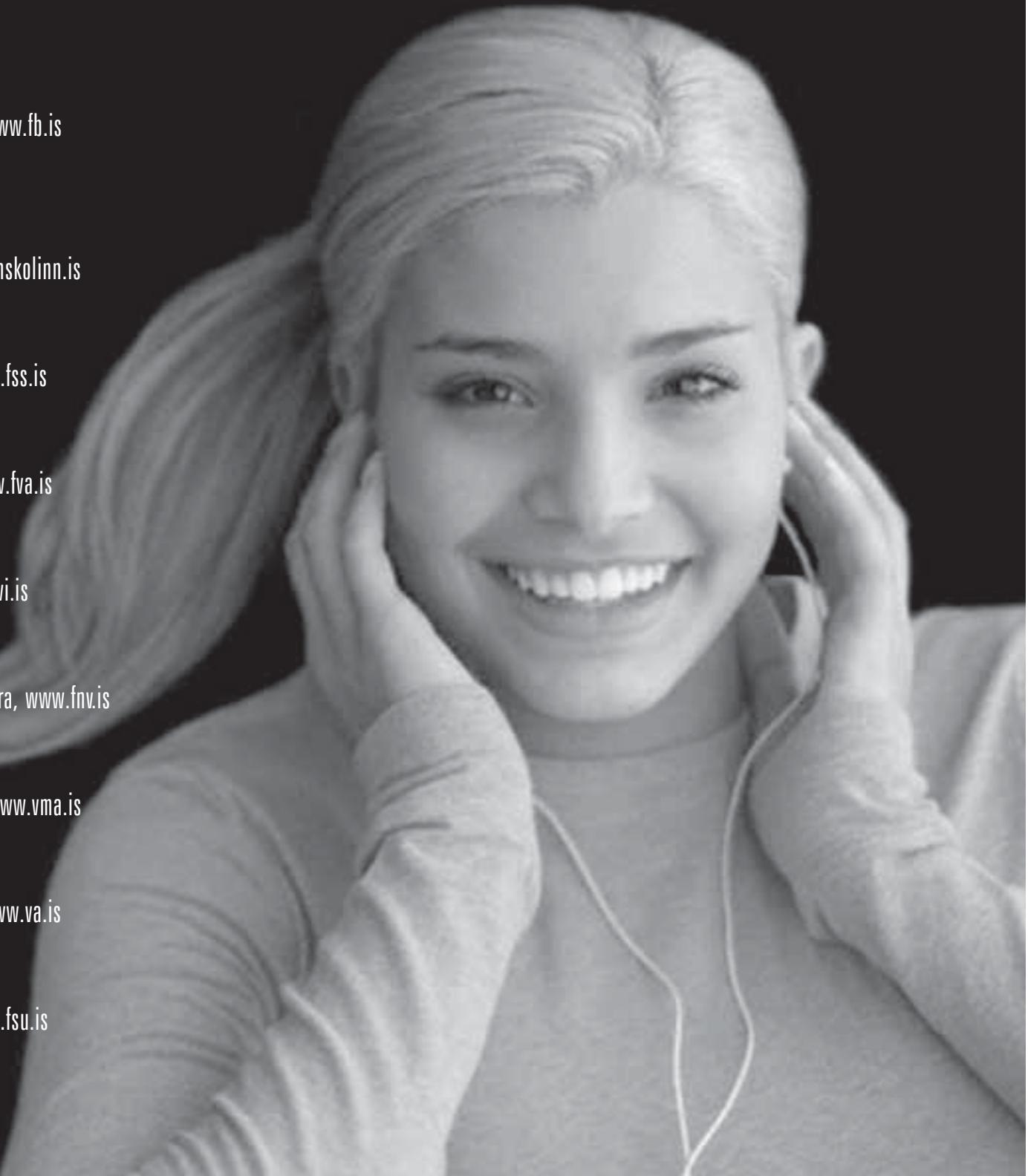
Verkmenntaskólinn á Akureyri, www.vma.is

Neskaupsstaður

Verkmenntaskóli Austurlands, www.va.is

Selfoss

Fjölbautaskóli Suðurlands, www.fsu.is

Veldu þér framtíð. Láttu ekki framtíðina velja þig!

iDAN.IS

Veldu þér framtíð!

Traust menntun fyrir ungt fólk

Bjarki A. Brynjarsson, forseti tækni- og verkfræðideildar HR segir mikla eftirspurn eftir fólk sem menntað hefur sig í tækni og verkfræði. Margir séu komnir með vinnu áður en námi lýkur.

Á síðasta ári gerðust þau tíðindi að Háskólinn í Reykjavík og Tækniháskóli Íslands sameinuðu starfsssemi sína undir nafni fyr nefnda skólans. Bjarki A. Brynjarsson, átti þátt í sameiningunni en hann hefur síðan þá unnið ötull að uppbryggingu tækni- og verkfræðideilda skólans sem hann er nú forseti yfir. Í viðtali við Iðnaðarblaðið segir Bjarki frá því ófluga starfi sem fram fer innan deildarinnar og hversu miklu máli námið skiptir fyrir iðnaðinn.

„Við sameininguna rann tækni-fræði, lífeinda- og geislafræði og frumgreinasvið gamla Tækniháskólans saman við tölvunarfræði Háskólans í Reykjavík, svo að úr varð ný tækni- og verkfræði-fræðideild,“ segir Bjarki. „Á sama tíma var hafin uppbrygging fimm nýrra greina í verkfræði, sem nú eru kenndar við skólann. Það er að segja fjármála-, rekstrar-, hugbún-adar-, heilbrigðis- og iðnaðarverkfræði.“

Starfsemi deildarinnar er sem stendur í nokkrum húsum. „Í sumar verður hagræðing á ríkjandi fyrirkomulagi en þá munum við flytja verk- og tölvunarfræðinám í Morgunblaðshúsið þegar blaðið flytur starfsemi sína annað,“ segir Bjarki. „Kennslustofur verða á fyrstu hæð, starfsmenn á annari og svo verður hrint af stað frumkvöðla- og nýsköpunarstarfsemi sem tengist

inn í deildina og höfð verður í turninum ofan á fyrstu tveimur hæðunum. Það erum við að byggja upp rannsóknarstarf af fullum krafti og erum að ráða til okkar úrvalsfólk hvaðanæva að úr heiminum, enda fylgjumst við vel með því sem er að gerast erlendis,“ segir hann.

Bjarki segir að í mynd skólans hafi til þessa verið sterkelega tengd viðskiptagreinum, en telur framan-greint sýna að skólinn sækji nú mikið fram í tækni- og verkfræðigreinum. „Ásóknin í námið hefur verið góð og höfum við þar af leiðandi náð settum markmiðum, en alls stunda 1.100 nemendur nám við deildina,“ segir hann. „Er hún þar með orðin að stærstu deild innan Háskólans í Reykjavík.“

„Við viljum þó hvetja ungt fólk til þess að vera enn duglegra að sækja þessar greinar. Fjöldi nemenda á háskólastigi í landinu hefur aukist hratt, en aukningin hefur ekki verið alveg sú sama í tækni- og verkfræðigreinum. Skortur á fagmenntuðu fólk til þessu sviði hefur auðvitað þau áhrif að nýsköpun er ekki náð mikil i samfélaginu en þessar greinar eru forsenda hennar. Samanborið við nágrannalönd okkar, er hlutfall nema í tækni- og verkfræðinámi lágt.“

„Það er skortur á fólk til framhaldsskólum sem tekur stærðfræði og raungreinar sem undirstöðu,“ segir Hann. „Það er skortur á fólk til framhaldsskólum sem tekur stærðfræði og raungreinar sem undirstöðu,

Bjarki A. Brynjarsson segir að Háskólinn í Reykjavík sækji nú mikið fram í tækni- og verkfræðigreinum. Hér sést hann við störf með nemendum sínum.

sem er aftur forsenda þess að geta stundað betta nám. Ég sakna þess líka að sjá ekki fleiri konur í náminu. Bjarki telur félagslegar ástæður liggja þar að baki, en segir að konur sem þegar stundi nám í þessum greinum standi sig aftur á móti vel. „Nemendurnir sem sköruðu til dæmis fram úr í verkfræðináminu nána síðast og hlutu verðlaun eru úr hópi kvenna,“ segir hann.

Bjarki álítur að fólk geri sér almennt heldur ekki grein fyrir því hversu vel launuoð störf eru í tækni- og verkfræðigreinum. Það sem mikil eftirspurn er eftir fólk með menntun á þessu sviði, séu margir komnir með vinnu áður en námi lýkur. Petta sé traust undir-

stöðumenntun fyrir ungt fólk. Við það má baða að í bígerð er atvinnuþjónusta fyrir nemendur á leið út á atvinnumarkaðinn. Bjarki segir að það sé mikill áhugi að fylgja nemendum eftir. Útskrifaðir nemendur geti alltaf leitað til skólans, svipað og þegar einstaklingar leita til síns banka. Nemendur slíti því ekki alveg tengslin við útskrift og geti líka alltaf bætt við sig þekkingu með símenntun.

Að lokum bendir Bjarki á að búið sé að þróa gott þriggja ára langt iðnaðarnám sniðið að þörfum útvinnandi fólk, en Samtök iðnaðarins áttu stóran þátt í að koma því af stað. „Petta er tækninám sem brúar bil á milli iðnaðarmanna og

verkfræðinga og veitir aukinn styrk ofan á þá menntun sem þeir hafa þegar. Þeir fá meistararéttindi sem þegar hafa lokið sveinsprófi. Þetta er spennandi nýjung fyrir þennan markhóp sem hefur tekið vel við sér því nú eru um 200 hundruð iðnaðarmenn sem stunda fjar-nám ásamt vinnu sinni. Þeir mæta tvívar sinnum á önni í stöðuúttekt, en vinna annars allt í fjarnámi á netinu. Segja mætti að með þessu móti hafi nýjum krafti verið hleypt í námið enda opnar þetta ótal aðra möguleika fyrir iðnaðarmenn. Þetta hentar iðnaðarmönnum vel sem hafa ekki komist frá vegna eftir-spurnar á vinnumarkaði,“ segir Bjarki.

fjölbreytt nám

við allra hæfi

Almennar bóklegar greinar eru hluti af námi á öllum brautum skólans. **Allt almenna námið er matshæft á milli skóla eftir því sem við á.** Einnig er hægt að stunda nám í almennum greinum í eina til fjórar annir. Stúdentspróf af list- og starfsnámsbraut.

Á sérdeildarsviði eru tvær brautir: **Starfsdeild • Nýbúabraut.** Auk þess er endurhæfingarnám Janusar (rekið í tengslum við skólann). Stúdentspróf af list- og starfsnámsbraut.

Á hönnunarsviði eru fjórar brautir: **Listnámsbraut** (almenn hönnun og keramik) • **Hársnyrtung** • **Fataiðnabraut** (klæðskurður og kjólasaumur) • **Gull- og silfurmiði.** Stúdentspróf af list- og starfsnámsbraut.

Á upplýsinga- og margmiðlunarsviði eru þrjár brautir: **Upplýsinga- og fjölmíðlabraut** • **Tækriteiknun** • **Margmiðlunarskólinn.** Stúdentspróf af list- og starfsnámsbraut.

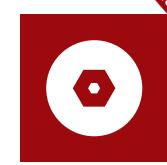

Fjarnám er áhugaverður kostur fyrir þá sem ekki geta nýtt sér staðbundið nám, t.d. vegna vinnu eða búsetu. Í fjarnáminu er boðið upp á **fjölbreytt námsúrváral bóklegum og fagbóklegum greinum** ásamt ýmsum greinum meistaranámsins.

rafiðnasvið

Á rafíðnasviði eru eftirtaldar brautir: **Grunnnám rafíðna • Rafvirkjun • Rafeindavirkjun • Rafvélavirkjun • Rafveituvirkjun Símsmiði.** Stúdentspróf af list- og starfsnámsbraut.

Á byggingasviði eru fimm iðnbrautir í framhaldi af grunnámi bygginga- og mannvirkjagreina: **Húsasmíði • Húsgagnasmíði • Múrsmíði • Málu • Veggfóðrun og dúklagningar.** Stúdentspróf af list- og starfsnámsbraut.

Á tölvusviði er ein braut: **Tölvubraut** sem býður upp á sérhæfingu í **forritun og netkerfum.** Stúdentspróf af list- og starfsnámsbraut.

Meistaraskólinn er sérstakur skóli fyrir þá sem lokið hafa sveinsprófi í sínum iðngreinum og vilja afla sér kunnáttu til að **reka eigin fyrirtæki og réttinda til að taka nema.**

Í kvöldskólanum er boðið upp á margvíslegt nám, bæði **fagnám** og **almennt nám.**

3. og 4. maí, kl. 12-16:

Innritun fyrir alla aðra en þá sem ljúka grunnskólaprófi í vor.

12. maí: Innritun hefst í fjarnám og í kvöldskólan á vef skólans www.ir.is Einnig verður innritað í kvöldskólan í ágúst.

Allar nánari upplýsingar á www.ir.is og á skrifstofu skólans, síma 522 6500

ÍDNSKÓLINN Í REYKJAVÍK
Skólavörðuholti | 101 Reykjavík
Sími 522 6500 | Fax 522 6501
www.ir.is | ir@ir.is

*Svoðu þú inn í svefninn
í RB rúni*

Hjónarúm
180x200 cm
Verð frá kr.

74.100,-
án fylgihluta

Úrvalið er hjá RB

Hjá okkur er fjölbreytnir í fyrirrúmi. Þú velur það sem þér hentar: Springdýnur, tvöfaldar fjaðradýnur, sérhannaðar sjúkradýnur með varmaklæðningu eða Super deluxe og Grand deluxe springdýnur með tvöföldum mjúkum yfirmottum.

Verð frá kr.
160.000,-
Stærðir: 80-90-1.20,-1.30 cm.

Opið á
laugardögum
kl. 10-14

Nolte rúm
Verð frá kr.

58.000,-
án dýna
160x200 cm

Sængurfatnaður og fylgihlutir

Rúmteppi, púðar, pífur, sængurverasett, lök, dýnuhlifar, náttborð, kommóður og margt fleira.

RAGNAR BJÖRNSSÓN ehf.

Sérhæfing í framleiðslu og hönnun springdýna.

Dalshrauni 8

220 Hafnarfirði

Sími: 555 03 97

Fax: 565 17 40

www.rbrum.is

VIÐ VINNUM UM VERÖLD ALLA

– og þróum og seljum vinnslulausnir fyrir matvælaiðnað á heimsvísu

Marel afhendir framleiðslu sína til yfir 60 landa og rekur 20 dótturfyrirtæki í 5 heimsálfum. Grunnurinn að velgengni fyrirtækisins liggur í nánu samstarfi við helstu matvælaframleiðslu-fyrirtæki og samhentum hópi 1.200 starfsmanna.

conomist

ar um stöðu viðskiptalífsins og
i hringborð Economist og átt
íslands hjá Economist.

sé meðal annars ástæðan fyrir því að Economist sýndi þessu svo mikinn áhuga.

PURFUM AÐ GERA MEIRA

Þór segir að hugmyndir hafi verið uppi um að halda hringborði í London. „Við lögðum á það áherslu að það væri spennandi að halda þetta hér. Icelandair sýndi þessu strax mikinn áhuga sem hjálpaði til. Þeir höfðu áhyggjur af því að þáttakan yrði minni ef hringborðið yrði hér. Það kemur hins vegar á daginn að þáttakan er vel viðunandi miðað við fyrsta fund og fyrirhöfnina við að koma til Íslands. Þeg held að við munum sjá hér fleiri erlenda viðskiptamenn á þessum fundi en nokkrum öðrum sem haldinn hefur verið um Ísland og íslenskt viðskiptalífi.“

Þór segir að auk athyglina sem ráðstefnan veki sé ekki síður mikill fengur í öllum þeim fjölda frá Economist sem hafi myndað tengsl á Íslandi og aukið þekkingu sína á því sem hér hefur verið að gerast. „Við þurfum að gera miklu meira af svona hlutum.“

Hringborð Economist er enginn hallelújasamkoma. Búast má við að ýmsum spurningum verði velt upp um þá þætti í hagkerfinu og viðskiptalífinu sem bæði ógna og skapa ný tækifæri. Sérfræðingar Economist, Nenad Pacek framkvæmdastjóri hjá greiningarteymi Economist og Neil Prothero sérfræðingur í málafnum Íslands hjá blaðinu, munu fjalla um hvers vegna viðskiptalífið hafi sprungi út á undanförnum misserum og hvort vöxtur hagkerfisins sé viðvarandi. Jafnframt munu þeir velta fyrir sértöðu Íslands í alþjóðasamfélögini.

Erlendir gestir úr efta stjórnendalagi alþjóðlegra fyrirtækja munu halda erindi og taka þátt í umræðum. Má þar nefna Bernt Reitan frá Alcoa, Thomas Pickering frá Boeing og Sven Estwall frá Vísá í Evrópu.

Umræðan um Ísland yfirdrifin

Neil Prothero er hagfræðingur í greiningarteymi Economist. Greining á Íslandi er á hans könnu og hann hefur fylgst með efnahagslífinu hér um skeið. Auk Íslands ber hann ábyrgð á greiningu sánska hagkerfisins og því austuríksa. Hann segir umræðu um Ísland að undanförnu hafa verið yfirdrifna og ástæðan fyrir því sé að margir sem ekki hafi fylgst með hagkerfinu og íslensku bönkunum séu nú að greina þá í fyrsta skiptið.

„Það er erfitt að festa algjörlega hendur á umræðunni um íslenskt efnahagslífi að undanförnu. Hún hefur komið á óvart. Það er augljóslega skortur á jafnvægi í hagkerfinu sem er fylgiefiskur mikils vaxtarskeiðs í efnahagslífinu síðustu þrjú til fjögur ár. Þetta má auðvitað merkja í miklum viðskiptahalla og verðbólguþrystingu,“ segir Neil Prothero. Hann segir að umræðan hafi farið af stað þegar matsfyrirtækið Fitch breytti horfum sínum á lánshæfi ríkissjóðs úr stöðugum í neikvæðar.

„Ég tel að umræðan hafi verið yfirdrifin, án þess að það sé einhverjum einum að kenna. Fram til þessa hefur ekki verið mikil fjallað um Ísland á heimsvísuna bar til upp á síðkastið. Allt í einu er Ísland aftur og aftur á forsíðum blaða svo sem Financial Times. Það er því sífellt fleira fólk að áttu sig á því að þið eru til.“

MIKLAR BREYTINGAR

Neil segir að við þessa auknu athygli séu fleiri að fjalla um Ísland og þá leidið af sjálfu sér að þar fari margin sem ekki hafi fylgst mikil með íslensku efnahagslífi. „Ísland er lítið hagkerfi og menn hafa tilhneigingu til að túlka tölur um hagkerfið í samhengi við stærri hagkerfi þar sem samanburður á tæplega við. Það þarf að fara varlega í að túlka stærðirnar í íslensku hagkerfi og þær þarf að skoða í samhengi við styrk hagkerfisins“ Hann segir miklar breytingar hafa orðið á hagkerfinu síðustu fimmtíðar. „Munurinn er mikill og landið hefur verið að fjölga stoðum hagkerfisins og ráðist í jákvæðar breytingar á fjármálakerfinu með afnámi hafta og frelsisvæðingu. Ísland hefur fylgt alþjóðlegri þróun í þessum efnum.“

Viðskiptalífi hagkerfisins er gríðarlegur. Neil segir að breytingar á krónunni hafi gríðarleg áhrif á svo lítið hag-

NEIL PROTHERO Greinandi hjá Economist sem fylgist með íslenska hagkerfinu. Hann segir margt lofa góðu um framtíðina, þrátt fyrir augljóst ójafnvægi í augnablikinu.

kerfi með hlutfallslega mikinn inn- og útflutning. „Breytingar á gengingu nú gerðust hins vegar á skemmri tíma og fyrr en flestir bjuggust við.“ Hann segir að það hafi legið ljóst fyrir að styrkur krónunnar myndi ekki verða sá sem hann var til lengdar. „Stíflan brast. Þannig hegðar gjaldeyrismarkaður sér oft, sérstaklega varðandi lítið hagkerfi eins og Ísland.“

Eitt af því sem skýrsluhöfundar Danske Bank litu til sem meiriháttar ógnunar stöðugleika eru erlendar skuldur þjóðarinnar. Þær nema um þrjú hundruð prósent af landsframleiðslu. „Það er augljóst að erlendar skuldur einkageirans eru mikill. Mikill hluti þessara skuldbindinga eru fjármagnaðar erlendis og vegna erlendra eigna og koma því ekki við hagkerfið. Það er erfitt að spá nákvæmlega hvað á eftir að gerast og það er augljóst að þið þurfið að glíma við óstöðugleika. Það hefur verið ljóst um langan tíma. Það virðist vera að færast meiri ró yfir, en það er erfitt að segja til um hvað gerist á næstunni.“

LANGUR AÐDRAGANDI

Hringborð Economist er það fyrsta sem blaðið heldur á Norðurlöndum. Ísland er smæsta hagkerfi Norðurlanda. „Norðurlöndin eru spennandi svæði. Það hefur margt gerst þar. Ísland er svæði sem hefur verið í örum vexti og því höfðum við áhuga á að bregða ljósi á þær breytingar sem hafa orðið

og hvort áfram verði haldið á sömu braut.“

Norðurlöndin, Bretland og Ísland hafa verið við ágætt lífsmark í hagrænu tilliti meðan meginland Evrópu hefur verið í hægagangi. „Mörg þessara landa hafa dregið lappirnar í endurbótum á kerfinu svo sem á vinnumarkaði og þessi lönd glíma við mikil atvinnuleysi. Norðurlöndin hafa ráðist í endurbætur og aukið sveigjanleika og það hefur skilað sér í hagkerfinu. Ísland býr við lítið atvinnuleysi og mestu atvinnubáttóku innan OECD. Par við bætist að þjóðin er ung og yngri en í nágrennalöndum ykkar.“

Neil segir eitt af því sem margir velti fyrir sér sé hvernig það sé mögulegt að íslendingar spretni fram svo skýndilega með erlendum fjárfestingum og mikla fjármuni. „Það eru margir samverkandi þættir og þetta á sér mun lengri aðdraganda, en flestir gera sér grein fyrir. Það er margt mjög margt lofandi fyrir íslenska hagkerfið.“

Hann segir sprengjuna á húsnæðismarkaði með innkomubankanna hafa ýtt af stað mikilli skulda-aukningu einstaklinga á skömmum tíma og aukið skammtímavanda í hagkerfinu. „Það verður forvitnlegt að sjá hvað gerist á næstu tveimur til þremur árum. Það má búast við nýjum stórframkvæmdum, en það er gott fyrir hagkerfið að ná slaka áður en það fer af stað aftur. Hversu sterkt krónan varð sýnir að menn verða að gá að sér því svo sterkur gjaldmiðill veldur skakkaföllum í öðrum atvinnugreinum.“

Neil segir tímana framundan spennandi. Hann segir að þó umræðan um banka og hagkerfið á Íslandi hafi verið yfirdrifin og neikvæðin meiri en efni stóðu til, þá kunni það að verða til góðs. „Svo kaldhaðið sem það nú hljómar, þá gæti umræðan orðið til þess að menn gæti að sér og stígi varlega til jarðar sem ég verð að segja að er í sjálfu sér gott.“

MIKILVÆGAR SPURNINGAR

Forsætisráðherra, fjármálaráðherra og formaður Samfylkingarinnar verða á meðal gesta. Auk þess munu nokkrir úr forstusveit íslenskrar útrásar taka þátt í umræðum og flytja erindi. Má þar nefna Hannes Smárason, Jón Ásgeir Jóhannesson og Sveða Grönfors.

Við hringborðið munu menn velta fyrir sér grundvallarspurningum fyrir framtíð þjóðarinnar svo sem hvort við séum samkeppnishæf á heimsvísu og hvað laði erlent fjármagn til landsins og hvað beri að varast í þeim efnum.

Þá munu brenna á fundarmönnum spurningar sem hafa verið áberandi í umræðunni um Ísland eins og hvort smæð hagkerfisins ógni okkur, sveiflur þess og framtíðarhorfur. Skilvirkni fjármálaumhverfisins fyrir atvinnulífð verður einnig á dagaskrá og sú óhákvæmilega spurning sem æ oftar skýr upp kollinum. Hvort Ísland eigi að ganga í Evrópusambandið.

Vinnumenning hér er með þeim hætti að atvinnubáttaka er meiri en í nokkru OECD-landi. Þetta kveikir dálitið í mönnum. Menn eru leiðir á að horfa alltaf á sömu tölurnar og sjá þetta sem vísbendingu um að það þurfi að horfa til annarra þátta þegar metinn er hagvöxtur næstu tíu ára. Til dæmis að hér sé frumkvöðlaára sem tvímæla-laust hefur einkennt okkur að undanförnu.

Breytingar á gengingu nú gerðust hins vegar á skemmri tíma og fyrr en flestir bjuggust við. ... Stíflan brast.

Pannig hegðar gjaldeyrismarkaður sér oft, sérstaklega varðandi lítið hagkerfi eins og Ísland.

Átak gegn Microsoft

Hópur manna í Massachusetts í Bandaríkjunum, sem andsnúinn er Microsoft, hefur hrint í framkvæmd átaki sem á að stuðla að því að fá netverja til að hætta að nota Internet Explorer-vafrann frá Microsoft og fara að rápa um netið með Firefox-vafranum frá Mozilla. Átakið nefnist Explorer Destroyer.

Forsvars-menn hópsins segja marga hafa lengi langað til að skipta um vafra. Nú sé rétti tíminn til þess

því heir fái borgað fyrir ómakið. Hópurinn nýtt tól frá Google til þess arna, en hver sá sem fer á vefsveði Google og sækir sér þaðan vafrann frá Firefox fær greiddan 1 bandaríkjadal, jafnvirði rétt tæpra 75 króna.

Vefsvarðið i höpsins er www.exploder-destroyer.com.

MERKI FIREFOX Peir sem vilja skipta um vafra fá 75 krónur fyrir ómakið.

Gamlar tölvur

Skólar í Bretlandi eiga í mesta basli með tölvukost sinn, að því er fram kemur í árlegri skýrslu Becta, ríkisstofnunar sem hefur umsjón með tölvumálum breskra menntastofnana, sem kemur út í vikunni. Í skýrslunni kemur fram að þótt tölvum hafi stórfjölgð í breskum skólum þá hafi lítið gerst síðustu árin og eru tölvur orðnar allt að þriggja ára gamlar í mörgum þeirra.

Þá segir að nemendum hafi fjölgð meira en sem nemur fjölgun tölva í breskum skólum síðastliðin ár og og því séu margir nemendum um hverja tölvu. Í breskum barnaskólam eru rúmlega sex nemendum um hverja tölvu en í breskum gagnfræðaskólam deila 3,7 nemendum með sér einni tölvu.

- jab

GAMLAR TÖLVUR Í INNKAUPAKERRU
Yfirvöld í Bretlandi telja að of gamlar tölvur séu í mörgum breskum skólum.

Fleiri leikir í bíó

Kvikmyndaframleiðendur telja að myndir sem byggja á tölvuleikjum verði vinsælar á næstu árum.

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson skrifar

Svo virðist sem vinsældir hryllingsmyndarinnar Silent Hill, sem byggir á samnefndum tölvuleik frá árinu 1999, hafi ýtt heldur betur við kvikmyndaframleiðendum í Bandaríkjunum. Myndin var frumsýnd í Bandaríkjunum um þarsíðustu helgi og skilaði 20,2 milljónum dala í kassann fyrstu sýningarhelgina. Um þessar mundir er verið að ræða um framhald kvikmyndarinnar.

Sjö kvikmyndir, sem byggðar eru á tölvuleikjum, eru nú í vinnslu og vonast menn eftir meiri aur í kassann þrátt fyrir að aðlögun tölvuleikja fyrir hvíta tjaldið hafi alla jafna ekki gefist vel.

Myndirnar sem um ræðir eru DOA: Dead or Alive, sem frumsýnd verður í ágúst og á næsta ári verða frumsýndar myndirnar Halo, sem Peter Jackson, leikstjóri þríleiksins um Hringadróttinssögu og risaapann King Kong framleiðir, og Spy Hunter. Þá er búist við að seint á næsta ári verði þriðja myndin frumsýnd, sem gerð er eftir tölvuleikjunum óhugnanlegu, Resident Evil. Sömuleiðis er í vinnslu gerð kvikmyndar sem byggir á tölvuleik sem fjallar um Lísu og ævintýri hennar eftir að hún sneri aftur frá Undralandi. Auk þessa er Paul W. S. Anderson, sem leikstýrði Resident Evil: Apocalypse, sagður vera að gera kvikmynd eftir leiknum Castlevania, sem fjallar um heila fjölskyldu af vampírubönum sem eltar uppi vampíruna Drakúla. Enn hefur ekkert verið gefið upp um væntanlegan frumsýningardag en búist er við að myndin nái álfika vinsældum og Silent Hill.

Þeir sem fylgst hafa með þróun tölvuleikja og kvikmyndaðlögunar segja að tölvuleikjaunnendur bíði spenntir eftir kvikmyndum sem gerðar séu eftir tölvuleikjum og sé næsta öruggt að þær slái í gegn á meðal fólkss á aldrinum 18 til 35 ára.

Engin kvikmynd sem gerð hefur verið eftir tölvuleik hefur náð jafn miklum vinsældum og kvikmyndin Lara Croft: Tomb Raider, sem frum-

ÚR TÖLVULEIKNUM DOOM 3 Samnefnd kvikmynd eftir þessum vinsæla tölvuleik var frumsýnd á síðasta ári.

sýnd var árið 2001 og skilaði 131 milljón bandarískra dala í kassann.

Kvikmyndagerðarmenn eru sagðir bíða spenntir eftir næstu kynslóð leikjatölvu á borð við PlayStation 3 og fleiri gerðum en öll myndvinnsla er sögð verða mun betri en tölvuleikjaunnendur hafa fram til þessa átt að venjast.

Paul W. S. Anderson, leikstjóri Castlevaniu, segir að þar sem leikirnir komi til með að líkjast kvikmyndum að gæðum þá verði kvikmyndagerðarmenn að koma til móts við nýja tækni með betri kvikmyndaðlögn.

LÆGRI KOSTNAÐUR FYRIR ÞITT FYRIRTÆKI

GLITNIR KYNNIR FYRIRTÆKJAVILD

Fyrirtækjavild samanstendur af bankaþjónustu Glitnis, fjármögnunarþjónustu hjá Glitni Fjármögnum og tryggingabjónustu hjá Sjóvá.

Fyrirtækjavild eykur fríðindi þeirra fyrirtækja sem nýta sér heildarþjónustu bankans. Þjónustan skiptist í þrjú stig eftir umfangi viðskipta – **Vild, Gullvild og Platínumvild**.

- Betri kjör
- Betri þjónusta
- Aukin fríðindi
- Afsláttarkjör
- Heildaryfirsýn yfir fjármálin í Fyrirtækjabankanum
- Aukin þægindi með banka og tryggingar á sama stað

Kynntu þér kosti Fyrirtækjavilda hjá fyrirtækjafulltrúum okkar í síma 440 4000 eða á glitnir.is.

**FJÁRHAGSLEG VELGENGNI PÍN
ER OKKAR VERKEFNI**

FYRIRTÆKJAVILD

SÖGUHORNID

Fann upptök Nílarfljóts

Á morgun eru liðin 179 ár frá fæðingu breska landkönnuðarins Johns Hannings Speke, sem fann Viktoríuvatn í Mið-Afríku er hann leitaði að upptökum Nílarfljóts. Speke fæddist í Bideford í Devonshire Bretlandi hinn 4. maí árið 1827. Hann var liðsforingi í breska hernum í Punjab í Indlandi árið 1844, þá 17 ára gamall og ferðaðist hann viða í starfi sínu, meðal annars til Tíbet og Himalaya-fjalla. 28 ára gamall gekk hann til liðs við landa sinn, landkönnuðinn Richard Burton, og fór ásamt honum í könnunarleiðangur til Sómálfu. Lenti Speke í átökum við Sómala, sem tóku hann höndum og misþyrmdu. Meðal annars var spjótum stungið í hann auk þess sem félagi hans særðist alvarlega í andliti. Þeir flýðu úr haldi og snelu aftur til Bretlands. Speke var fljótur að jafna sig og gerðist sjálfbóðaliði í breska hernum árið 1855 og bardist ásamt Tyrkjum og fleiri bandalagsherjum gegn yfirráðum Rússu á Krímskaga.

Í jólamánuðinum 1856 tók hann boði Burtonum um að fara enn að ný til Afríku, í petta sinn til að leita að stórum stöðuvötnum í Mið-Afríku, sem sögð voru vera til. Helsti tilgangur fararinnar var að finna stöðuvatnið Nyassa, en talið var að þar væri að finna upptök Nílar.

Þeir Speke og Burton könnuðu austurströnd Afríku í hálfum ár, frá upphafi árs 1857, í þeim tilgangi að finna hentugustu leiðina inn í land. Í júní fóru

þeir svo frá Tansaníu í leit að vatninu. Þeir Burton veiktust báðir alvarlega af hitabeltissjúkdónum. Speke hlaut meðal annars tímabundna blindu auk þess sem hann missti heyrn á öðru eyra eftir að bjalla fór inn í það. Í febrúarmánuði árið 1858 komu þeir síðan að Tanganyikavatni og voru fyrstu Vesturlandabúarnir sem þangað komu. Speke sá hins vegar ekki vatnið þar eð hann þjádist enn af blindunni. Þar heyrðu þeir um annað stöðuvatn, sem sagt var mun stærra. Burton var hins vegar of veikur til að halda förrinni áfram og fór Speke því einn síns liðs inn í land. Nokkrum mánuðum síðar fann hann að lokum Nyassavatn, sem hann gaf heitið Viktoríuvatn til heiðurs Viktoríu Bretlandsdrottningu. Búnaður Spekes hafði hins vegar týnst á leiðinni og því gat hann ekki mælt stærð vatnsins með viðunandi hætti.

Pegar Speke sneri aftur gerði hann Burton grein fyrir fundinum og kenningu sinni að þar væri að finna upptök Nílarfljóts. En fáir trúðu orðum hans, þar að meðal Burton. Til að slá á efasemdaraddirnar fjármagnadí breska landfræðingafélagið aðra fór Spekes til vatnsins til að skera úr um deilumáli.

Speke og leiðangursmenn hans kortlöggðu Viktoríuvatn að hluta árið 1862. Í sama leiðangri fann Speke að lokum foss sem rann úr vatninu út í Nílarfljót og nefndi hann vatnsfallið Riponsfoss. Speke hafði hug á

BÁTAR Á VIKTORÍUVATNI Vatnið liggr að þremur Afríkuríkjum enda eitt af stærstu stöðuvötnum í heimi.

að fylgja fljótinu niður til ósa þess en varð að gefa áætlanir þess efnis upp á bátinn vegna ættbálkaeirða.

Uppgötvunin sannfærði ekki Burton og aðra meðlimi breska landfræðingafélagsins. Hinn 16. september árið 1864 hugðist Speke halda opinberan fyrilestur um Viktoríuvatn og upptök Nílarfljóts. Honum tókst hins vegar ekki verk sitt því degi fyrir fyrilesturinn varð hann fyrir skoti úr eigin byssu og lést af völdum sára sinna, 37 ára að aldri. Ekki er ljóst hvort um slysaskot hafi verið að ræða eða sjálfsmorð. Granítsúla var reist til minningar um þennan bekktu breska landkönnuð og stendur hún í Kensington-garði í Lundúnum.

Annar hf
Rekstrarverkfræðistofan
Sudurlandsbr. 46 • Sími 568 1020 • Annar.is

Ársreikningar
Bókhald
Skattframtíð

Öflugar gröfur!

Venieri...

VÉLAR:ÞJÓNUSTA

Járhálsi 2 110 Reykjavík Sími 5 800 200 www.velar.is

MARKAÐURINN

FYLGIR FRÉTTABLAÐINU ALLA MIÐVIKUDAGA

Sögurnar, tölurnar, fólkid.

AUGLÝSINGASÍMI
550 5000

GLITNIR

Öryggi á eigin vegum

Frá því Sjóvá lýsti yfir áhuga á einkarekstri umferðarmannvirkja á borð við Suðurlandsveg yfir Hellisheiði hafa margir spurt mig hvers vegna Sjóvá hafi áhuga á uppbyggingu og rekstri umferðarmannvirkja? Í athugunum sem félagið hefur gert á slysum á Suðurlandsvegi kemur í ljós að á helstu stofnbrautum út úr höfuðborginni, eins og Suðurlandsvegi, verða mórg alvarleg slys. Á árinu 2004 er áætlað að kostnaður samfélagsins vegna tjóna á Suðurlandsvegi hafi numið um einum milljarði. Sjóvá hefur áætlað að kostnaður tryggingafélaganna hafi verið um 600

milljónir króna. Bætt umferðarmannvirki og umferðargæsla á Suðurlandsvegi gætu laekkað tjón um allt að 2-300 milljónir króna á ári. Það er því mikil í húfi fyrir félag á borð við Sjóvá að framkvæmdum sem þessum sé flýtt eins og kostur er.

Það er að mörgu leyti gagnlegt að einkaaðilar komi með meiri þunga að uppbyggingu og rekstri umferðarmannvirkja. Með einkaframkvæmd væri hægt að léttá á opinberum sjóðum, flýta mikilvægri framkvæmd og breyta að nokkrum áherslum og forgangsröðum í uppbyggingu innviða. Með einkaframkvæmd mætti hugs-

ÖRUGG FYRIRTÆKI

Átak Markaðarins og Sjóvá

anlega flýta heildarframkvæmdinni, þ.e. alla leið austur á Selfoss um allt að 7-10 ár.

En yrðu vegfarendur varir við að Sjóvá starfrækti Suðurlandsveg í stað ríkisins? Í fyrsta lagi bá tel ég að félagið mundi leggja meiri áherslu á viss öryggisatriði á veg-

inum, eins og vegrið, upplýsingaskilti, lýsingu og reyna um leið að auka bil á milli bifreiða sem aka um veginn. Starf Vegagerðarinnar hefur að mörgu leyti verið til fyrir myndar í sambandi við aukna upplýsingagjöf á vegum en meira má gera. Í öðru lagi er ekkert launungarmál að aukin áhersla yrði á umferðargæslu. Ný og glæsileg fjögurrra akreina braut á ekki að vera til þess að stuðla að hraðakstri heldur þvert á móti að draga úr slysum á fólk og að ökumenn aki eftir aðstæðum. Eðlilegt kann að vera að greiðslur ríkisins til eiganda vegarins tækju að einhverju leyti mið af tjónatíðni. Ef bannig yrði hátt að málum þyrfti umferðagæslu í anda Blönduóslöggreglunnar! Það

er til mikils að vinna eftir fjögurbanaslys og 470 slys eða óhöpp á Suðurlandsvegi síðustu fjögur ár. Samkeppnisstaða svæðanna fyrir austan batnar auðvitað mikið við tilkomu betri umferðarmannvirkja en ekki ef alvarlegum slysum á íbúum heldur áfram að fjlóga á veginum.

Það er ánægjulegt að fjölmargir aðilar fyrir austan og ýmis fjármála- og stórfyrirtæki hérlandis hafa sýnt því áhuga að taka þátt í einkarekstri umferðarmannvirkja. Það eru mórg fyrirtæki sem vilja fjárfesta í öryggi og nýrri hugsun við uppbyggingu og rekstur umferðarmannvirkja – hugsun sem gengur út á að bíða ekki eftir ríkinu.

Pór Sigfusson, forstjóri Sjóvá.

SPÁKAUPMÁÐURINN

Fuglaflensa á markaði

Ég er umkringdur kjúklingum á þessum markaði og það sem er verra er að þeir virðast vera með fuglaflensu eða einhverja andskotans upprártarsýki.

Ég verð að játa að þetta er ein af þessum fáum víkum í lífi mínu þar sem ég hef tapað peningum. Ekki það að ég sé eithvað órélegur yfir því, heldur er það alveg fáránlegt að tapa peningum begar maður gerir það sem er rétt og skynsamleg.

Mér tókst að næla mér í nokkrar kúlur í erlendum lánum þegar vísitalan var komin vel niður. Allt í góðu með það ég er í plús í gjaldeyrinum. Svo var maður búinn að sitja og reikna út bankana á fullu og orðinn alveg sjúr á því að þeir yrðu yfir spánum. Hvað gerist svo? Ég hafði auðvitað alveg riflega rétt fyrir mér, en þá beila allir aumingjarnir út og selja markaðinn niður.

Andskoti sem það getur verið breytandi stundum að vera einn af fáum með viti. Vinur minn sem er með absalút töneyra var einhvern tímann að útskýra fyrir mér hvernig það væri fyrir sig á íslenskan meðaldægurlagasöngvara. Nú skil ég hvað hann átti við.

Maður situr og horfir í gegnum holt og hæðir á þessum helvítis markaði og veit nákvæmlega hvaða lögmál eru að verki. Eina sem maður gleymir að reikna með er að söngvararnir þar eru meira og minna laglausir og þegar svo er þá er hinn hreini tónn falskur.

Það er ekki við því að gera annað en að vona að menn finni á endanum tóntegundina og nái að syngja almennilegan söng í kjölfarið. En af því að maður gerði ráð fyrir að taugaveiklunin væri ekki að baki, þá er maður með nóg á hliðarlínunni sem maður mætir með þegar kórim virðist vera farinn að syngja í takt og sœmilega hreint.

Það tekur tíma að koma þessu samansafni af tónblindum hræðslupúkum í almennilegt form. Maður verður þá bara að sætta sig við að tapa á meðan. Undanfarið hefur maður þreskt kornið strax eftir sáningu. En nú er vaxtartíminn hægari og kannski þarf maður að bíða til haustsins áður en maður getur tekið eithvað inn í hlöðu. Maður verður bara að vona að einhverji kjúklinganna verði enn á lífi.

Spákaupmaðurinn á horninu

Maí tilhöð

ÓTRÚLEGT VERÐ

Alltaf ódýrari!

Office 1

Akka bréfabindi
Vörumer: 0073214/0073218
Vönduð plasthúðuð bréfabindi frá Akka með vasa fyrir merkingu á klí.
Aðeins 199,- stk.

Blaðabakkar
Vörumer: 3501027
Hán blaðabakkar í mörgum litum.
Aðeins 198,- stk.
Verð áður 349,-

20% afsláttur

Office 1

Ruslafötur
Vörumer: 3501818
Ruslafötur frá Han 18 litra.
Aðeins 395,- Verð áður 495,-

Office 1

Skrifblýantur
Vörumer: 090686180
Laglegir skrifblýantar í mörgum litum.
Aðeins 29,- stk.

ÓTRÚLEGT VERÐ

Office 1

Post-it tilbod
Vörumer: 007654make
12 post-it meðbrikir frá Post-it og þú ferð fritt með tvær nýjar blokkir, snibugi smyttilíku.
Aðeins 1.359,-

ÓTRÚLEGT VERÐ

Office 1

Timaritabox
Vörumer: 67184
Timaritabox ur pappa flænleg í 11 litum.
Aðeins 149,-

ÓTRÚLEGT VERÐ

Office 1

L-vasar
Vörumer: 86013288*
Lítgæð upp á sumarð a skiftstofunni með litnum L-vösum. A4 100 stk. 0,11 g.
Aðeins 1.490,- pakkinn

ÓTRÚLEGT VERÐ

Office 1

Limrúflur og standur
Vörumer: 0071060
Þú kaupir fórar Scotch limrúflur og glæsilegur standur tylgir með.
Allt í einum pakka.
Aðeins 1.175,-

ÓTRÚLEGT VERÐ

Office 1

Agreißslutímair
Office 1 Smáralind
Virk daga frá 11-19, laugardaga 11-18, sunnudaga 13-18
Office 1 Skellum 17
Virk daga frá 9-18, laugardaga frá 11-16, sunnudaga 13-17
Office 1 Akureyri og Isafjörður
Virk daga frá 10-18, laugardaga frá 11-14
Office 1 Egilstöðum
Virk daga frá 10-18, laugardaga frá 11-14
Office 1 Vestmannaeyjum
Virk daga frá 9-18, laugardaga frá 10-16

Office 1 Superstore

AUGLÝSINGASÍMI
550 5000
FRÉTTABLAÐID

AURASÁLIN

Fólkið vill kreppu

Pá hefur komið í ljós að bankarnir eru búin að graða 42 milljarða króna það sem af er árinu. Eins og venjulega er um nýtt met að ræða en ólíkt síðustu misserum þá bregðast fjárfestar við af fyrirlitningu og lækka verðið á þeim dag frá degi.

Aurasálin er ein af þeim fáu sem skilur bæði upp og niður í íslenskum fjármálamarkaði og þess vegna koma þessar lækkani henni ekkert á óvart. Fjárfestar eru orðnir breyttir á miklum hagnaði og vilja sjá aðrar áherslu í rekstri fyrirtækja. Aurasálin telur að eina leiðin fyrir íslensk fyrirtæki til að auka verðmæti sitt á hlutabréfamarkaði sé að draga verulega úr hagnaði en einbeita sér þess í stað að góðmennsku í garð viðskiptavina sinna.

Það verður fróðlegt að sjá hvaða íslenskt fyrirtæki verður fyrst til að átta sig á þessari breyttu stemningu fjárfestanna. Einhver bankinn hlýtur fljótega að taka ákvörðun um að jafna útláns- og innlánsvexti. Actavis gæti ákveðið að gefa fólk lyf á framleiðsluverði og Bakkavör ætti auðvitað að taka ákvörðun um að senda öllum einhleypum Íslendingum ársbirgðir af örbylgjumát úr Tesco. Dagsbrún hlýtur að ihuga að gefa allri þjóðinni aðgang að Sýn fyrir HM í Þýskalandi – en það ætti að vera hægt að fjármagna það með gróðanum af útgáfu dagblaða í Danmörku. Væri það ekki viðeigandi að allt yrði ókeypis á Íslandi vegna þess að íslensk fyrirtæki græða svo vel á gömlu herraþjóðinni?

En hvað svo sem verður þá er Aurasálin óhrædd við framtíðina. Henni hefur alltaf fundist uppsveifla í efnahagslífinu óþægileg. Henni líður best í skarpi niðursveiflu þegar fólkid í kringum hana er ekki síkaupandi jeppa og stækkaní hjá sér súlpallana eða kaupandi sumarbústaði. Nei – þá er Aurasálin sáttari þegar allir berjast í bökkum og þjóðin herðir sultarólinu í sameiningu.

Sennilega er þetta ástæðan fyrir því að íslensk fyrirtæki á markaði hrynda í verði þrátt fyrir methagnað. Fólk og fjárfestar vilja ekki þetta endalausa góðæri. Eftirspurn eftir hallæri er orðin svo mikil að fjárfestar gera allt sem í þeirri valdi stendur til að framkalla kreppu. Það væri því sennilega nær fyrir bankana að taka þátt í leiknum og framkalla tap á þessu ári – svona eins og tíu milljarða á haus.

Mest er gaman ef margir fara á hausinn og ríkisstjórnin grípur til aðgerða – svokallaðra bjargráða. Nú er réttá stemmingin til þess að Íslendingar fái aftur notið stjórnvisku pólitíksa í almennilegri kreppu. Opinber lán til atvinnuveganna, gengisfellingar, höft á gjaldeyrisviðskipti og verðlagseftirlit. Það er það sem fólkid vill – og þess vegna lækka hlutabréfin.

Söguformið þjónar nýjum tilgangi

Að nota sögur til að varpa nýju ljósi á hlutina er ekki nýtt af nálinni. Breski frumkvöðullinn Margaret Parkin segir þær hins vegar líka gott hjálpartæki innan fyrirtækja og stofnana, ekki síst við stjórnun breytinga. Hólmfríður Helga Sigurðardóttir hitti Parkin og fékk að heyra meira.

Margaret Parkin er ráðgjafi og eigandi Training Options sem er ráðgjafarfyrirtæki á svíði fræðslu og stjórnunar. Hún vinnur með einstaklingum og hópum innan fyrirtækja sem þurfa hjálp við að bæta samskiptin, efla leiðtogaðæfileika sína eða eru í breytingaferli af einhverju tagi. Kenningar Parkin ganga út á að nýta það sem fylgt hefur mannum svo langt aftur sem menn muna – að segja sögur.

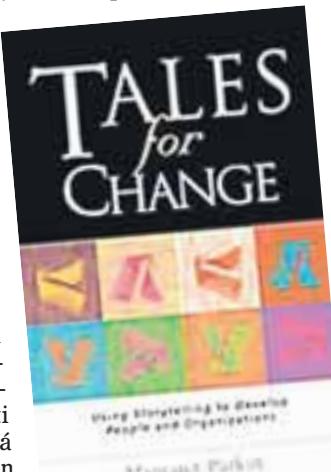
Parkin hefur skrifð þrjár metsölubækur um notkun söguformsins innan fyrirtækja sem notið hafa mikilli vinsælda í Bandaríkjum og Kína og hafa verið þýddar á fimm tungumál. Hún er jafnframt mikilsmetinn fyrirlesari og eyðir drjúgum hluta síns í að ferðast heimshorna á milli og kynna kenningar sínar. Parkin var stödd hér á landi nýverið til að leiðbeina á námsstefnum „Stjórnun breytinga“ sem Lectura stóð fyrir. Það var því vafalaust mikill fengur að fá hana hingað til lands fyrir þá sem starfa á svíði mannaðsstjórnunar og aðra sem leitast við að ná því besta fram í sjálfum sér og sínu fólk.

AD ÚTSKÝRA HIÐ ÓÚTSKÝRANLEGA

„Sögumenn hafa um aldir hjálpað fólk að skilja flókin atriði með því að útskýra hið óútskýranlega í gegnum sögur. Það sem sögumenn til forna gerðu ómeðvitað hefur síðan verið staðfest með nútímarannsóknunum á starfsemi heilans, að námshæfnin og minnið eru hvað virkust þegar bæði heilavelin eru notuð á sama tíma. Upplýsingarnar sem við fáum eru settar í staðra samhengi þegar um einhverja nýbretni er að ræða þegar heilinn er í afslöppuðu ástandi. Góðir sögumenn hafa hæfileikann til að vekja ímyndunarafla hlustenda sinna með lifandi máli sínu og lýsingum og fá þá til að lifa sig inn í söguna og samsama sig henni,“ segir Parkin sem kennir viðskiptavinum sínum að nýta þennan hæfileika í störfum sínum innan fyrirtækja til þess að koma skilaboðum áleiðis á áhugaverðan og eftirminnilegan hátt. „Helsti tilgangurinn með þessari nálgun er að hjálpa fólk að sjá hlutina í nýju ljósi sem getur verið afar frelsandi,“ segir Parkin.

Til útskýringar nefnir hún dæmi um hvernig meðlimir hóps bregðast við séu þeir spurðir hvernig hópastarf gangi fyrir sig. Hún segir flesta orðna svo vana því að svara spurningum um sjálfa sig, starf sitt og fyrirtækið sem þeir starfa hjá á ákveðinn hátt, að svarið gefi oft lítið til kynna hvað viðkomandi finnst í raun og veru og hvað megi betur fara. Ef saga með mismunandi persónum sé hins vegar sett upp og reynt að skilgreina innan hópsins hver gegnir hvaða hlutverki innan hennar komi oftart en ekki upplýsingar í ljós sem myndu ekki endilega gera það annars.

„Ef þú ert að lýsa ímynduðum persónuleika eru frekar til í að láta eitthvað flakka heldur en ef þú ert að tala um þig sjálfan. Það er fólk eðlilegt að álita að því fylgi meiri áhætta. Að tala í myndlíkingum hjálpar okkur að halda þessari öruggu fjarlægð,“ segir Parkin og bætir við að með því að stíga út fyrir sitt venjulega hugsanamunstur á þennan hátt geti hópurinn séð hlutina á allt aðra vegu. Notkun myndlíkingarinnar

FRUMKVÖÐULLINN OG RÁÐGJAFINN MARGARET PARKIN Segir góða sögumenn hafa hæfileikann til að vekja ímyndunarafla hlustenda sinna með lifandi máli sínu og lýsingum og fá þá til að lifa sig inn í söguna og samsama sig henni. Þennan hæfileika kennir hún viðskiptavinum sínum að nýta í störfum sínum til að koma skilaboðum áleiðis á áhugaverðan og eftirminnilegan hátt.

hjálpi því að tjá sig um atriði sem það á annars ef til vill erfitt með að tjá sig um.

HJÁLPARTÆKI VIÐ BREYTINGASTJÓRNUN

Vinna Parkin fer að miklu leyti fram með stjórnendum, ráðgjöfum eða starfsmannastjórum sem standa frammí fyrir breytingum og þurfa að leiða aðra í gegnum slíkt ferli. Hún kennir þeim að nota söguformið í bland við aðrar aðferðir til þess að auðvelda starfsmönnum umskiptin. „Fólk er eðlilegt að fara í vörn þegar það stendur frammí fyrir því að gera eigi breytingar á högum þess innan fyrirtækis. Það að notast við sögur getur hjálpað því að sjá vandamál eða verkefni frá nýju sjónarhorni og leysa þau á skapandi hátt. Sögurnar geta komið skilaboðum á framfæri á hátt sem ekki er ógnandi en vekur á sama tíma viðkomandi til umhuggunar.“

HÖFUNDUR PRIGGJA METSÖLUBÓKA Parkin hefur skrifð þrjár metsölubækur um notkun söguformsins innan fyrirtækja sem notið hafa mikilli vinsælda í Bandaríkjum og Kína og hafa verið þýddar á fimm tungumál.

Parkin segir einn af kostum þess að nota söguformið jafnframt vera sveigjanleikann sem af því hlyst. Innan þess megi finna fjöldann allan af gagnlegum aðferðum og samlikningum sem innleida megi til að hjálpa einstaklingum, starfsmönnum og fyrirtækjum í gegnum breytingar. Pannig megi til dæmis nota sögur til að ræða framtíð fyrirtækja á skýran og áhugaverðan máta, til að draga fram viðhorf starfsmanna til breytinga, til að efla kynningu á væntanlegum breytingum og til að hvetja einstaklinga til að ræða og deila með öðrum tilfinningum eins og hræðslu eða áhyggjum vegna breytinganna. Hún segir söguformið máttuga leið til samskipta og ekki af ágengt stjórnunartæki. Sögur geti jafnframt varpað ljósi á flókin atriði á þann hátt að engum finnst sér vera ógnað en að sama skapi vakið fólk til umhuggunar. „Margir segjast aldrei hafa heyrt um þessa nálgun fyrr, eins og þetta sé eitthvað nýtt. Svo er auðvitað alls ekki, enda hafa sögur verið notaðar í þúsundir ára við að einfalda flókin atriði og hjálpa fólk í gegnum breytingar. Nýjungin sem frá mér er komin er að fáera söguformið inn í viðskiptaheiminn.“

Humarhúsið

Humarhúsið • Amtmannstíg 1 • 101 Reykjavík • Sími: 561 3303 • humarhusid.is

BESTA RÁÐIÐ

Að halda ró sinni

Björgólfur Jóhannsson, sem tók við starfi forstjóra Icelandic Group í síðasta mánuði, segir það ráð sem hann reyni að fara eftir, hvort sem er í vinnu eða daglega lífinu, eiga sérstaklega við stöðuna sem blasir nú við íslensku atvinnulífi. „Ég myndi segja að það sé mikilvægt að halda ró sinni og vera yfirvegaður, það þykir mér eiga vel við nána, miðað við hvernig markaðurinn hefur látið.“ Björgólfur segir þetta alltaf eiga við og ekki síst í stjórnun fyrirtækja frá degi til dags.

Björgólfí þykir nóg um þau læti sem markaðurinn hefur sýnt af sér að undanförnu og segir ekki laust við að menn séu að „tapa sér“. „Það eru náttúrlega aðilar á markaðnum sem hafa aldrei séð hlutina nema á uppleið. Ég er orðinn svo gamall í hettunni og búinn að sjá þetta svo oft, bæði svartara og bjartara, svo ég hef engar áhyggjur.“ Hann segir sveiflurnar hið eðlilegasta mál og kippir sér ekki upp við yfirvofandi niðursveiflu, enda muní hún örugglega jafna sig því það geri hún alltaf.

- hhs

**BJÖRGÓLFUR JÓHANNSON, FORSTJÓRI
ICELANDIC GROUP** Hefur bæði séð það bjartara og svartara og segir mikilvægast að halda ró sinni þegar markaðurinn hagar sér eins og nú.

GLÆSILEGIR FISKRÉTTIR

Á GRILLIÐ Í OFNINN Fiskbúðin Vör

Höfðabakka 1 S:587-5070

SUZUKI

SUZUKI
OZARK
QUADRUNNER

JAPÖNSK GÆÐI - EINSTAKT VERÐ!

SUZUKI OZARK er fjölhæft fjórhjól sem hentar vel bæði til leiks og starfs. SUZUKI ending og gæði á verði sem ekki hefur sést áður. Aðeins Kr. 485.000- eða Kr. 389.558- án vsk.

SUZUKI UMBOÐIÐ EHF
KAPLAHRAUN 1, 220 HAFNAFJÖRÐUR
SÍMI: 565 1725, WWW.SUZUKI.IS

MARKAÐURINN
FYLGIR FRÉTTABLAÐINU ALLA MIÐVIKUDAGA
Mest lesna viðskiptablaðið

**AUGLÝSINGASÍMI
550 5000**

FISKRÉTTIR Á GRILLIÐ KRYDDLEGIN LAX OG LÚÐA STÓR HUMAR RISAHÖRPUSKEL RISARÆKJUR

Lyftaraeigendur athugið!

Lyftaragaffillar

Allar algengustu
stærðir
lyftargaffla
og gaffallása

Lyftarasæti

með og án
fjölrunnar

Viðhaldsfríar keðjur og keðjulásar

Drifkeðjur lyftarakeðjur

Lyftaradekk

á flestar
gerðir lyftara.
Svört og
stríkafri.

VÉLAR:ÞJÓNUSTA

Járhálsi 2 110 Reykjavík Sími 5 800 200 www.velar.is

Starfsmannastjórnun

Hvernig velur þú hæfasta fólkid og þjálfun sem nýtist vel?

Albert Arnarson

Baldur G. Jónsson

Jón Kr. Gíslason

Hagvangu býður þér á morgunverðarfund á Nordica hotel, fimmtudaginn 11. maí, kl. 8-10.

Fjallað verður um mats- og þróunarstöðvar (e. assessment center, development center) sem bjóða upp á gagnlegustu aðferðina til að greina hæfni einstaklinga við ráðningar og stöðuhækkanir, sem og þjálfunarþörf og skipulagningu starfsferils.

Rætt verður um hvað felst í aðferðinni og hvernig skipulag og uppbygging þarf að vera. Kynnt verða helstu verkfæri sem notuð eru, svo sem persónumat, greindarpróf og sértæk verkefni. Einnig verður rætt um matsstöðvar í íslensku atvinnulífi með tilliti til hagnýtingar og kostnaðar.

Fyrillesarar:

Albert Arnarson, M.Sc. í vinnusálfræði, ráðgjafi hjá Hagvangi
Baldur G. Jónsson, M.Sc. í vinnusálfræði og MBA, verkefnastjóri
ráðgjafasviðs Hagvangs

Jón Kr. Gíslason, starfsmannastjóri Össurar fjallar um nýtingu mats- og
þróunarstöðva hjá Össuri.

Mats- og þróunarstöðvar auðvelda fyrirtækjum að:

- Ráða hæfustu starfsmennina og þroa starfsferil þeirra
- Skipuleggja arftakakerfi
- Pjáfá starfsmenn til stjórnunarstarfa
- Skipuleggja þjálfun út frá hagsmunum fyrirtækisins

Fundurinn hefst með morgunverði kl. 8.00 og honum lýkur kl. 10.00.
Vinsamlegast staðfestu komu þína með því að senda tölvupóst á netfangið
berglind@hagvangur.is fyrir 10. maí.

Nánari upplýsingar á hagvangu.is

HAGVANGUR
- við ráðum

HÉDAN OG ÞÁÐAN

FÓLK Á FERLI

EINAR EINARSSON hefur tekið við framkvæmdastjórn á rannsóknarsviði sem

starfar undir merkjum IMG Gallup. Undir rannsóknarsviði eru meðal annars markaðs- og vinnustaðarannsóknir, fjölmíðla- og viðhorfskannanir ásamt ýmiss konar þjónustumaðingum. Þessi starfsemi er í samstarfi við erlend samstarfsyrteki, svo sem Gallup og AC Nielsen. Einar er viðskiptafraðingur að mennt og hefur starfað hjá IMG frá árinu 1993. Frá 1997 til 2004 stýrði Einar einkum verkefnum á svíði markaðsgreiningar í samstarfi við AC Nielsen. Einar var áður einn af tveimur aðstoðarframkvæmdastjórum IMG Gallup. Hann er kvæntur Hildi Árnadóttur og eiga þau tvö börn.

AUÐUR ÞORGEIRSDÓTTIR hefur tekið við

nýju starfi þjónustustjóra hjá IMG á Íslandi. Þjónustudeild annast framkvæmd markaðsmála, útgáfumála og ritstjórn á ytri vef félagsins, ásamt ýmsum innri þjónustubáttum. Auður hóf störf hjá KPMG Ráðgjöf árið 2000 á svíði umbrots og graffískrar hönnunar og sinti því starfi fyrir KPMG í heild. Hún gegndi sams konar starfi hjá IMG þar til hún tók við starfi þjónustustjóra. Samþýlismaður Auðar er Unnar Friðrik Pálsson og eiga þau eitt barn.

ÓLAFUR RÓBERT Rafnsson hefur tekið við nýju starfi framkvæmdastjóra

Kerfisveitunnar ehf. Kerfisveitan hefur í nokkur ár leigt aðgang að MS Axapta-bókhaldskerfinu og á síðasta ári bætti hún hysinga á Cognos-hugbúnaði, fyrir viðskiptavini IMG, við þjónustuframboðið. Nú mun Kerfisveitan einnig taka við verkefnum á svíði rekstrar innri upplýsingakerfa IMG og Capacent í Danmörku. Olafur hefur lokið tölvanámi við Rafiðnaðarskólan. Hann hóf störf hjá KPMG árið 2000, þar sem hann stýrði uppbyggingu upplýsingakerfis fyrirtækisins á Íslandi í samræmi við kröfur KPMG International. Síðustu tvö ár hefur hann starfað hjá IMG Ráðgjöf við ráðgjöf á svíði upplýsingaþryggis og reksturs upplýsingakerfa. Samþýliskona Ólafs er Guðny Ósk Garðarsdóttir og á hún tvö börn.

Nýr stjóri í Kringlunni

Sigurjón Örn Þórsson, sem var aðstoðarmaður félagsmálaráðherra, tekur formlega við starfi framkvæmdastjóra verslunarmiðstöðvarinnar Kringlunnar á næstunni af Erni

DAVID ZELL hefur verið ráðinn yfirmaður lánastarfsemi og sambankalána í útbúi

Glitsni í London. David verður einnig staðgengill framkvæmdastjóra útbúsins. David Zell hefur viðtæka reynslu af stórfum á fjármálamarkaði í London og á meginlandi Evrópu. Hann hefur komið að umfangsmiklu endurfjármögnum unarverkefnum, fjárhagslegri endurskipulagningu fyrirtækja og fjármögnun fyrirtækjakaupa. Áður en David hóf störf hjá WestLB í London þar sem hann var yfir sambankalánum í Vestur-Evrópu og viðar. David þróði sambankalánastarfsemi WestLB og leiddi stórværkefni fyrir viðskiptavini eins og Deutsche Bahn, Gazprom og TUI/Thompson Travel. Áður en David réðst til WestLB var hann framkvæmdastjóri lánastarfsemiti Citigroup í 10 ár ásamt því að stýra sambankalánum í Þýskalandi, Sviss og á Ítalíu og fyrir heilbrigðisgeirann í Evrópu.

JÓHANNA Á Bergi hefur verið ráðin nýjum stjóri Faroe Ship frá og með 22. maí næstkomandi.

Jóhanna tekur við af Árna Joensen sem fer að einfilaun eftir tæplega 30 ára starf sem forstjóri fyrirtækisins. Jóhanna á Bergi útskrifaðist frá Danish

school of Export and Marketing árið 1994 og lauk mastersnámi í stjórnun frá Robert Gordon University í Skotlandi 2004. Hún er í dag sölu- og markaðsstjóri hjá P/F JFK í Færeyjum og hefur áður starfað sem sölustjóri hjá P/F kósín Seafood og sölustjóri hjá Faroe Seafood í Frakklandi. Hún er stjórnarformaður verslunarskóla Færeyja auk þess að eiga sæti í stjórnun nokkurra færeyskra fyrirtækja. Faroe Ship er leiðandi flutningsfyrirtæki í Færeyjum og dótturfelag Eimskipa sem hefur undanfarið aukið verulega umsíð sín í Færeyjum með kaupum á landflutningafyrirtækjum Heri Thomsen og Farmaleðum. Jóhanna á Bergi mun leiða sameiningu og samþættingu á starfsemi Eimskipa í Færeyjum með það að markmiði að auka og bæta núverandi þjónustu í flutningum og vörustjórnun.

Sjónvarp í beinni yfir EDGE-kerfið

Á reglubundinni ráðstefnu fyrirtækja sem nota símbúnað frá sánska fyrirtækjuna Ericsson sem haldin var nýverið var meðal annars fjallað um Mobile TV eða „farsjónvarp“. Ráðstefnur sem þessar eru haldnar tvísvar á ári og farið yfir möguleikanum sem nýjasta tækni hefur að bjóða.

Í erindinum um „farsjónvarpið“ gerðu sérfræðingar fyrirtækisins tilraun með beina sjónvarpsútsendingu í GSM-síma í gegnum EDGE-flutningskerfið, en í því er flutningshraðinn 240 kílóbit á sekúndu. Vel þótti takast til, en sýnt var efni frá erlendum sjónvarpsstöðvum á borð við CNN. Ekki er langt síðan síma-fyrirtækjun stóru hér töku upp EDGE-gagnaflutningskerfi fyrir farsíma, en það þykir stórauka

FARSJÓNVARP Í KYNNINGU Juan Antonio Ibanez frá Ericsson fer yfir EDGE-gagnaflutningskerfi farsíma.

Markaðurinn/Heiða

þjónustumöguleika í kerfinu, þó að hraðinn sé ekki nema brot af því sem fyrirheit eru gefin um í þriðju kynslóð farsímakerfa.

Að þessu sinni hélt Og Vodafone ráðstefnu fyrirtækjanna, en hún fór fram á hótel Nordica í Reykjavík.

- ók

Skógarhlíð 12 • 105 Reykjavík
Sími 520 4700 • www.hagvangu.is

SPRENGITILBOÐ

Allt að 50% afsláttur í eina viku

Smákistlar 995 kr

Sófaborð, leður 87x56x56
Verð 14.500.-
Nú 7.250.-

Opnanlegir kollar 30x:
Verð 3.900.-
Nú 1.950.-

Feng Shue kommóður

hæð 50cmx30cm verð ~~4.900~~ nú 2.900
hæð 70cmx30cm verð ~~6.900~~ nú 4.900
hæð 90cmx35cm verð ~~8.900~~ nú 5.900

Kommóða 46x91
Verð 19.900.-
Nú 9.900.-

Leðurkommóða 45x83
Verð 15.500.-
Nú 9.900.-

1928
VERS'LUN • VÖRUHÚS

Laugavegi 20b • Sími 552 2515 • Auðbrekku 1 • Sími 544 4480

Opið Mán. - fös. 10-18 • Lau: 11-16 • Sun: 13-15

Verðtryggingin dregur úr óvissu

Hvað er verðtrygging?

Verðtrygging lána felur í sér að lánsupphæðin og afborganir hækka í takt við hækkun verðlags eins og hún er mæld með vísitölu neysluverðs. Á Íslandi er hún nánast reglan í lánsammingum í innlendri mynt til langs tíma en henni má líka koma við í ýmsum öðrum samningum.

Hvenær var verðtryggingin tekin upp hér á landi og hvernig var ástandið áður en hún var tekin upp?

Verðtrygging lána varð algeng hérlandis eftir að svokölluð Ólafslög leyfdu hana árið 1979. Það eru þó til ýmis eldri dæmi um verðtryggingu lána, t.d. voru gefin út verðtryggð sparískréteini fyrir bennan tíma. Áður en verðtrygging varð almenn þá var það nánast reglan að sparifé og lán brunnu upp í verðbólgu, þ.e. verðbólgin rýrði höfuðstólinn. Nafnvöxtum var haldið lágum af stjórnvöldum, yfirleitt mun lægri en sem nam verðbólgu. Framboð af sparifé varð eins og við er að búast lítið við þessar aðstæður og því lítið til af lánsfó og það skammtað.

Hverjir eru kostir og gallar verðtryggingar?

Kostir verðtryggingar lána eru fyrst og fremst þeir að hún dregur úr óvissu eða áhættu um raunvirði greiðslna af lánum.

Það kemur bæði lánveitendum og lántakendum vel og veldur því að vaxtabyrði ætti að jafnaði að vera lægri en ella þegar allt er reiknað, þ.e. bæði vextir og verðbætur. Það er líka aðveldara að hafa greiðslubyrðina jafnaði að lengd lætur ef lán eru verðtryggð en þegar bau eru það ekki. Gallar verðtryggings eru einnig nokkrir. M.a. er nokkuð óhagræði af því að vera í reynd með two innlenda gjaldmiðla, bæði verðtryggða krónu og óverðtryggða.

Hver eru áhrif verðtryggingar á peningastefnuna? Samspilið þarna á milli er flókið. Almennt hefur peningastefna Seðlabankans mun meiri áhrif á vexti óverðtryggða lána til skamms tíma en verðtryggða lána til langs tíma. Peningastefnan hefur líka áhrif á verðlag sem

aftur hefur áhrif á verðbætur. Seðlabankinn þarf að horfa til alls þessa og raunar fleiri þáttar þegar stefnan í peningamálum er mörkuð.

Hvaða áhrif hefur verðtryggingin á neytendur?

Það er erfitt að rekja í stuttu máli en verðtryggingin hefur fyrst og fremst áhrif á lántakendur og lánveitendur, þ.m.t. sparifjáreigendur og eigendur lífeyrissjóða. Hún hefur þarf að áhrif á nánast alla landsmenn.

TÖLVUPÓSTURINN
Til Gylfa Magnússonar
deildarforseta viðskipta- og hagfræðideildar Háskóla Íslands.

Hverjir eru kostir og gallar verðtryggingar?

Kostir verðtryggingar lána eru fyrst og fremst þeir að hún dregur úr óvissu eða áhættu um raunvirði greiðslna af lánum.

VERÐTRYGGING hefur meðal annars áhrif á afborganir af húsnæðislánum.

Er verðtrygging vond?

Verðtryggingin reyndist vel til að slá á óðaverðbólguna hér á landi á áttunda áratug síðustu aldar. Margir telja hana úrelta en aðrir vara við afnámi hennar. Jón Aðalsteinn Bergsveinsson rýndi í verðtrygginguna og leitaði svara.

Hreiðar Már Sigurðsson, forstjóri Kaupþings banka, velti fyrir sér kostum og göllum verðtryggings á banka og neytendur í ræðu sinni á ráðstefnu Samtaka banka og verðbréfaffyrirtækja á fimmudag í síðustu viku. Hreiðar sagði m.a. að þegar verðtryggingin var tekin upp hér á landi árið 1979 hafi hún að mörgu leyti hentat vel til að koma böndum á þá óðaverðbólgu sem hafi verið hér á landi árin á undan. Á meðal kosta verðtryggingarinnar sé að hún eydi óvissu í lánnaviðskiptum hérlandis og leiði til betri lánakjara.

„Eftir að millibankamarkaður komst á nútímalegt form búum við í raun við tvískipt fjármálakerfi þar sem annars vegar eru viðskipti með lausafé og víxla og hins vegar verðtryggð lánnaviðskipti. Ljóst er að Seðlabankinn hefur veruleg áhrif á hið fyrra en á í miklum erfiðleikum með það síðara,“ sagði Hreiðar Már. Að hans sögn er staðan hér á landi orðin sú að Seðlabankinn þarf að fara með stýri-vexti í tveggja stafa tölum til að hafa áhrif á raunvaxtaferillinn. Svo mikil hækkun hafi gríðarleg áhrif á nafnvaxtamarkaðinn, sér í lagi á krónuna. Nafnvextir eru nú fimm sinnum hærri hér á landi en á evrusvæðinu og hafi reynslan margssinnis sýnt, að mikill vaxtamunur á milli landa geti ávallt af sér flokt og óstöðugleika af gjaldeyrismarkaði.

Hreiðar sagði enn fremur að menn veltu alltaf fyrir sér orsök og afleiðingu. Hafi verið gripið til verðtryggings sem svars við óstöðugleikanum á árum um. „En getur verið að nú sé sú komið að verðtryggingin sé orðin orsakavaldur?“ spurði Hörður. „Mér finnst að við höfum í rauninni það versta úr báðum heimum. Annað hvort verðum við að grípa til einhverra aðgerða til þess að bæta áhrifamátt peningamálastefnunnar hérlandis og minnka þá til dæmis vægi verðtryggings hérlandis eða stíga skrefið til fulls og sameina íslenska myntsvæðið við hið evrópska og taka upp evru.

Hreiðar sagði það hins vegar mikinn miskilning að almenningur finni ekki fyrir verðbólgu ef verðtrygging verði ekki til staðar og bent að hún komið sé vel í dag þar sem greiðslubyrði heimilanna sé mun stöðugri nú en ella.

NAÐSYNLEGT AÐ OPNA UMRÆÐUNA

Guðjón Rúnarsson, framkvæmdastjóri Samtaka banka og verðbréfaffyrirtækja (SBV), segir erindi Hreiðars Más mikilvægt innlegg í umræðuna um kosti og galla verðtryggings. Ekki hafi verið rætt um það innan samtakanna hvort verðtryggingin geri Seðlabankanum erfitt fyrir í baráttunni við verðbólguna. „Það sem mér finnst skipta máli er að í fyrsta lagi er heilbrignt og gott að menn tali um hlutina. Hreiðar opnar ákveðna umræðu sem hefur ekki verið rædd að ráði. Nú er hún á lofti. Þá skiptast menn á skoðunum og ekkert nema gott um það að segja,“ segir Guðjón en bætir við að miskilnings gæti oft þegar menn tali um verðtryggingu. Vísadí hann m.a. til orða Kristjáns Gunnarssonar, formanns Starfsgreinasambandsins, sem vitnaði til ummæla Hreiðars Más í ræðu sinni á Ísafirði á frídegi verkalyðsins á manudag. Kristján sagði verkafolk ekki hafa neina tryggingu fyrir raunavöxtun lífeyris nema verðtryggingsuna. Allt tal um afnám hennar við núverandi aðstæður væri árás á launafólk og þjónaði aðeins hagsmunum bankanna.

Guðjón segir verðtrygginguna hafa verið teknar upp til að koma böndum á óðaverðbólgu og tryggja sparifé fólk. „Hún hefur þjónað mikilvægu hlutverki. En það eru tæpir þrír áratugir síðan hún var tekin upp og því eðlilegt

HREIÐAR MÁR SIGURÐSSON, FORSTJÓRI KAUPPINGS BANKA Hreiðar velti því upp á ráðstefnu Samtaka banka og verðbréfaffyrirtækja, hvort verðtryggingin orsakaði óstöðugleikan hér á landi.

að menn spryji hver staða hennar sé í dag. Ég sé ekki að verið sé að tala um afnám hennar yfir nótta eða neitt slíkt.“ segir Guðjón og bendir að menn verði að gera sér grein fyrir því að verðtrygging sé ekki lögboðin skylda heldur hafi aðilar á fjármálarkaði heimild í lögum fyrir því að nota verðtryggingu til að verðtryggja lán sín sem eru lengri en til fimm ára.

„Staðreyndin er sú að verðtryggingin hefur fram til þessa verið ráðandi vegna þess að hún hefur að flestra mati verið farsælli í lánum til lengri tíma til að tryggja lán á lægri vöxtum. Það er bess vegna ekkert sem mælir gegn því að fjármálafyrirtæki auglýsi og bjóði óverðtryggð lán til húsnæðiskaupa frá og með morgundeginum,“ segir hann.

MÁLID ER
Verðtrygging

HÆGFARA BREYTING

Guðjón segir ákvæðnar breytingar þurfa að koma til eigi að verða raunhæft að veita óverðtryggð lán á föstum vöxtum til lengri tíma. „Til þess að fyrirtæki verði tilbúin að lána óverðtryggt til lengri tíma þá þurfa þau á sama tíma að eiga kost á því að fjármagna sig með sama hætti. Það hefur ekki verið til neinn alvöru djúpur markaður með óverðtryggð bréf á Íslandi,“ segir hann og bendir að SBV hafi komið inn á það í tilögum um úrbætur á verðbréfamarkaði sem samtökum sendu frá sér við lok síðasta árs. „Ábending okkar var m.a. sú að stærri fjárfestar, s.s. lífeyrissjóðir, ríkissjóður og aðrir sjóðir, þyrftu að koma í meiri mæli inn á hinnum óverðtryggða markað en þeir hafa gert. Ef þessir aðilar væru tilbúin að koma inn á markaðinn sem fjármögnumaraðilar með óverðtryggt fjármagn þá myndi það búa til óverðtryggðan markað fyrir þá sem sækja sér fjármagn til að lána það aftur,“ segir Guðjón. Hann sér hins vegar ekki fyrir sér að verðtryggingunni verði kastað fyrir róða í einu vettangi, eins og stundum virðist mega skilja á þeim sem mælt hafa gegn henni. Horfa verði til þess að t.d. skuldbindingar lífeyrissjóða séu verðtryggðar

og þeir hafi því að mestu leyti sósíða eftir verðtryggðri ávöxtun á móti „Verði það hins vegar ofan að taka upp evru hér á landi í framtíðinni þá fara menn úr verðtryggðum lánum í óverðtryggð lán sama dag og upptaka evrunnar á sér stað. Umræðan um verðtryggð lán og óverðtryggð á sér því stað svo lengi sem krónan er gjaldmiðill hér á landi,“ segir hann. „Eins og málid er í dag mun það gerast hægt og bítandi en ekki í risastökkum.“

GUÐJÓN RÚNARSSON, FRAMKVÆMDASTJÓRI SBV Guðjón segir erindi Hreiðars Más hafa verið mikilvægt innlegg í umræðuna um verðtryggingsuna. Hann segir hana ekki verða lagða niður á einni nótta eins og sumir halda.

SHARP® **Pú gengur að gæðunum vísum**

Hágæða prentarar og ljósritunarvélar fyrir allar stærðir fyrirtækja

Allar nánari upplýsingar veita sölumenn.

3ja ára ábyrgð

SHARP PG-B10S Skjávarpi
• Birta: 1200 ANSI LUMEN
• Upplausn: SVGA 800 x 600
• Pýngd: 2.9 kg
Tilboðsverð:
Kr. 89.900 m/vsk

LJÓSRITUNARVÉLAR

SKJÁVARPAR
TÖLVUSKJÁIR
PRENTARAR
FJÖLNATATÆKI
SJÓÐVÉLAR
FAXTÆKI
REIKNIVÉLAR
PAPPÍRSTÆTARAR

ORMSSON

SÍÐUMÚLA 9 SÍMI 530 2800

Kraftmikil

vordagskrá

8 vikna námskeið

KONUR ÁTAK

KARLAR ÁTAK

JÓGA á meðgöngu

- takmarkaður fjöldi

LÆKKAD VERÐ
ROPE YOGA

- takmarkaður fjöldi

PEAK PILATES

- Peak pilates 1, 2 og 3
- takmarkaður fjöldi
- einnig sérsviðin námskeið fyrir NÝBAKAÐAR MÆÐUR og ELDRI BORGARA

„EXTREME“-PJÁLFUN

- Námskeið fyrir þá sem vilja meira en við hin

World Class®
ICELAND

Laugar s. 553 0000 - Spöngin s. 553 5000 - Í húsi Orkuveitunnar s. 562 6200

www.worldclass.is

23,63%

hlutur eignarhaldsfélags
Hannesar Smárasonar af
heildarlutafé FL Group.

33,3

milljarða króna virði innflutnings í mars.

317%

hagnaðaraukning Straums-
Burðaráss á milli ára.

Bjarni aftur á Bloomberg

Bjarni Ármannsson, forstjóri Glitnis banka, var í gærmorgun í viðtali við sjónvarpsstöð Bloomberg viðskiptafréttaveitunnar, í annað sinn á skómmum tíma. Þykir ítrekuð vera hans á skjánum vera til marks um þann aukna áhuga sem erlendir greinendur sýna nú landi og bjóð.

Meðal þess sem Bjarni ræddi var metafkomu bankans á fyrsta ársfjórðungi þessa árs, auk stöðunnar í íslensku efnahagslífi, vaxtahækkanir Seðlabankans og fleira.

Bjarni sagði ljóst að hægði á í hagkerfinu hér og að vissulega hefði verið nokkur órói á markaði og í kringum krónuna. Hann taldi að til skemmri tíma hægði á vexti bankanna og mikið mundi draga úr þenslu hér heima á næstu mánuðum.

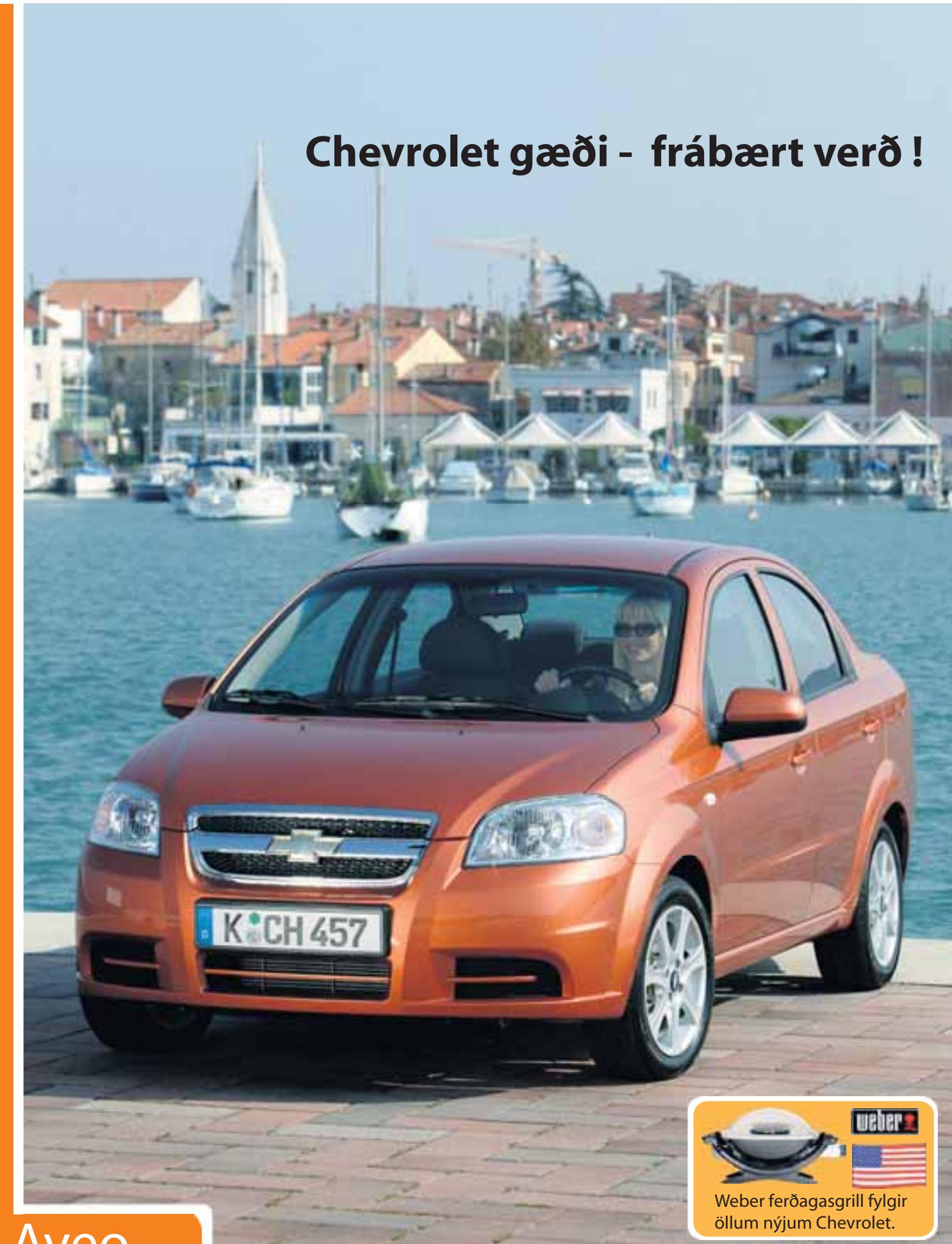
Verðbólga hugarfarsins

Einn milljarður fyrir fimm árum er orðinn að tíu milljörðum í dag í huga fólks. Kaup Bakkavarar Group á Laurens, einum stærsta eftirréttframleidenda Bretlands, hefðu einhvern tíma þótt stórfrétt en í dag er flestum sama þegar fréttir berast af kaupum á erlendum fyrirtækjum fyrir 17,6 milljarða króna. Hornsteinninn að veldi Bakkavarar var einmitt lagður með kaupunum á Katsouris fyrir 15,6 milljarðar króna seint á árinu 2001. Pá eins og nú bætast erlendir hluthafar í hóp eigenda Bakkavarar sem enn telst til tiðinda.

Svartsýnir heima

Það verður að segja þeim hjá Danske Bank til hróss að þeir eru sjálfum sér samkvæmir í svartsýni sinni. Nú gáfu þeir út skýrslu þar sem þeir telja hættu á því að danska hagkerfið ofhitti. Reyndar segja þeir að hagvöxtur hafi verið minni á síðasta hluta síðasta árs en búist hafi verið við, en á móti komi að atvinnuleysistölur hafi verið minni en þekkist hjá Dönum.

Hætt er við að þær atvinnuleysistölur myndu teljast til kreppueinkenna hér og því kannski ekki nema von að Danske Bank telji að í stöðu hagkerfisins nú séu riflega allir sótraftar á sjó dregnir.

Aveo

Weber ferðagasgrill fylgir öllum nýjum Chevrolet.

Aukahlutir á mynd: Álfelgur

Vel búinn
Chevrolet Aveo LS
á aðeins kr. 1.499.000,-

Umboðsaðilar: Bílasalan Ós Akureyri s. 462-1430 - Bílahornið hjá Sissa Keflavík s. 420 3300

Bílahúð
Benna

Bílahúð Benna - Tangarhöfða 8-12
Sími 590 2000 - www.benni.is

E*TRADE

Nú býðst þér að eiga milliliðalaus verðbréfaviðskipti með E*TRADE í gegnum netið á stærsta verðbréfamarkað heims, Wall Street í Bandaríkjunum, og á mörkuðum í Svíþjóð, Finnlandi og Danmörku.

Kynntu þér málið á www.landsbanki.is

Við færum þér fjármálaheiminn

410 4000 | www.landsbanki.is